

Beretning 2023-2024

Dansk
Maskinhandlerforening

Indledning

I dette beretningsår blev Brancheferien for Skov, Have og Parkforretninger med 35 medlemsvirksomheder indlemmet i Dansk Maskinhandlerforening. Med dette markeres indledningen til en større, stærkere og endnu mere markant branche- og arbejdsgiverorganisation.

Sammenlægningen er forløbet meget positivt, og er en styrkelse af have/park området, da mange af Dansk Maskinhandlerforenings medlemsvirksomheder også har fokus på dette segment med deraf følgende synergieffekter.

I Sekretariatet kan der også høstes en række positive synergieffekter. I de kommende år vil vi fokusere yderligere på konsolidering og styrkelse af de samlede brancheretninger. Denne beretning er det første skridt på vejen. Her har vi for første gang valgt at samle alle brancheretningerne i en udgivelse.

En af de helt store styrker i vores branche er mangfoldigheden og den brede portefølje hos medlemsvirksomhederne. Som branche- og arbejdsgiverforening spænder vores medlemsvirksomheder bredt - lige fra den lokale Skov-Have-Park forretning, over den klassiske maskinhandler og gaffeltrucks til importøren af globale entreprenørmaskiner samt producenterne af redskabsbærer og redskaber.

Markedssituationen lige nu er svær

i relation til landbrugsmaskiner. På mange måder befinder vi os i den perfekte storm – store lagre, høje renter samt svigtende afsætning. Dette gør at cashflowet er under meget stort pres og der er likvide udfordringer. De store lagre skyldes primært eftervirkninger fra Covid-19 perioden, hvor der var massiv komponentmangel og deraf følgende leveringsudfordringer. Dette betød, at der blev skruet massivt op for produktionen af maskiner på tværs af brancherne og der blev købt til lager, så man var sikker på at kunne levere til kunderne. Både producenter, importører og forhandlere kæmper med alt for store lagre. Hele værdikæden er ramt. Dette fremgår også af nøgletalsanalysen senere i beretningen.

Vi kommer fra en inflation på næsten 10 % og det medførte massive rentestigninger for at dæmpe købelysten i samfundet. Det kan tørt konstateres, at det hjalp, og inflationen er i skrivende stund nede på 2 % igen – men renterne på kassekreditterne er fortsat markant højere end tidligere og det koster massivt på bundlinjen. Afsætningen er hårdt ramt af renteniveauet og for landbrugets vedkommende har den Grønne Trepartsaftale også sat en prop i investeringslysten grundet usikkerhed omkring de kommende rammevilkår, hvilket jo er naturligt nok. Der er egentlig positivitet i markedet, men kunderne er meget afventende.

Afmatningen i bl.a. byggeriet har

også haft en negativ afsmittende effekt på salget af især de mindre entreprenørmaskiner, som også landbruget aftager en stadig større del af. På mange fabrikker bliver der skåret kraftigt ned i produktionen og flere steder i Europa er man gået på todages eller tredages uge, og den produktion der er, går på lager.

Indenfor det grønne område med have, park, vej og anlæg er aktiviteten og efterspørgslen stabil. Den private forbruger investerer stadig massivt i fx robotplæneklippere og andre have-maskiner – og småmaskiner generelt er der stabil afsætning af både til privat og erhverv.

Strukturudviklingen i landbruget, hvor 5-6 % landbrug forsvinder hvert år, har også en afsmittende effekt på landbrugsmaskinforretningerne. Her sker konsolideringen på ejerskabsniveau. Altså, vi ser færre hovedforretninger, men stort set status quo på antal udsalgssteder. Det skyldes, på trods af antallet af landbrug bliver færre, så kræves der stadig et fint-masket net af værksteder med lokalt salg og service. Statistikken med strukturudvikling tager ikke højde for deltids- og hobbyejendomme.

Rammevilkårene for at drive virksomhed i Danmark er generelt gode, men de bureaukratiske processer samt tolkning af regler spænder ben for mange gode tiltag. Seneste eksempel er Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse om fejdedrenge i farlig nærhed

af maskiner, som de facto gør, at fejedrenge ikke må opholde sig på et værksted når der arbejdes. Det betyder, at vi i praksis ikke kan have fejedrenge på vores værksteder. Det er en håbløs tolkning af regelsættet og diametralt modsat regeringens ambition om flere unge i fritidsjob. Det besværliggør også rekrutteringsindsatsen til vores fag. Problemet er jo, at rollen som fejedreng er en meget vigtig del af vores rekruttering af lærlinge og dermed arbejdskraft til maskinbranchen. Hvis ikke, at der bliver lavet en dispensation, vil den rekruttering dø ud.

Selvfølgelig skal vi passe på vores børn og unge, og det har vi også altid gjort i vores branche, hvor vi har uddannet i titusindvis igennem årtier. Vi mener, at Arbejdstilsynets og Arbejdsmiljøklagenævnets tolkning er ulogisk især i sammenhæng med, at Regeringen og aftalepartierne lige efter sommerferien har landet en ny aftale, om at få flere unge i fritidsjob. Nu bliver rigtig mange unges mulighed for et spændende fritidsarbejde de facto skåret væk. Det er ulogisk, hvis man sammenligner med, hvad 15-17-årige ellers må i det danske samfund. Køre traktor, køre knallert og snart køre bil alene som 17-årig.

Dansk Maskinhandlerforening har en pragmatisk løsning på problemstillingen og er i dialog med de relevante instanser for at få reglerne ændret. Hvis man er et professionelt værksted og er medlem af en branche- og

arbejdsgiverforening, samt godkendt til at tage lærlinge ind, skal det også være nok til, at man kan have fejedrenge ansat på en sikker måde. Vi snakker altså om virksomheder, der har uddannet i tusindvis af lærlinge igennem årene. De har styr på at behandle deres unge mennesker sikkert og godt. Det håber vi, at regeringen og politikkerne generelt kan se det fornuftige i – og er klar til at handle hurtigt.

Vi behøver ikke at bygge et nyt rigtigt system op, som skal administreres. Vi kan bare bruge det system, vi allerede har og bruger og binde dispensationen op på det.

Det har været et stort messe- og udstillingsår, hvor vi både har afholdt E&H i Herning i juni måned, Maskiner under Broen i Middelfart i august måned, og senest Agromek i Herning i november måned. Alle messerne er afholdt med stor succes og har oplevet pæn fremgang i besøgstal.

Dansk Maskinhandlerforening har i årets løb fortsat den massive indsats på rekrutteringsområdet for at tiltrække unge lærlinge og elever til vores branche. Vi har afholdt Danmarks mesterskab for Entreprenørmaskinmekaniker og Landbrugsmaskinmekaniker. I forbindelse med sidstnævnte havde vi besøg af ca. 900 skoleelever på Agromek.

Indhold

4	Vores verden
6	Paraplyen
8	DM-Medlemsforhold
10	Chefmøder
12	Året i DM-branchen
16	DM-Nøgletalsanalyse
27	DM-Bestyrelse
28	DM-Udvalgsposter
30	DM-medlemmer i omsætningstal
32	Legater
36	Årets lærested
38	Året i ML-E-branchen
40	Året i ML-PVA-branchen
42	ML-Bestyrelse
44	ML-E Nøgletalsanalyse
48	ML-PVA Nøgletalsanalyse
54	Året i SHP-Branchen
58	SHP-Nøgletalsanalyse
60	GAFSAM
61	Eksport
62	Året i DM-Arbejdsgiver
64	Beskæftigelsesundersøgelse
66	Tidsregistrering
67	DM-Lønstatistik
68	DM-Kompetencefonde
70	PensionDanmark
72	DM-Netværksgrupper
75	Kommunikation
76	CLIMMAR og europæiske grupper
78	Færdselsgruppe
80	Udstillinger
84	Rekruttering og Skills
88	Årets kurser
90	Brancheaftaler
98	Sekretariatet
99	Afslutning

Vores verden

2024 var året, hvor den længe ventede grønne trepartsaftale faldt på plads. Aftalen er unik i den forstand, at det er lykkedes SVM-regeringen at få alle relevante parter til forhandlingsbordet – Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening - hvor bl.a. Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening normalt repræsenterer vidt forskellige holdninger og modsættede synspunkter, når det kommer til dansk landbrug og forvaltningen af vores natur. Modsætninger mødes.

Fra landbrugets side må tanken også have været at stige på toget og indgå konstruktivt i forhandlingerne. Det er trods alt bedre at sidde med ved bordet og gøre sin indflydelse gældende, fremfor at stå på perronen og råbe.

Det lykkedes for parterne at lande en bred aftale, og den efterfølgende

politiske rammeaftale faldt på plads i efteråret, men først efter en lang forhandlingsproces hvor regeringen virkelig holdt i for at få flest mulige oppositionspartier med i aftalen (Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre), og dermed det bredest mulige politiske flertal med 133 mandater. Det var vigtigt for at gøre aftalen langtidsholdbar.

Det lykkedes som bekendt til sidst, efter et længere politisk slagsmål om kvælstof. Der indføres en CO₂-afgift på dansk landbrug og kvælstofudledningen reduceres markant. Der indføres en CO₂-afgift på udledninger fra husdyr. Der indføres en afgift på 300 kroner pr. ton CO₂ i 2030 stigende til 750 kroner pr. ton CO₂ i 2035 med et bundfradrag på 60 %. Den effektive afgift vil dermed udgøre 120 kroner pr. ton i 2030 stigende til 300 kroner pr. ton i 2035.

Der skal rejses skov på et samlet areal svarende til Bornholm og Lolland Falster. Der skal plantes 1 milliard træer. 15 % af landbrugsjorden skal tages ud af drift svarende til 10 % af Danmarks samlede areal.

I skrivende stund er der netop afholdt Agromek i Herning, og "the talk of town" var, om den nyligt indgåede grønne trepartsaftale havde positivt afsmittende effekt på landmandens interesse for nye maskininvesteringer – og om der generelt var en positiv stemning. Agromek var en fantastisk messe med flere besøgende end sidst. Stemningen var meget positiv, men afventende. Der er en lettelse over, at der endelig er kommet en bred politisk rammeaftale på plads, som forhåbentlig kan sikre landbrugserhvervet arbejdsro de næste mange år og stabile rammevilkår således, at der kan foretages langsigtede investeringer med tro på fremtiden. Så langt så godt, men djævelen ligger jo

som bekendt i detaljen, og nu udestår en helt afgørende del af treparts-aftalen, nemlig konkretiseringen og hvordan aftalen kommer til at se ud i praksis. Der er mange ubesvarede spørgsmål, som vi først får svar på over de næste par år, som har afgørende betydning for den enkelte landmand og den enkelte bedrift. Vi er ikke så bekymrede for selve CO₂-afgiften for den klimateffektive landmand kan investere sig ud af CO₂-afgiften. Langt mere "interessant" er det med de øvrige elementer i aftalen. Vi ved fx ikke endnu helt konkret hvilke marker, der skal tages ud af drift og omlægges til skov. Derfor venter man nok lidt med at købe naboejendommen. Det ville være træls på godt jysk at købe jord til 150.000 kr. pr. hektar for senere at erfare, at det nu er udpeget til skovrejsningsområde med en halvering af jordværdien til følge. Det er også uvist, hvad kvælstofnormerne i aftalen kommer til at betyde for den enkelte bedrift. Dog

ved vi, at på rigtig mange hektar skal der reduceres med 80 % - og derved er det slut med at dyrke intensivt landbrug på de marker. En ubekendt er også kompensationen for værditab og hvordan det skal udmøntes. Indtil videre er svaret fra regeringen, at der ikke vil ske en kompensation.

Sidst men ikke mindst skal der laves grønne treparter i landets 98 kommuner, og selvsamme kommuner skal håndtere en stor del af implementeringen af den grønne trepartsaftale. Det kræver en massiv oprustning på kommunalt plan. Og er man klar til det! Man kan jo bare tænke på, hvordan det foregår, når man i dag skal have en tid i borgerservice...

Der er ingen tvivl om, at den grønne trepartsaftale er historisk, og vil ændre det danske landskab. Udenrigsminister og formand for Moderaterne, Lars Løkke Rasmussen, har endda kaldt det for en omvendt Dalgas.

Det er bekymrende, at der igen er tale om dansk enegang i Europa. Det vil unægteligt forringe dansk landbrugs konkurrenceevne på verdensplan. Fødevareministeren har netop præsenteret den Grønne Trepartsaftale for sine kollegaer i Bruxelles – og der var stor ros, men ingen andre EU-lande har planer om at indføre en CO₂-afgift på landbruget. Det understreger bare at behovet for brede politiske aftaler ikke kun gælder for det danske folketing, men i langt højere grad på europæisk plan. Som lilleputnation er Danmark helt afhængig af den globale samhandel og vores nære allierede i Europa. Danmark er kendt for at være et foregangsland, især på det klimapolitiske område. Her har vi som nation markeret os og går også forrest i overimplementering. Vi kan ende med at blive hægtet agterud på globalt plan og blive en fattigere nation.

Paraplyen

I Dansk Maskinhandlerforening's sekretariat arbejder vi hver dag for mere end 330 medlemsvirksomheder og er dermed en bredspektret branche- og arbejdsgiverorganisation for den mest spændende branche i Danmark – maskinbranchen.

Sekretariatet repræsenterer ud over Dansk Maskinhandlerforening en række brancheforeninger.

Skov, Have og Park-udvalg

Brancheforening for Skov-Have-Park forretninger blev stiftet 8. november 2016. Foreningens formål var at fremme medlemmernes erhvervsinteresser og styrke sammenholdet blandt Skov-Have-Park forretninger i Danmark.

På generalforsamlingen den 30. november 2023 blev det vedtaget, at foreningen skulle fusioneres ind i Dansk Maskinhandlerforening og fortsætte som et udvalg og netværksgruppe.

Maskinleverandørerne

Maskinleverandørerne er en professionel brancheforening, som blev stiftet i 1951. Foreningen er et dyna-

misk forum for virksomheder, som er beskæftiget indenfor produktion og salg af maskiner. Maskinleverandørerne er opdelt i 2 sektioner – en entreprenørsektion og en park, vej og anlægs sektion.

Fælles for de to sektioner er, at foreningen samler toneangivende aktører i branchen i et fordelagtigt, fagligt fællesskab, der aktivt bidrager til at fremme interessevaretagelse, rådgivning, information, statistik, uddannelse og netværk. Foreningen ønsker også at definere og kommunikere branchens kvalitetsnormer og etiske standarder.

GAFSAM

GAFSAM er sammenslutningen af danske gaffeltruckforhandlere og reparatører, som blev dannet for mere end 25 år siden med henblik på at

højne og ensrette de lovpligtige service- og sikkerhedseftersyn på gaffeltruck og andet udstyr. Medlemmerne er firmaer i gaffeltruckbranchen med alt fra 1 til 75 ansatte.

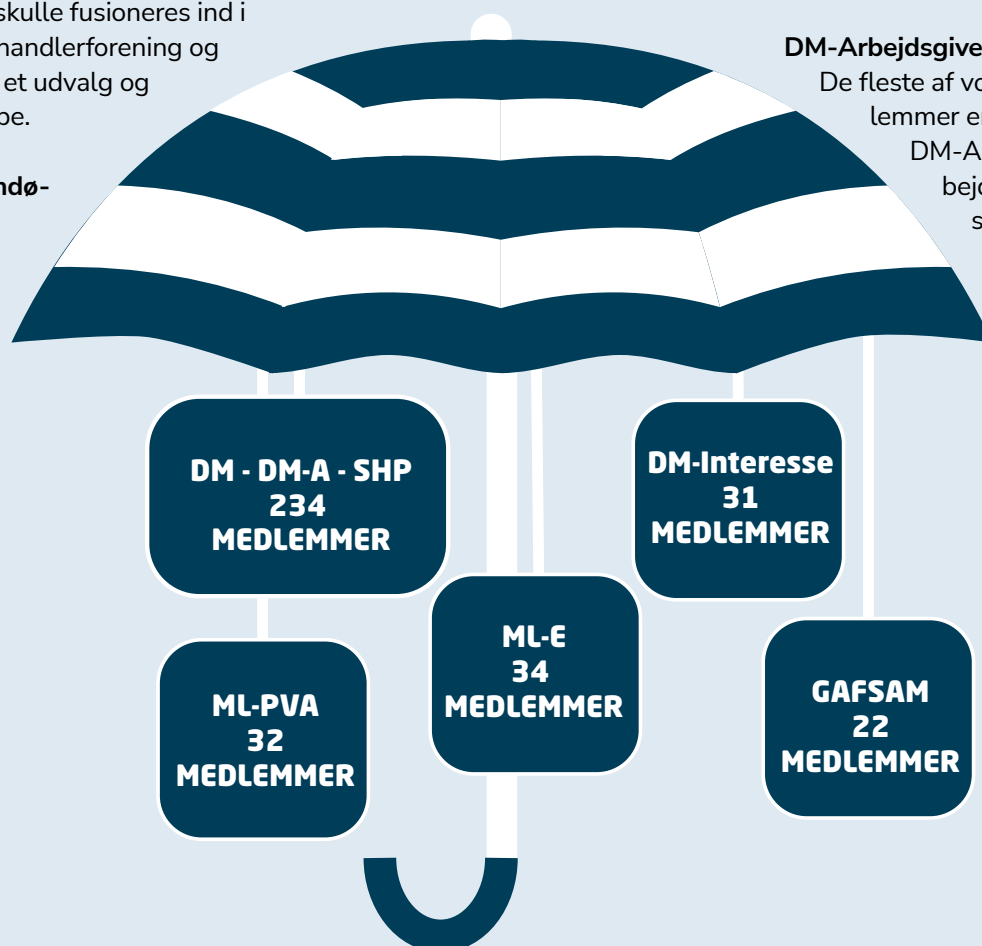
Det overordnede mål for GAFSAM er at sikre kvalitet og gode vilkår i gaffeltruckbranchen. Alt sammen noget, der i sidste ende kommer kunderne til gode.

Interessemedlemmer

Vores interessemedlemmer er virksomheder, som gerne vil følge med i branchen, og drage fordel af en udvalgt portefølje af services fra Sekretariatet – herunder nyheder, kurser, rådgivning mv. Vores interessemedlemmer spænder bredt fra producenter, detail og rådgivning. De bidrager positivt til en samlet maskinbranche i regi af Dansk Maskinhandlerforening.

DM-Arbejdsgiver

De fleste af vores branchemedlemmer er også medlem i DM-Arbejdsgiver. DM-Arbejdsgiver er en selvstændig enhed, der også gør det muligt for virksomheder uden branchetilknytning at blive en del af vores overenskomst og HR-rådgivning.

Brancheforeningen for Skov-Have-Park forretningen er indlemmet i DM

Brancheforening for Skov-Have-Park forretninger blev et udvalg i Dansk Maskinhandlerforening, hvor flere virksomheder kan tage del i arbejdet.

Da Brancheforening for Skov-Have-Park forretninger (SHP) blev søsat i 2016, var det med et formål om at samle virksomhederne i et stærkt og fagligt fællesskab, så man kunne drage fordel af hinanden, et stærkt sekretariat og ikke mindst stå stærkere i forhold til producenterne og importørerne - også på europæisk niveau. Det viste sig at være helt rigtigt set, og SHP voksede hurtigt med en stabil medlemskare på ca. 35 medlemsvirksomheder. Samtidig har en meget stor andel af medlemsvirksomhederne i Dansk Maskinhandlerforening (DM) også fokus på skov, have og park produkter, og på den måde repræsenterede sekretariatet langt de fleste aktører indenfor branchen - bare i to forskellige brancheforeninger.

Samler kræfterne

To brancheforeninger vanskeliggjorde kommunikationen både internt og eksternt og i særdeleshed i relation til producenter og importører. Med udgangspunkt i rettidig omhu blev det på generalforsamlingerne i november 2023 besluttet at lægge SHP ind under DM.

Det betød helt konkret, at SHP ophørte som selvstændig forening, og samtlige medlemsvirksomheder, aktiviteter samt aktiver og passiver overtaget af DM. SHP er nu et selvstændigt område under DM, hvor en branchebestyrelse og et udvalg varetager SHP-områdets interesser. Dette bliver yderligere styrket ved, at DM's medlemsvirksomheder med relevant produktportefølje også kan tage del i arbejdet, i det omfang det er relevant. Rent organisatorisk ligger SHP som et udvalg på linje med DM's regioner og tjener dermed som opstillingskreds.

SHP-udvalget vælger en formand og en næstformand, og førstnævnte får en plads i DM's bestyrelse ved valg på DM's ordinære generalforsamling.

Øget synlighed

SHP-udvalgets rolle er at varetage interesserne for de af medlemsvirksomhederne, der helt eller delvist beskæftiger sig inden for området. Det være sig forhandlerkontrakter, jura og lovgivning, IT-systemer, trafik og færdsel, tjeklister mv.

Der er opstartet en netværksgruppe, hvor man kan sparre med ligesindede og skabe kontakt på tværs af branchen. For et samlet Dansk Maskinhandlerforening som branche- og arbejdsgiverforening og sekretariatet betyder det en mærkbar øget styrke og gennemslagskraft, øget synlighed og fokus rent kommunikationsmæssigt, samt en generel rationaliseringsgevinst.

Medlemsforhold september 2024

Æresmedlemmer

Dansk Maskinhandlerforening har to æresmedlemmer:

Hans Holm, Hans Holm Maskinforretning A/S, Tinglev

Søren Holst Sørensen, tidligere Brdr. Holst Sørensen

Aktive medlemmer

DMs aktive medlemmer er pr. 30. september 103 DM-hovedforretninger med 68 tilknyttede filialer og 32 Skov-Have-Park forretninger. Det samlede antal udsalgssteder udgør til og med 30. september 2024 203 forretningsenheder.

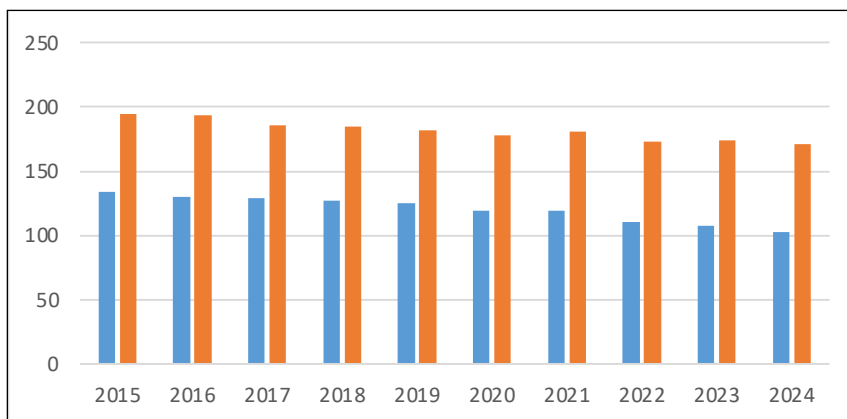
I det forløbne år har vi haft en tilgang på 3 medlemmer, men en afgang af 8 medlemmer, heraf er 2 overgået til filialer og 2 medlemmer er gået konkurs.

Vi byder velkommen til Tinghøj Maskinforretning, Helsing Maskinforretning og Knudsens Maskinservice.

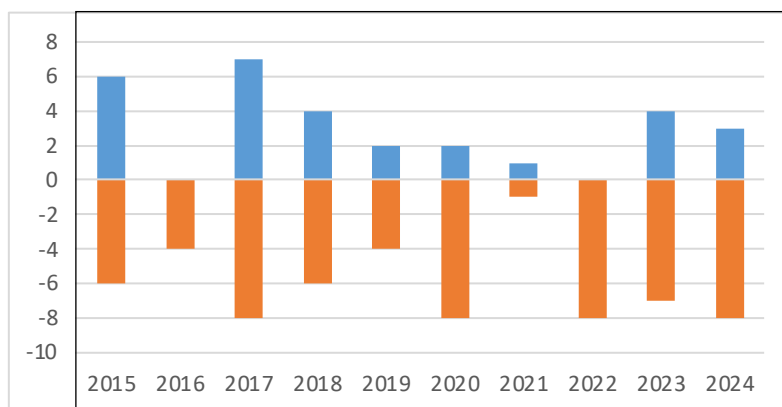
Interessemedlemmer

Som Interessemedlem har man mulighed for at få eller bevare en aktiv tilknytning til branchen, hvor man bl.a. kan deltage i kurser, informationsmøder, temadage mv.

Antallet af Interessemedlemmer var pr. 30. september 2024 31 medlemmer, hvoraf 4 medlemmer tidligere har været aktive i foreningen.

Figur: Udvikling i DM-medlemmer 2015-2024 –blå: Hovedforretning, rød: Hovedforretninger inkl. filial(er)

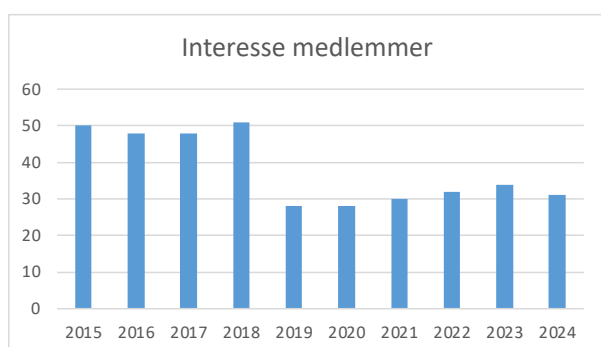

Figur: Til- og afgang DM-medlemmer 2015-2024

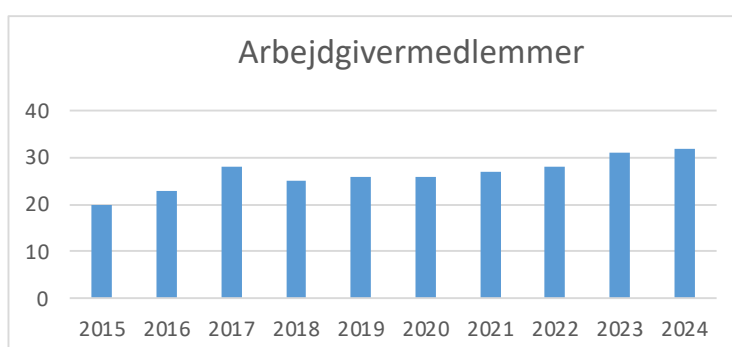
Arbejdsgivermedlemmer

Ud over aktive- og Interessemedlemmer varetager sekretariatet via DM-Arbejdsgiver arbejdsgiverintresser for aktuelt yderligere 32 virksomheder med tilknytning til sekretariatet.

Ud over de 234 aktive- og Interessemedlemmer i Dansk Maskinhandlerforening varetager sekretariatet 66 medlemmer i Maskinleverandørerne og 22 medlemmer i GAFSAM. Heraf har flere dobbelt medlemskab.

Figur: Udvikling i antallet af Interessemedlemmer 2015 - 2024

Figur: Udvikling i antallet af Arbejdsgivermedlemmer 2015-2024

Chefmøder

I 2024 blev der i maj og juni afholdt chefmøder fire forskellige steder i landet – Århus, Ringsted, Kolding og Bornholm. Igen som et fælles chef- og ledermøder for alle brancheforeningerne, der er tilknyttet sekretariatet.

Der var god opbakning og god dialog ved møderne, hvor der bliver netværket på tværs af foreningerne.

På årets chefmøder var der især fokus på kunstig intelligens og Trepartsforhandlingerne om CO2-afgift for landbruget.

Derudover

- Emballage retur
- ESG
- Skov-Have-Park netværk
- Messer
- Arbejdsmiljø
- EU-arbejde
- Trafik og færdsel
- Skills og rekruttering
- Sælgerakademi

Hovedindlægsholder var Jonathan Løw, som gjorde os klogere på begrebet AI. Jonathan fortalte, hvordan disse forskellige teknologier kan udnyttes bedst muligt i hverdagen og gav os en basal forståelse for forretningsmulighederne ved kunstig intelligens.

En ting er sikkert - kunstig intelligens (AI) er kommet for at blive, og myter og skrækscenarier står i kø, men her blev vi klogere på, hvad AI er og hvilke muligheder det rummer for dig og din virksomhed.

Dansk
Maskinhandlerforening

Året i branchen

Vejret er et af landmændenes foretrukne emner at tale om, og med de vejrforhold, der har været de seneste år, har der være nok at tale om. Desværre også med bekymrede tanker om, hvordan skal det da gå?

Nedbør skal der til, for at afgrøderne kan gro, men gerne i passende mængder og på de rigtige tidspunk-

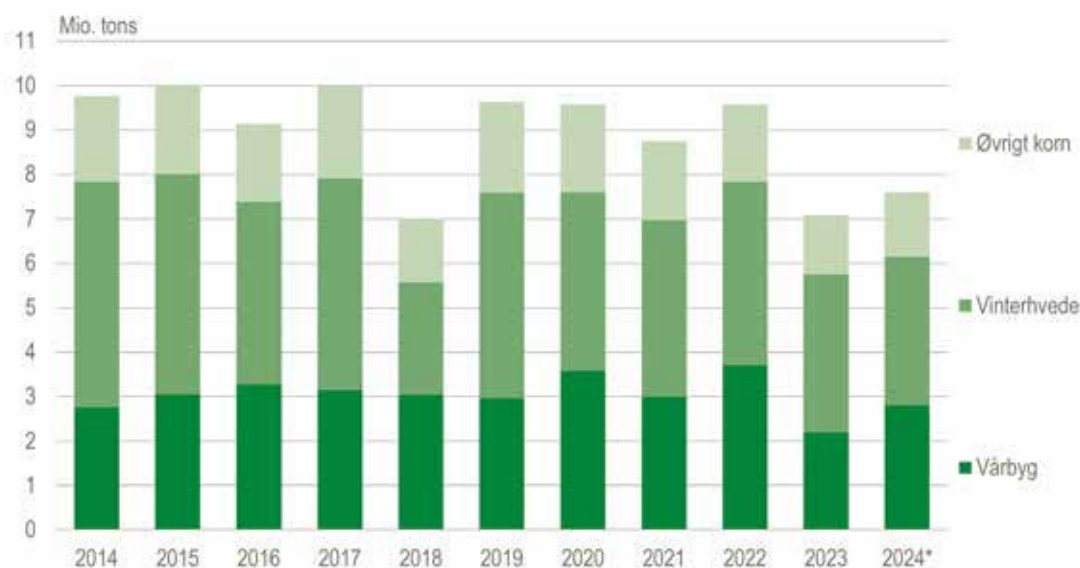
ter, hvilket ikke helt har holdt stik i året der er gået, til gengæld har der været en del rekorder – dog desværre ikke på udbyttesiden, og dermed heller ikke positivt på bundlinjen.

Kornproduktionen steg 7 % i 2024 til 7,6 mio. tons i forhold til 2023. Resultatet var dog stadig 16 % under normalhøsten på 9,1 mio. tons og den

næstlaveste kornproduktion siden tørkeåret 2018.

Ved normalhøst forstås gennemsnittet af tiåret 2014-2023. Nedbør både forår og sommer bidrog til det lave høstresultat. Produktionen af raps faldt 14 %, og bælgssæd faldt 15 % i forhold til 2023, begge især pga. et mindre tilsået areal.

Produktionen af korn

*Foreløbige tal.

Kilde: www.statistikbanken.dk/hst77

(Kilde Danmarks Statistik)

Den politiske aftale om CO₂-afgift på dyrkningen af landbrugets afgrøder, sammen med krav om kraftig reduktion, har haft en lang indflyvning. Dermed har usikkerheden i landbrugserhvervet også nået en form for rekord inden for dette felt, ikke just noget som har stimuleret interessen for at investere i maskineri.

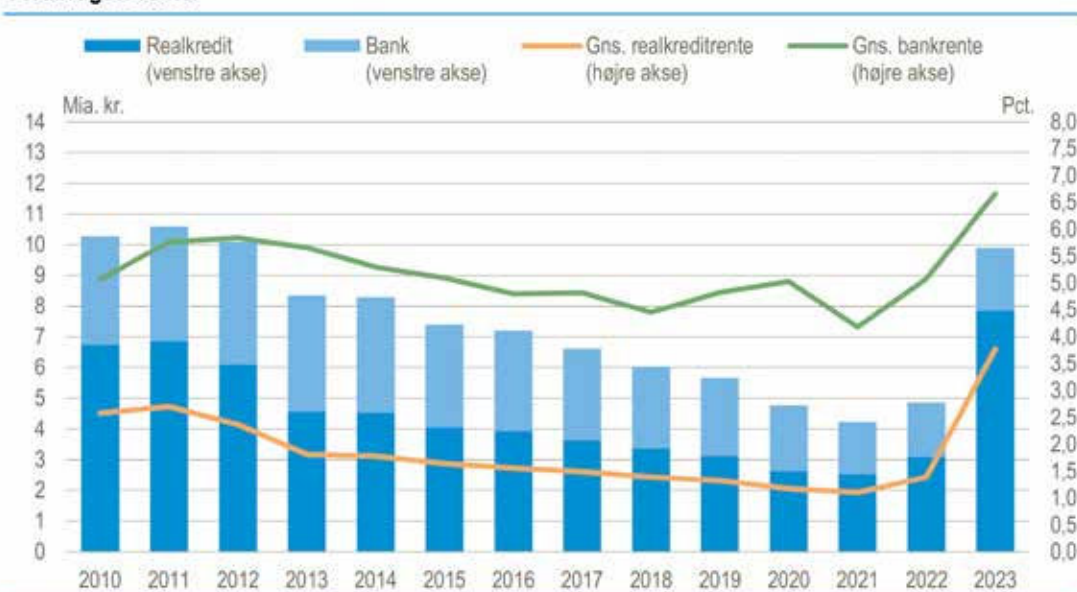
Samtidig har renteutviklingen gjort det dyrere at låne.

Jordbrugets investeringer faldt med 1,6 mia. kroner i 2023 til 6,7 mia. kroner i forhold til året før, målt i faste priser, dvs. renset for inflation. Det svarer til et fald på 19 %. De lavere investeringer kan fordeles på 1,4 mia. kroner i maskiner og inventar samt

0,2 mia. kroner i bygninger, grundforbedringer mv. Investeringsniveauet er det næstlaveste i perioden 2010 og frem.

Ligeledes har trepartsforhandlingerne vakt bekymringer og givet anledning til tøven med at investere, da det kan være svært at se en fornuftig forretning i at fortsætte. Hvad kommer det

Jordbrugets renter

Kilde: www.statistikbanken.dk/jb3

(Kilde Danmarks Statistik)

til at betyde økonomisk for landmanden, der skal afgive jord enten til vådområder eller til skovrejsning?

5.000 færre heltidsbedrifter på ti år

I 2023 var der 6.247 heltidslandbrug. Det er 5.000 færre end for ti år siden, og faldet er sket for konventionelle bedrifter, idet antallet af økologiske heltidsbedrifter er uændret med ca. 630 bedrifter. For bedrifter med svin er der især blevet færre bedrifter specialiseret i slagtesvin. Der var ca. 1.300 bedrifter med specialisering i slagtesvin i 2013, mens der i 2023

var lidt under 600 tilbage. Der er nu flere svinebedrifter (632), hvor specialiseringen er smågriseproduktion.

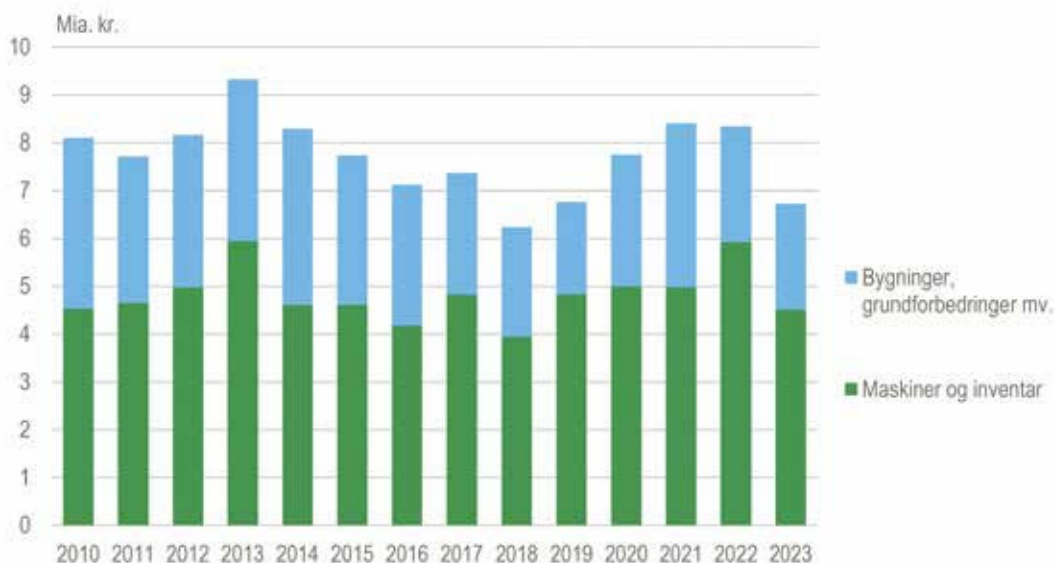
De politiske udtalelser har ofte ført til mere usikkerhed end det modsatte, og det virker som om nogle mener, at det bør være en selvfølge, at man i miljøets navn godt kan tage jord ud af drift uden derved at kunne få eller give nogen form for kompensation. Der er allerede i dag større virksomheder, som opkøber jord til at udlægge til natur, måske for derved at have et bedre CO₂-regnskab i deres

virksomheder. Dertil kommer også udenlandske investorer, men det meste er dog fortsat ejet af privatpersoner.

Flere medlemsvirksomheder havde forberedt sig på et større salg af maskiner, end det aktuelle, og dermed er lagerbeholdningen nogle steder ikke blevet omsat i lige så stor grad, som man ellers havde håbet og forventet.

Når der samtidig også er afmatning af salget i mange andre lande, har dette betydet et stort pres fra importørerne

Jordbrugets bruttoinvesteringer i faste priser (2015-priser)

Kilde: www.statistikbanken.dk/jb4

(Kilde Danmarks Statistik)

overfor forhandlerne – og flere fabrikker har måttet skrue ned for produktionen. Der er blevet skåret en del i medarbejderstaben mange steder,

både i administration og produktion, såvel i Europa som i USA. Skovdrift tager nogle år at iværksætte, men i fremtiden skal der helt sikkert ansæt-

tes flere folk i skovbranchen og der vil være potentiale for øget salg af skovmaskiner.

Driftsresultat i gennemsnit for heltidslandbrug og hoveddriftsformer (løbende priser)

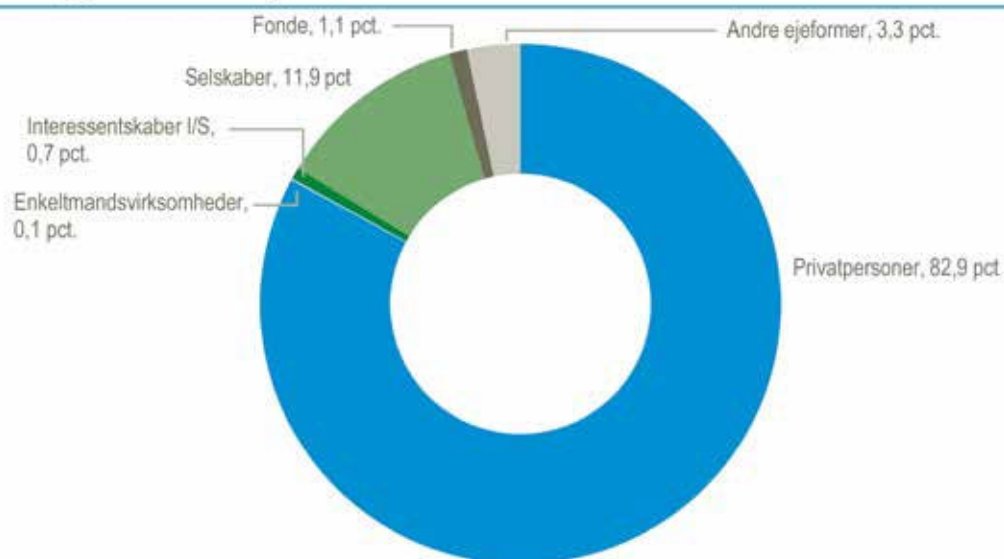

*Foreløbige tal.

Kilde: www.statistikbanken.dk/jord2

(Kilde Danmarks Statistik)

Landbrugsjord fordelt efter ejerformer

Kilde: www.statistikbanken.dk/ejjord1

(Kilde Danmarks Statistik)

Nøgletalsanalyse 2019-2023

Indledning

Analysen er et målrettet værktøj for Dansk Maskinhandlerforenings sekretariat og medlemmer overfor samarbejdspartnere, finansielle institutter med flere, der kan have interesse i at følge med i branchens resultater. Den enkelte medlemsvirksomhed kan i sin dialog med bank, revisor og andre bruge analysen som en benchmark i forhold til egen virksomhed ved at sammenligne egne nøgletal med tal fra hele branchen.

Med nøgletalsanalysen er det lykkedes at skabe en analyse med høj læseværdi og med et indhold, der én gang om året tager temperaturen på medlemsvirksomhederne.

Stigende fokus på SDG / ESG og KLIMARAPPORTERING

Flere og flere virksomheder oplever en stigende fokus på krav fra såvel slutbrugere, kunder, banker m.v. til dokumentation for eget bidrag til at begrænse klimaforandringer. Dansk Maskinhandlerforening har naturligt sat fokus på rådgivning indenfor grøn omstilling, CO₂-beregninger og ESG/SDG-rapportering – i alt har 12 medlemsvirksomheder benyttet sig af muligheden for at få udarbejdet en klimarapport gennem Sekretariatet.

Udover den traditionelle afdækning af "forretningsmæssige risici" og "finansielle risici" på engagementer, der bevilges fra finansielle instituti-

oner, vil et "grønt regnskab" blive en del af dagsordenen for den enkelte virksomhed. Vi forudser bl.a., at renteniveauet vil kunne påvirkes af, hvorvidt en virksomhed kan aflægge et klimaregnskab eller ej.

Renteniveau og markedsbevægelse

Flere udløsende faktorer i international økonomi, og ikke mindst krisen i Ukraine m.v. har påvirket usikkerheden i de finansielle markeder og et renteniveau, der i løbet af et par år er steget betydeligt. Det påvirker både regnskaberne for 2023 og forventes også at have stor påvirkning på flere medlemsvirksomheder fremadrettet. Stigende varebeholdninger, realisering af producent-lagre til stærkt reducerede priser, forventet nedgang i afsætning som følge af strukturelle ændringer i dansk landbrug m.v. fører til en forventning om lavere vækst for branchen.

Nøgletalsanalyse 2019-2023

Hovedkonklusion

OVERSKUD OG INDTJENING

- En beskeden stigning i den gennemsnitlige bruttofortjeneste til 18,7 mio. kr.
- Det gennemsnitlige antal medarbejdere er 28 blandt de 95 virksomheder, der indgår i analysen.
- 8 ud af 95 medlemsvirksomheder bidrager med negativt årsresultat på i alt 12,8 mio. kr. – hvilket er fordobling af virksomheder i antal med negativt årsresultat, men som i forhold til 2022 "kun" er ca. 1 mio. kr. værre. I 2021 var der 14 virksomheder med et samlet negativt årsresultat på 40,2 mio. kr.
- 87 virksomheder bidrager med et samlet positivt resultat på 238 mio. kr. – en væsentlig forringelse i forhold til 2022.
- 1/3 af medlemsvirksomhederne har haft en resultatfremgang i 2023-resultaterne – hvorimod 7 ud af 10 i 2022 havde en tilsvarende fremgang.
- 1 virksomhed er belastet af negativ egenkapital og negativ indtjening, mens 8 virksomheder havde et negativt årsresultat i 2023 (mod 4 året før).

SOLIDITET OG EGENKAPITAL

- Antallet af ansvarlige lån er øget fra 3 til 4 med en samlet låneramme på godt 6,0 mio. kr.
- Den gennemsnitlige soliditetsgrad er steget med lidt over 3 %-point til godt 33 % og er en klar forbedring
- 70 virksomheder har en soliditet på over 20, hvoraf 49 virksomheder ligger på 30 % soliditet eller derover
- Antal virksomheder med soliditet under 20 er steget – der er nu 24 (mod 22 sidste år). Iflg. flere banker er det for lav soliditet, som påvirker niveauet for finansielle omkostninger, idet udlånsrenter typisk er højere for virksomheder med lav soliditet.
- Egenkapitalen er fortsat stigende – gennemsnittet er på godt 18,5 mio. kr. og bidrager til bedre konsolideringsmuligheder for flere virksomheder.

BALANCE OG AKTIVER

- Varebeholdningen har taget et stort spring opad – godt 10 mio. kr. i gennemsnit og er på over 46 mio. kr. Flere store medlemsvirksomheder har udvidet varelageret betydeligt – nogle mellem 30-50 mio. kr., og det påvirker naturligt gennemsnittet.
- Den gennemsnitlige balancesum er "stabiliseret" i niveau 60 mio. kr. Der er ikke foretaget en nærmere analyse af sammensætningen af aktiverne.

DATAGRUNDLAG

Datagrundlaget er offentligt tilgængelige regnskaber indhentet for 95 virksomheder. Der er foretaget en gennemgang af medlemskartotek og CVR-numre. Der er i alt 107 CVR-numre registeret, hvoraf nogle er enkeltmandsvirksomheder, hvor regnskabstal ikke er tilgængelige.

Siden 2015 er antallet af medlemsvirksomheder i datagrundlaget faldet fra 135 til 107 og i 2023-analysen indgår i alt 107 virksomheder, hvoraf 95 med aktive regnskaber på tidspunktet for analysens udarbejdelse. Ca. 1/3-del har anført bankforbindelse i årsrapporten.

Udtræk omfatter:

- Dansk Maskinforhandlerforening medlemsliste
- Alle ansatte
- Fravalg af holdingselskaber
- Virksomheder i "normal drift"
- Firmaer med regnskabspligt
- Inkluderer reklamebeskyttede virksomheder
- Baseret på tilgængelige regnskaber for perioden 2019-2023 (5 regnskabsår)

Kilde: Bisnode
(tidl. NN Markedsdata)
– indhentet i oktober 2024

Nøgletalsanalyse 2019-2023

NØGLETALSOVERSIGT

Nøgletalsoversigten med en 5-årig historik ses her, og med følgende korte forklaring til de følgende siders specifikationer. Bemærk, at tallene er gennemsnitstal for de virksomheder, der indgår i analysen.

- Den gennemsnitlige soliditetsgrad er igen udbygget og øget som konsekvens af en højere egenkapital, der er vokset med ca. 1,2 mio. kr. i gennemsnit.
- Det primære driftsresultat er faldet en smule, mens årsresultatet er påvirket af øgede kapacitetsomkostninger (og renter).
- Det gennemsnitlige antal ansatte er uændret på 28.

Nøgletal (1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022	2023
Virksomheder med registret data	111	109	103	96	95
Bruttofortjeneste	11.933	13.927	15.907	18.493	18.713
Primært resultat	1.320	2.603	2.810	4.668	4.133
Årets resultat	669	1.741	1.853	3.293	2.440
Egenkapital	10.592	12.315	14.008	17.213	18.445
Aktiver	44.337	46.987	48.345	60.007	60.219
Afkastningsgrad	3,0 %	5,5 %	6,4 %	7,4 %	7,9 %
Soliditetsgrad	23,9 %	26,2 %	33,4 %	29,7 %	33,1 %
Egenkapitalens forretningen	3,8 %	17,9 %	17,1 %	24,5 %	16,3 %

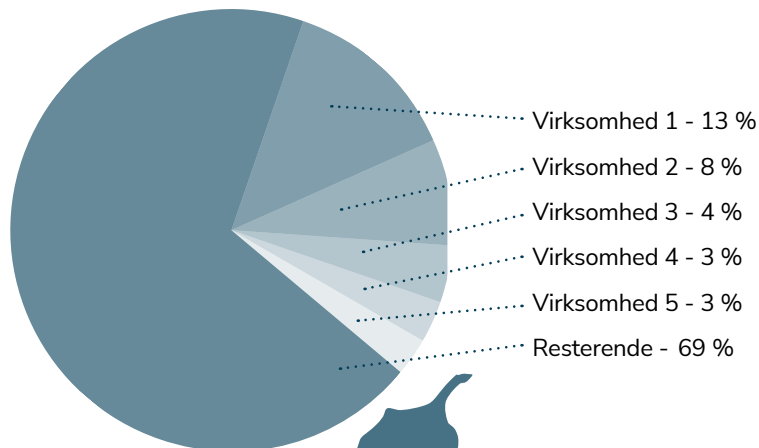
- Aktiverne – ekskl. varebeholdning – er stort set status quo. Det bemærkes, at varebeholdningerne er steget betydeligt (se senere afsnit).
- Det bemærkes, at i takt med øget konsolidering og dermed færre regnskaber, er det igen lykkedes at øge soliditetsgraden.

MEDLEMSFORDELING

Aktivmasse

De 5 største virksomheder i analysen udgør hele 2,0 mia.kr. af den samlede balancesum på ca. 6,6 mia. kr. – en udvidelse af de 5 største selskabers andel af den samlede balancesum fra 24 % til 31 %.

Tilsvarende har de samme 5 virksomheder en samlet varebeholdning på ca. 1,3 mia. kr. mod 887 mio. kr. året før. En betydelig udvikling som påvirker den gennemsnitlige lagerbeholdning.

NORDJYLLAND

MIDTJYLLAND

HOVEDSTADEN

SJÆLLAND

SYDDANMARK

FORDELING AF MEDLEMMERNE:

Regioner	Virksomheder
Nordjylland	15
Midtjylland	34
Syddanmark	39
Hovedstaden	5
Sjælland	14
I alt	107

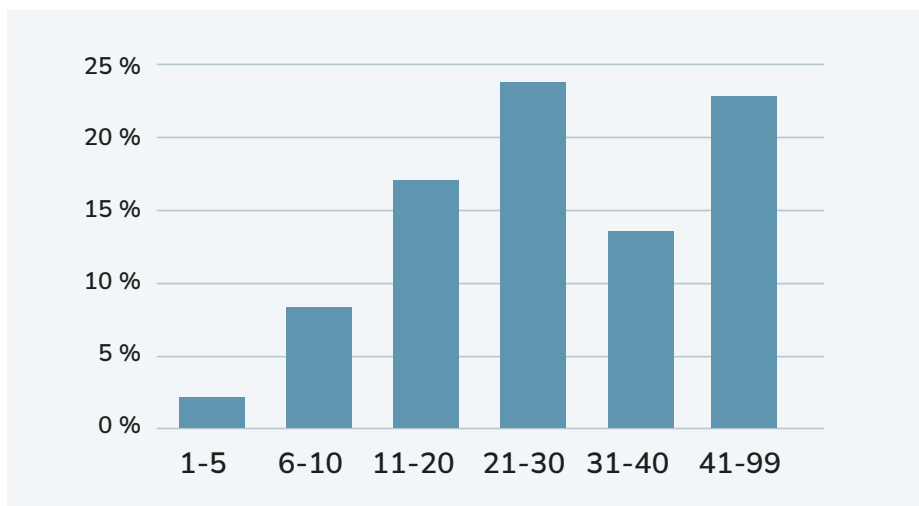
Regioner med flest virksomheder

Syddanmark er størst repræsenteret med 39 virksomheder, som svarer til 36,4 % - uændret i forhold til 2022.

VIRKSOMHEDERNES ALDER

Denne del af analysen viser virksomhedernes alder ud fra det år virksomhedens seneste navn er etableret og registreret (Nogle virksomheder kan være ældre end oplyst, da virksomheden enten har skiftet navn eller selskabsform, og dermed fået ny etableringsdato).

Kun 5 virksomheder er yngre end 5 år, mens ca. hver 4. virksomhed er 41 år eller ældre. En del af virksomhederne er enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, som indgår i denne statistik, men ikke den øvrige analyse, da de ikke offentliggør regnskab.

Virksomheders aldersfordeling.

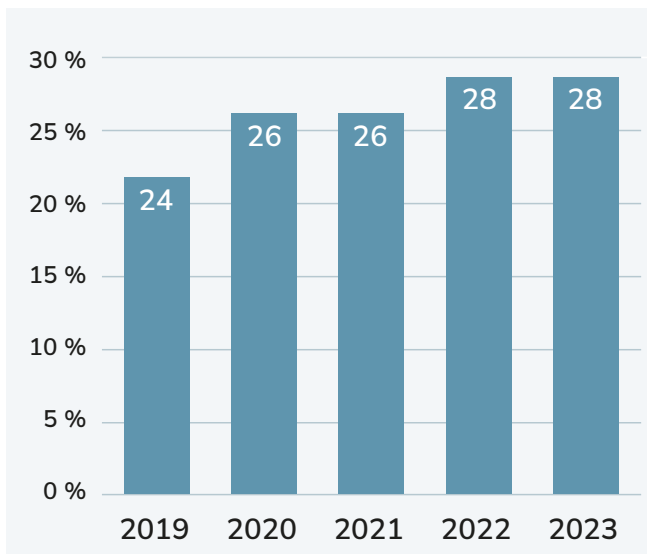
VIRKSOMHEDENS ANSATTE

Virksomhedsgruppen med flest ansatte, er virksomheder med mellem 11 og 30 ansatte, der udgør 38 af de 95 virksomheder, mens 26 virksomheder eller 24 % af virksomhederne har under 10 ansatte.

Herunder udviklingen i det gennemsnitlige antal ansatte fordelt på de foregående 5 år.

Fordelt på antal ansatte:

5 virksomheder	100+ ansatte
13 virksomheder	51-100 ansatte
18 virksomheder	31-50 ansatte
38 virksomheder	11-30 ansatte
21 virksomheder	0-10 ansatte

Udvikling i ansatte (gennemsnitstal).

Antal ansatte

I 2023 er der oplyst i alt 2.989 ansatte fordelt på de 95 virksomheder i analysen – til sammenligning havde 96 virksomheder i 2022 oplyst 2.699 ansatte.

Det bemærkes, at opdatering af antal ansatte kan være forbundet med tidsforskydninger, da tallet er et "her-og-nu-tal" fra det til CVR-registreret indrapporteret rede.

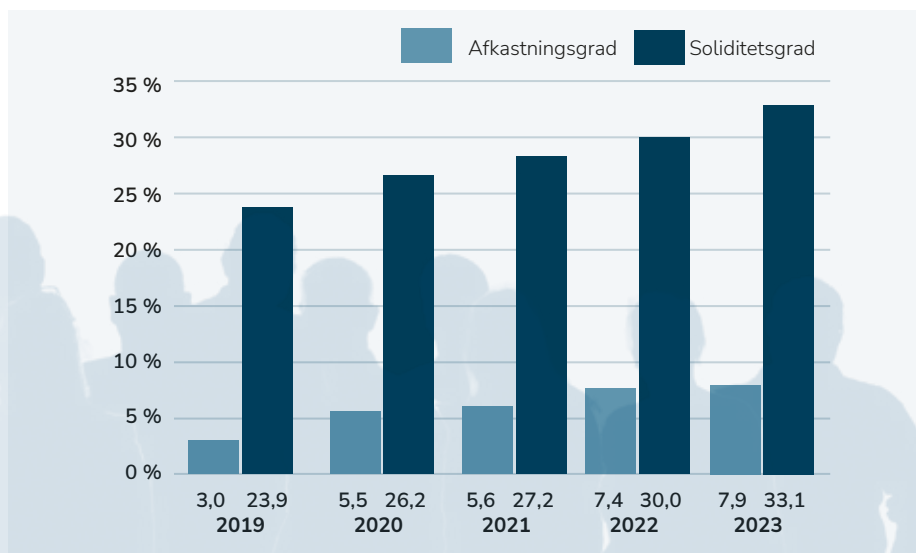
Nøgletalsanalyse 2019-2023

AFKAST OG SOLIDITET

Soliditet er et nøgletal, der viser sammenhængen mellem egenkapital og aktiver, som et udtryk for hvor godt rustet en virksomhed er til at modstå og bære større tab.

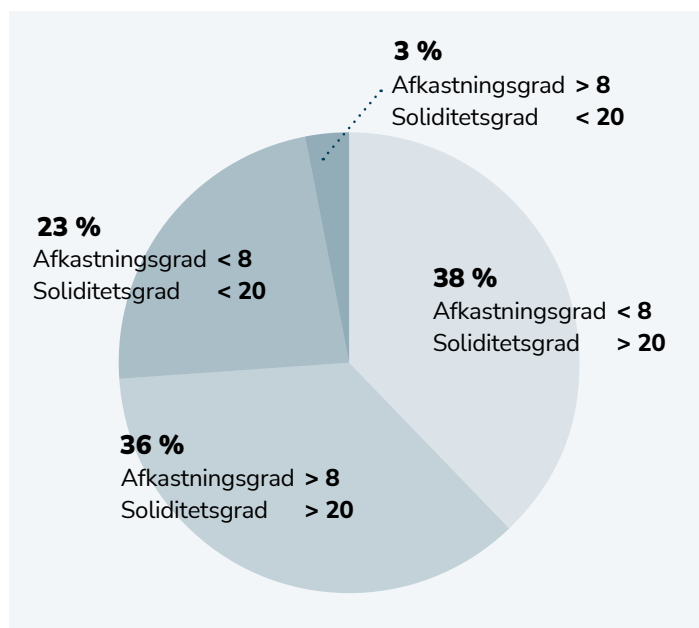
De fortsatte forventninger til en soliditetsgrad på 25-30 % som benchmark, benyttes stadig af den finansielle sektor til at vurdere engagementer – særligt i relation til når en virksomhed søger ny bankforbindelse.

Afkastningsgraden viser en fortsat forbedring.

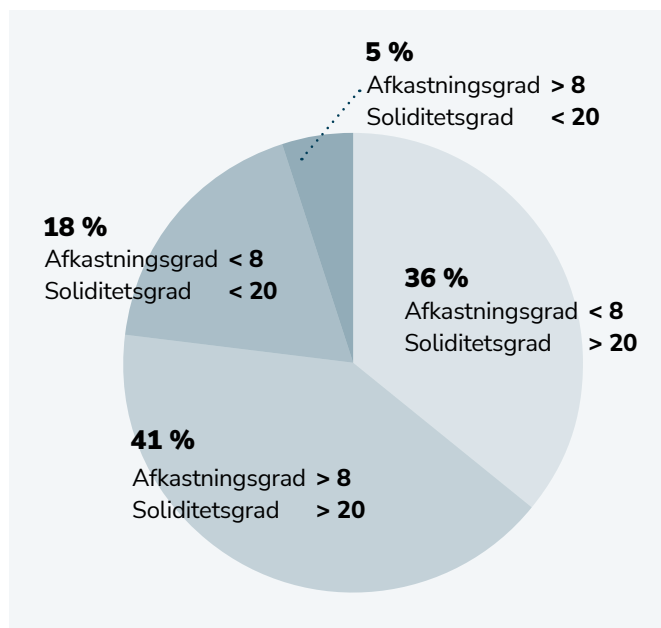
AFKAST OG SOLIDITET

2023

Flere virksomheder 23 % i 2023 mod 18 % i 2022 leverer afkast på over 8 %, men har en soliditet på under 20.

2022

Antallet af virksomheder med afkast på over 8 % og en soliditet på over 20 % er desværre faldet en smule fra

39 virksomheder i 2022 til 34 virksomheder i 2023.

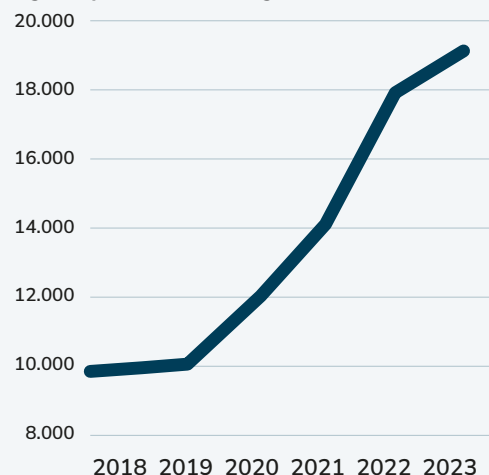
INDTJENINGSANALYSE

Egenkapitalforrentningen illustreres bedst, hvis den sættes over for afkastningsgraden. Hvor afkastningsgraden viser virksomhedens evne til at tjene penge i forhold til den samlede kapital, der er investeret i virksomheden (herunder fremmedkapital). Egenkapitalforrentningen viser virksomhedens evne, til at tjene penge på den kapital, der er indskudt af ejerne.

Egenkapitalen i kroner er gået stødt og roligt frem i perioden fra 2018, hvor egenkapitalen løbende har konsolideret sig til næsten 18,5 mio. kr. i gennemsnitlig egenkapital.

Udviklingen i afkastgrad og særligt soliditetsgraden er opløftende – en fortsat udbygning af den gennemsnitlige soliditetsgrad viser en tendens til øget konsolidering og større værdiskabelse til imødegående af fremtidige indtjeningsudfordringer.

Egenkapitalens udvikling

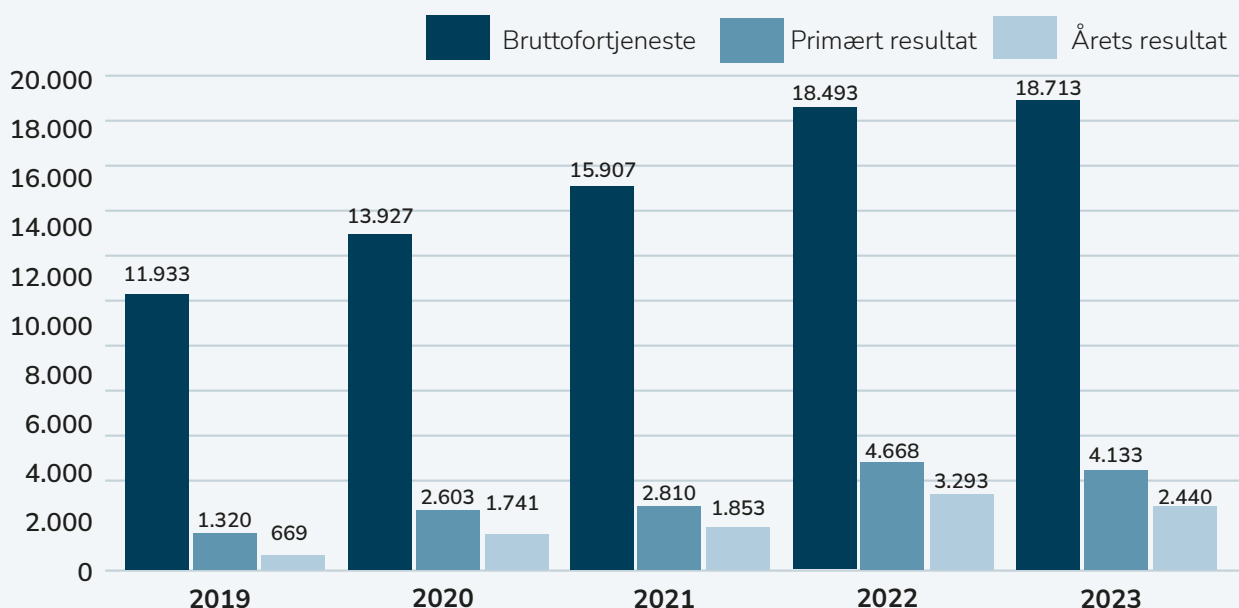
INDTJENINGSANALYSE

Bruttofortjeneste, primært resultat og årets resultat er udtryk for en nedbrydning af virksomhedens resultatposter i regnskabet.

Med personaleomkostninger til 28 medarbejdere i gennemsnit samt andre kapacitetsomkostninger, der er steget, har de 95 virksomheder mistet ca. 0,5 mio. kr. i gennemsnitligt

primært resultat. I alt 8 virksomheder påvirker gennemsnittet negativt med et samlet tab på godt 12,8 mio. kr.

Resultat 2019-2023

Bruttofortjenesten har været stigende siden 2019, og ligger i 2023 på det højeste niveau med 18,7 mio. kr. – en beskeden fremgang fra 2022, men et markant løft i forhold til 2021.

Nøgletalsanalyse 2019-2023

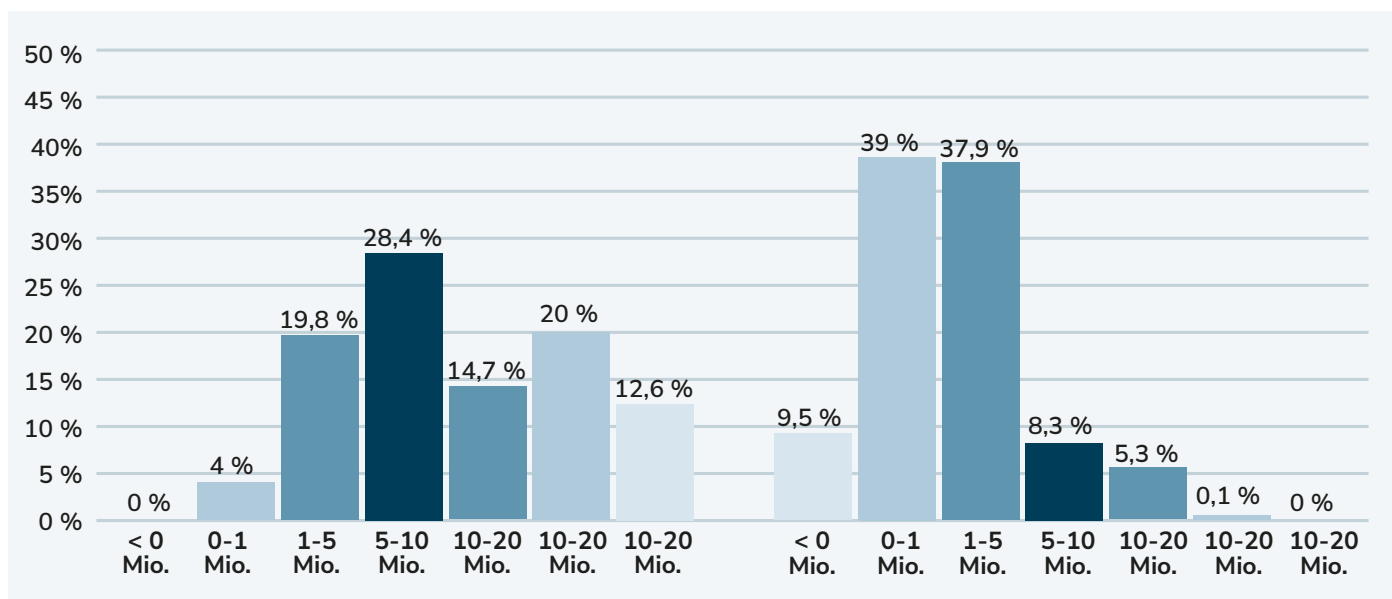
FORDELING AF NØGLETAL

I analysen er der i alt 8 tabsgivende virksomheder, som bidrager med i alt 12,8 mio. kr. i underskud til den sam-

lede opgørelse, mens 87 virksomheder tjente tilsammen 232 mio. kr. mod 328 mio. kr. året før.

BRUTTOFORTJENESTE

ÅRETS NETTORESULTAT

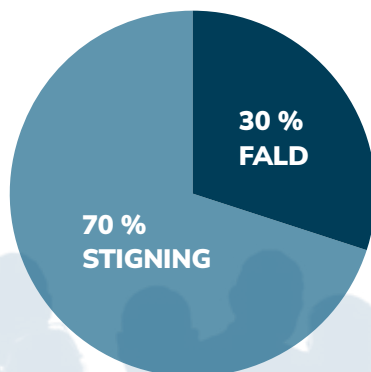

Tabellen viser fordelingen af årets nettoresultat og fordelingen af bruttofortjeneste.

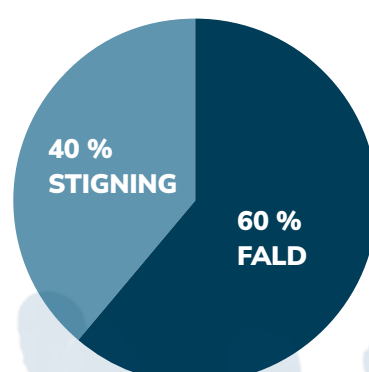
UDVIKLINGEN I ÅRETS RESULTATET

Der er sket en betydelig negativ udvikling i resultatskabelsen, således at 2/3 har oplevet et større eller mindre fald i årsresultatet i forhold til 2022-regnskaberne. Til gengæld har de færre virksomheder med fremgang haft betydeligt større overskud, der bidrager til, at den samlede gennemsnitlige resultatopgørelse "kun" er påvirket med ca. 0,5 mio. kr. i lavere resultat som et gennemsnit for de 95 virksomheder i 2023-analysen.

Udviklingen af årets resultat
2021-2022 (96 virksomheder)

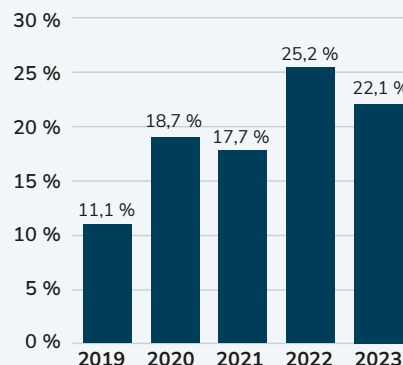
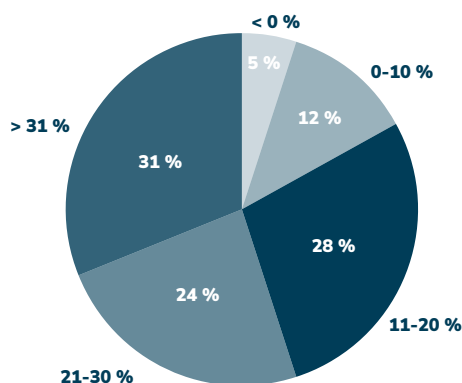
Udviklingen af årets resultat
2022-2023 (95 virksomheder)

OVERSKUDSGRAD

Overskudsgrad er opgjort som forskellen mellem bruttofortjenesten og primært resultat (og ikke som vanligt baseret på resultat målt i forhold til omsætning). Resultat før renter (analysen har ikke adgang til omsætningsstal, og derfor dette sammenligningsgrundlag), som fortæller, hvor stor en andel primært resultat udgør af bruttofortjenesten.

Overskudsgraden er faldet til 22,1 % (mod 25,2 % i 2022) "kun" 5 virksomheder har en negativ overskudsgrad.

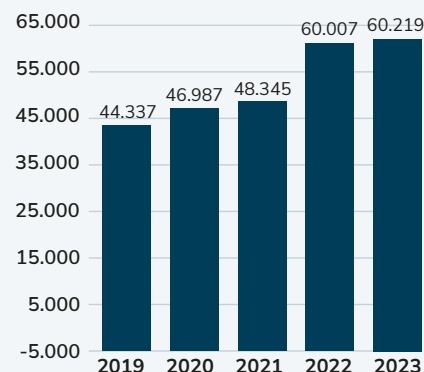
Samlet overskudsgrad

Primær resultat/Bruttofortjenesten

BALANCEN

Balancen har stabiliseret sig på 60 mio. kr. i gennemsnit – en lille positiv ændring på ca. 200.000 kr. i gennemsnit. Den gennemsnitlige balance pr. virksomhed er på 60,2 mio. kr. mod 48,3 mio. kr. i 2021. Det er den højeste gennemsnitlige balance i hele analysens historie, som startede i 2013 med et gennemsnit på 18,3 mio. kr. Det helt væsentlige i balancen er, hvor stor andel udgøres af varebeholdning og debitorer.

Varebeholdningen er steget markant fra ca. 36 mio. kr. i gennemsnit i 2022 til lidt over 46 mio. kr. i 2023. Enkelte virksomheder har påvirket dette gennemsnit med stigninger i varebeholdning på 30-50 mio. kr.

Samlet balance ekskl. varebeholdning. Gennemsnit pr. virksomhed

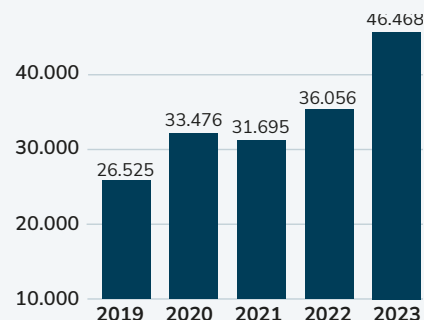
VAREBEHOLDNING

Den gennemsnitlige varebeholdning for de 95 virksomheder er steget fra 36,1 mio. kr. i 2022 til over 46 mio. kr. i 2023.

Varebeholdningen er primært sammensat af værdien af maskiner (nye og brugte), og reservedele, der ligger på lager m.v. Varelageret er stigende. Det er fortsat en kritisk faktor for pengeinstitutter at se en så rigtig prissat varebeholdning på ibyttetagne brugt materiel. Samtidig indgår beløbet i balancen som udgangspunkt for at beregne soliditet, som også er et væsentligt nøgletal.

Der er en nervøsitæt i markedet for, at der har ophobet sig for store lagre og at det sammen med en betydelig forventet afsætningsnedgang vil præge prissætningen og dermed bidrage til dårligere driftsresultater i indeværende og måske kommende regnskabsår.

Et højere varelager betyder større binding og øget likviditetsbehov, der sammen med en højere rente på kassekrediten udgør en betydelig svækkelse i indtjeningspotentialet.

Udvikling i varebeholdningen

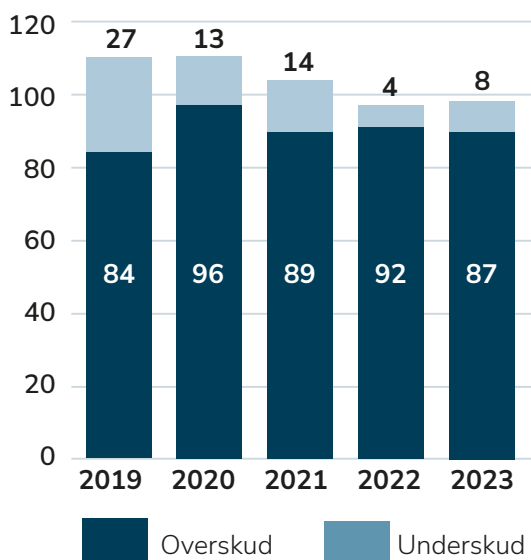
Gennemsnit pr. virksomhed

Nøgletalsanalyse 2019-2023

VÆKSTUDVIKLING

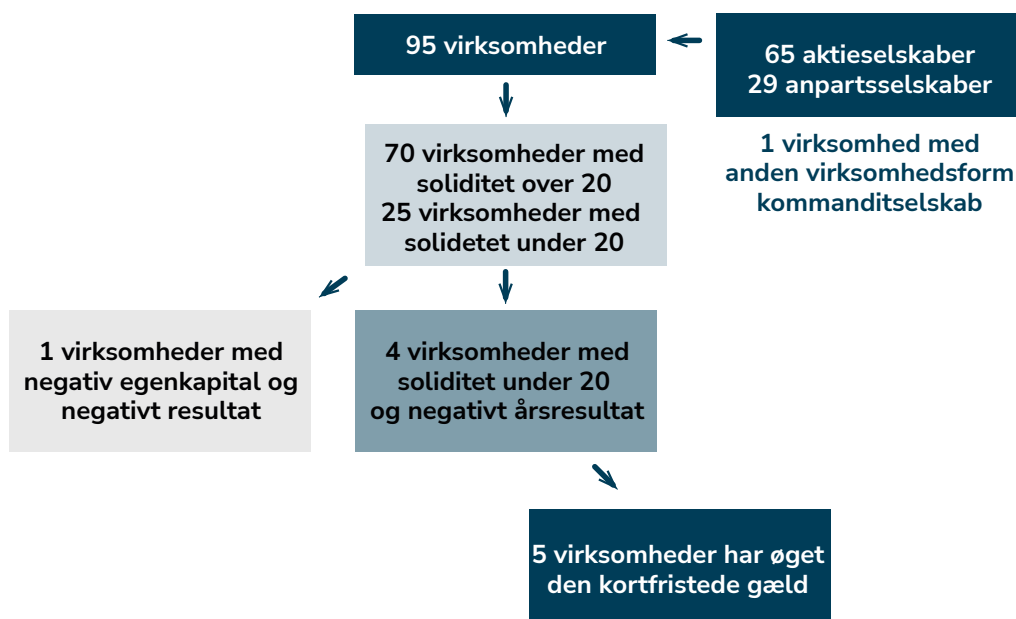
Antallet af overskudsgivende virksomheder er faldet fra 92 til 87, idet 8 virksomheder bidrager med en negativ indtjening på ca. 12,8 mio. kr. for 2023-regnskabsperioden. I 2021 var der 14 tabsgivende virksomheder med et negativt resultat på 40,2 mio. kr.

De 87 virksomheder med positiv indtjening viser et samlet resultat på ca. 232,8 mio. kr.

Antal over- og underskuds virksomheder

OVERSIGT - ALLE VIRKSOMHEDER

NØGLETAL - 2022 REGNSKAB

	Antal virksomheder	Negativ EK og Nettoresultat	Soliditet under 0	Soliditet 1 - 20	Soliditet 21 - 30	Soliditet 31 - 50	Soliditet 51 +	Negativt nettoresultat
A/S	65	0	0	14	13	26	11	5
ApS	29	1	1	10	6	4	8	3
Andre	1	0	0	0	1	0	0	0
I alt	95	1	1	24	20	30	19	8

Nøgletalsanalyse 2019-2023

BANKSAMMENHÆNG

Forberedelse af årsmødet med banken er en væsentlig del af det at holde banken informeret om en række forhold i og omkring virksomheden. Særligt de finansielle og kommercielle risici har i en årrække været god skik at have forberedt, hvilket giver bankrådgiveren en opdatering af virksomheden. Dertil er ESG-regnskaber og handlingsplaner for CO2 ved at vinde frem som samtaleemne med bankrådgiveren.

Det bliver på sigt det, der vil afgøre, om en kreditrente vil stige eller blive fastholdt på samme niveau.

- ESG-tal og beskrivelse – herunder virksomhedens CO2-belastning og handlingsplan for reduktion
- Imødegåelse af stigninger i kapacitetsomkostninger
- Lønregulering og bemanning af personale
- Budget og forudsætninger 1-2 år frem
- Handleplan for eventuel nedgang i indtjening
- Etablering af en uvildig bestyrelse
- Tanker for ejerskifte – evt. som et medejerskab
- Fremtidsfuldmagt

Ovenstående er ikke udtømmende, men tænkt som inspiration.

INSPIRATION til ledelse og bestyrelse

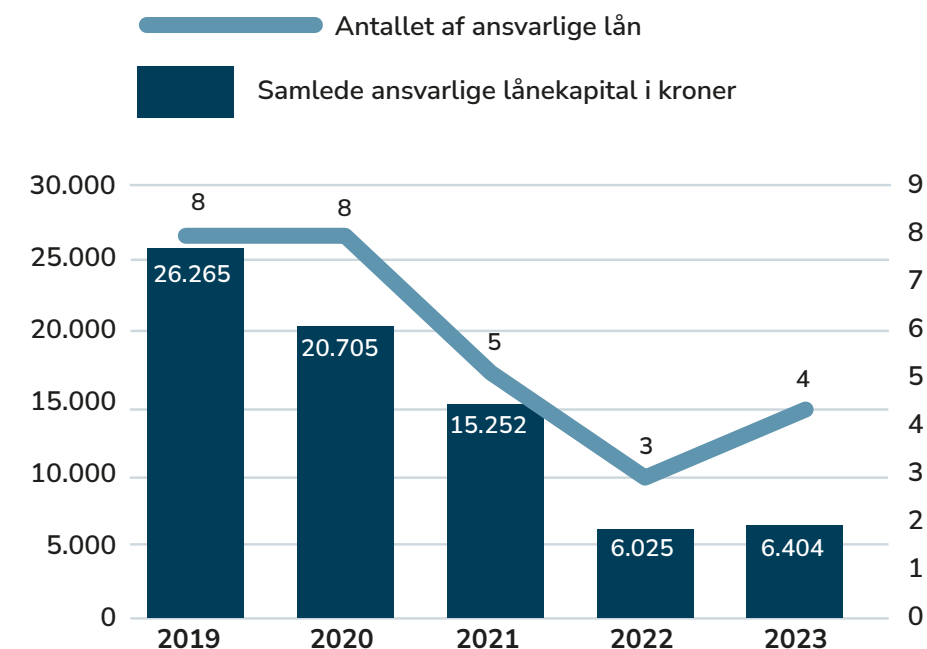
Som inspiration til ledelsen og bestyrelsen kan følgende elementer med fordel indgå i den interne drøftelse, som også inddrager både mellemledere og den enkelte ansatte i virksomheden:

- **Formulering af ESG-rapportering** (kort version) og udarbejdelse af en CO2-beregning
- **Handleplan** baseret på en eventuel lavere indtjeningsevne som følge af bl.a. energiprisstigninger
 - Overvej at lave et budgetscenarie 2, der reducerer fx dækningsgrad med 5 %-point / 10 %-point og se konsekvenserne
 - Overvej at se på nuværende energiforbrug og få lavet en screening som arbejdsredskab til at se på forbedringer
- **SDG-målsætninger og klimaregnskab**
 - Valg og synliggørelse af nogle af FN's 17 verdensmål (SDG)
 - Beregning af CO2-aftryk og evt. handlingsplan for at reducere
- **Lager og værdi af brugte maskiner**
 - Selve lagerbindingen i kroner
 - Indbytte- og afskrivningspolitik (kan gøres tydeligere)
- **Omkostningsstruktur** samt oversigt over hvor tjenes pengene
 - Behov for bedre rapportering, der kan bruges til banken løbende
- **Effektivitet på eftermarkedet** – har forhandleren "fat" i sit lokale marked
- **Samlet gældsbyrde** i forhold til driftsresultat og egenkapital
 - Hvilken arbejdskapital er der? Og hvordan kan man frigøre yderligere arbejdskapital?
- **Generationsskifte** – "handler om rettidighed" og at have virksomheden "parat til salg"
 - For få har fået lavet en værdiberegning af aktierne
 - Er der lavet en Fremtidsfuldmagt?
- **Aktiver, der skal finansieres**, er lettere end bygninger, da de er ramt af både beliggenhedsudfordringer og indretning til et formål
- **Aftale- og kontraktforhold** med importører

Nøgletalsanalyse 2019-2023

BANKANALYSE OG ANSVARLIGE LÅN

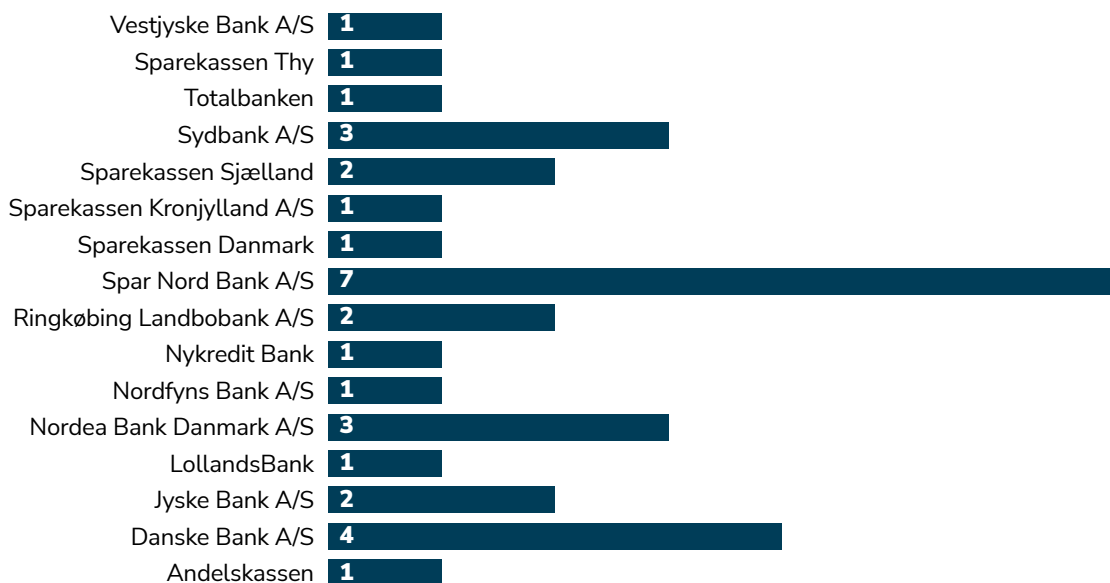
- 25 virksomheder har en soliditet på under 20
- 1 virksomhed med negativ soliditet
- 8 virksomheder har et negativt nettoresultat
- 4 virksomheder har et ansvarligt lån.

Tendens i ansvarlige lån er stagneret

BANKFORBINDELSER OVERSIGT

- Af de 95 virksomheder oplyser 32 virksomheder deres bankforbindelser
- Af de 32 virksomheder, som oplyser bankforbindelser, er markedsandelen vist nedenfor

Markedsandel fordelt på banker blandt de 32 virksomheder i analysen

Bestyrelsen og de øvrige udvalg

I november 2023 fik DM-bestyrelsen ny formand, Troels Jensen Stenderup A/S og et nyt bestyrelsesmedlem, Claus Sørensen, J. Hundahl A/S. Vi sagde farvel til Per Larsen, Ingemann Larsen A/S. Foreningens tidligere formand gennem mange år Jens-Aage Jensen er forsat i bestyrelsen. I dag består bestyrelsen af

Formand Troels Jensen
Stenderup A/S
– Region Syd

Næstformand Anders Andersen
Frøslev Maskinforretning
– Region Øst

Christian Thomsen
Brovig Maskiner A/S
– Region Syd

Claus Sørensen
J. Hundahl A/S
– Region Nord

Jens-Aage Jensen
– Region Midt

Efter Brancheforeningen for Skov-Have-Park forretninger blev fusioneret ind i Dansk Maskinhandlerforening, har Mads Bach, formand for Skov-Have-Park udvalget, deltaget i DM-bestyrelsesarbejdet.

Bestyrelsen har i løbet af året afholdt 4 ordinære bestyrelsesmøder, hvor der bl.a. har været fokus på integrationen af Brancheforeningen for Skov-Have-Park forretninger, ny kommunikationsstrategi, rekruttering og eksport til Asien.

Derudover har formanden og den øvrige bestyrelse, deltaget i forskellige udvalgsmøder og projektopgaver.

Bestyrelsen besidder stor faglighed og fortrolighed, der giver plads til gode debatter om beslutningsoplæg til aktiviteter fremlagt af sekretariatet.

På årets generalforsamling, der blev afholdt i Herning, blev A.P. Jørgensen udnævnt til årets lærested. Efterfølgende fandt overrækkelsen og fejringen sted i Ribe.

Efter generalforsamlingen blev der afholdt en reception for afgående formand Jens-Aage Jensen.

Christian Thomsen

Jens-Aage Jensen

Anders Andersen

Troels Jensen

Claus Sørensen

DM - Udvalgsposter

Uddannelse / HR

Ansvarlig: Jens-Aage Jensen

HEG Bestyrelsen: Ole Grøn

Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (HEG) spiller som landsskole en meget vigtig rolle i vores branche i relation til uddannelsen af landbrugs- og entreprenørmaskinmekanikere, materielmekanikere, handelsassistenter, efteruddannelse m.m. Vi har en plads i skolens bestyrelse.

LUU Metal: Jens-Aage Jensen

LUU merkantil: Troels Jensen

Det lokale Uddannelsesudvalg (LUU) rådgiver HEG om erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser såsom landbrugs- og entreprenørmaskinmekanikere, materielmekanikere, handelsassistenter, efteruddannelse mv. Som medlem af LUU er vi med til at sikre, at udvalget har indflydelse på skolens udbud af uddannelser, og vi rådgiver skolen om de behov og kompetencer, som medlemsvirksomhederne har brug for.

IT

Ansvarlig: Anders Andersen

Atomic: Svend Aage Jensen,

Anders Andersen og Klaus Nissen

ERP-systemet Key Balance fra IT-leverandøren Atomic er det næstmest anvendte ERP i maskinhandlerbranchen. Det bygger på en Navision-plattform. Udvalget har til formål at erfaringsudveksle mellem medlemsvirksomhederne og have den fornødne dialog med udbyderen til løbende optimering.

JMA, DM-erfagruppe/FB-gruppe

ERP-systemet fra JMA er den mest anvendte ERP-løsning i maskinhandlerbranchen. Det er baseret på en Navision-plattform. JMA-gruppen har til formål at erfaringsudveksle mellem medlemsvirksomhederne.

Kommercielt

Ansvarlig: Troels Jensen

DM eksportudvalg: Henrik Bergholdt, Jens-Aage Jensen, Per Larsen, Lars Søndergaard, Troels Jensen, Flemming Larsen, Ole Lauridsen, Karsten Kammer, Henrik Thomsen, Helle Helth Hansen og Klaus Nissen

Udvalget understøtter medlemsvirksomhedernes eksportaktiviteter og udvikler nye eksportmuligheder samt forretningsområder.

I samarbejde med Udenrigsministeriet, Eksportrådet, de lokale ambassader og L&F laves markedsanalyser og -rapporter, og der udarbejdes strategier for udvalgte eksportmarkeder. Aktuelt er der fokus på Kina, Vietnam og Indien. Udvalget koordinerer også den fælles indsats på f.eks. Agritechnica.

Forsikringsudvalg: Troels Jensen,

Jens-Aage Jensen og Klaus Nissen

Forsikringsordningen, som hovedparten af medlemsvirksomhederne er en del af, varetages i tæt samarbejde med vores forsikringsmægler Willis Towers Watson. Det er typisk en 3-årig aftale, som dækker samtlige dækningsbehov for en maskinforretning. Med en brancheløsning sikrer vi en specifik dækning til en god pris og professionel rådgivning, hvis der opstår problemer.

Kvalitet og Best Practice: Jens-Aage Jensen,

Per Hedetoft, Klaus Nissen og Helle Helth Hansen

Best Practice er vores egen certificeringsproces. Det handler om at trimme og forbedre konkurrenceevnen til gavn for både virksomhed, kunder og medarbejdere, hvor de typiske indsatser går ud på at finde og gennemføre forbedringsmuligheder i processer, arbejdsmetoder og flow.

Skov-Have-Park

Ansvarlig: Mads Bach

Mads Bach, Peter Madsen, Bruno Lyngsøe, Henrik Bøgebjerg og Allan Hougaard Sørensen.

SHP-udvalgets rolle er at varetage interesserne for de af medlemsvirksomhederne, der helt eller delvist beskæftiger sig med salg og reparation af udstyr til skov-, have-, parkområdet. Det være sig forhandlerkontrakter, jura og lovgivning, IT-systemer, trafik og færdsel, tjeklister mv. Der vil flere gange om året blive arrangeret netværksmøder, hvor man tager brancherelevante emner op og får mulighed for at sparre og skabe kontakter på tværs af branchen.

Messer og udstillinger **Ansvarlig: Troels Jensen**

DM og ML er aktivt involveret i flere messer og udstillinger, som vi enten er ejere eller delejere af. Alle messeudvalg og bestyrelser arbejder med udvikling, optimering og promovning af de enkelte messer.

Have og Landskab: Bent Tangemann

Maskiner under Broen: Birger Petersen, Jakob Helms, Lennart Ahlefeldt Laurvig, Erik Nissen og Klaus Nissen

Entreprenør & Håndværk: Robert Kjærgaard, Klaus Meldgaard, Jan Dahl og Klaus Nissen

Agromek bestyrelsen: Klaus Nissen

Agromek udvalg: Klaus Meldgaard, Robert Kjærgaard, Flemming Christensen, John Overgaard og Klaus Nissen

EU / Lobbyarbejde **Ansvarlig: Troels Jensen**

Climmar udvalg: DM-bestyrelsen, Per Hedetoft og Klaus Nissen

DM er en aktiv del af Climmar - vores europæiske sammenslutning af maskinhandlerforeninger. Climmar er hjemmehørende i Bruxelles og agerer som professionel lobbyorganisation. Mere og mere national lovgivning har sit udspring i EU. Danmark spiller en stadig mere central rolle i det europæiske arbejde, og DM er Climmars repræsentant i flere EU-grupper.

Fællesudvalg og Overenskomstforhold **Ansvarlig: Troels Jensen**

FU Metal/3F: Troels Jensen, Christian Thomsen og Klaus Nissen

FU HK Privat: Anders Andersen, Troels Jensen og Klaus Nissen

Fællesudvalgene administrerer de ørebeløb der indbetales pr. arbejdstime for ansatte under Dansk Metal/3F og HK Privat overenskomsterne. Midlerne anvendes til kompetencefondene, hvorfra medlemsvirksomhederne kan søge om tilskud til efteruddannelse, samt uddannelsesfonden hvorfra midler allokeres til rekrutteringsformål, DBL, Skills m.v. Endelig allokeres midler til Tillidsrepræsentanter.

PensionDanmark: Klaus Nissen

PensionDanmark, er et pensionsselskab, ejet af lønmodtagernes fagforbund og arbejdsgiverorganisationer i fællesskab. Ansatte under DM's overenskomster har som udgangspunkt deres pensionsopsparing placeret i PensionDanmark.

SAMA: Troels Jensen og Klaus Nissen

DM er medlem af SAMA (Sammenslutningen Af Mindre Arbejdsgiverforeninger), som er medlem af Dansk Arbejdsgiverforening. SAMA har til formål at sikre, at de mindre medlemsorganisationer får varetaget deres interesser i Dansk Arbejdsgiverforening.

Overenskomstudvalg: Troels Jensen, Anders Andersen, Birgit Karlsen og Klaus Nissen

DM har minimallønsoverenskomster med Dansk Metal, 3F og HK. Typisk forhandles der ny overenskomst hvert tredje år.

Diverse **Ansvarlig: Christian Thomsen**

Vurderingsudvalg – Skattesager: Best. Medlem fra hver region, Hans Holm Sr. og Jens-Aage Jensen

Udvalget er et ad-hoc udvalg, der anvendes i forbindelse med diverse vurderingssager.

DM Fremtids- og vedtægtsudvalg: Troels Jensen, Klaus Nissen og Helle Helth Hansen

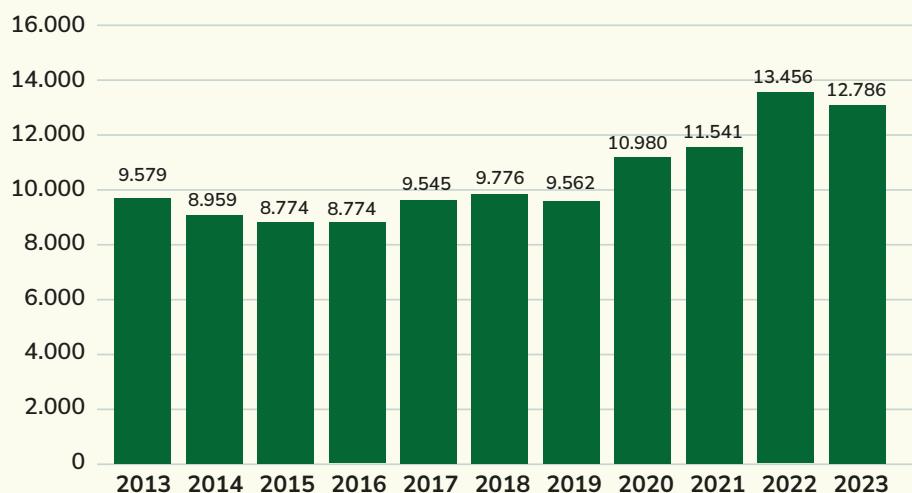
Udvalget er et ad-hoc udvalg, der efter behov arbejder med strategiske emner samt vedtægtsændringer.

Senior gruppe: Søren Hundahl, Søren Holst Sørensen, Jens-Aage Jensen, Karsten Nielsen og Klaus Nissen

Udvalget skal sikre et godt netværk samt relevante aktiviteter blandt seniormedlemmerne i DM.

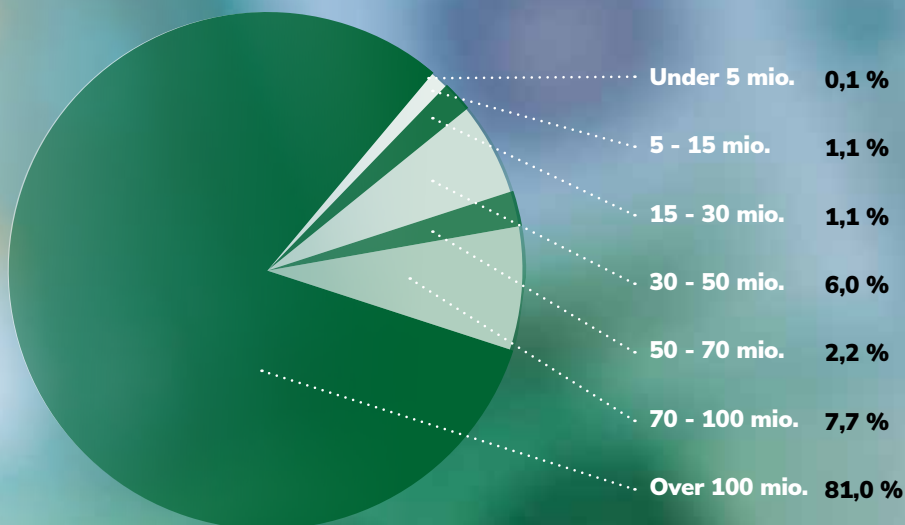
DM medlemmer

Omsætningen hos DM-medlemmerne udgjorde i 2023 12,8 mia. kroner mod 13,5 mia. kroner i 2022. Dette svarer til en nedgang på 5,0 %. Der skal dog huskes at korrigeres for prisudvikling, inflation samt til- og afgang af medlemmer.

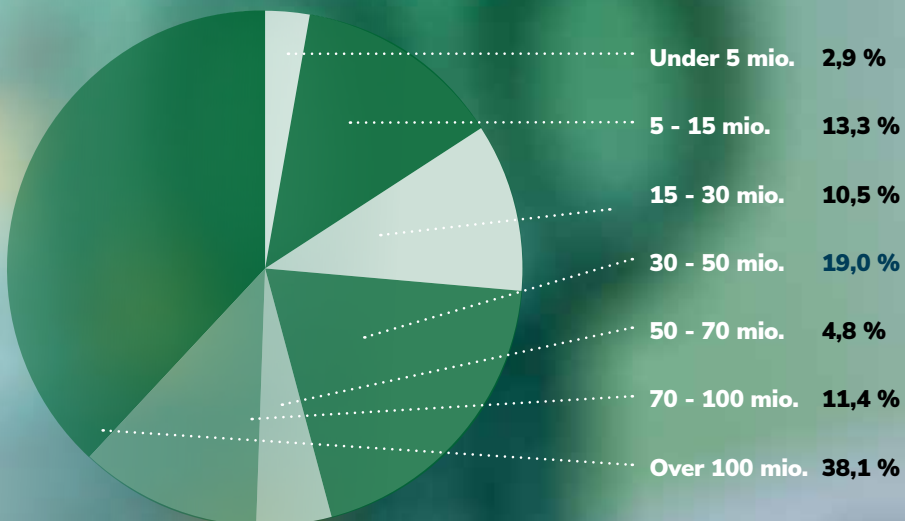
Her ses omsætningsandelen pr. gruppe i forhold til den samlede omsætning i 2023.

Det fremgår, at de 40 medlemsvirksomheder der omsætter for over 100 mio. kroner, bidrager med 81 % af den samlede omsætning for året.

Her ses en procentvis fordeling af antallet af medlemsvirksomheder i omsætningsgrupperne.

Det fremgår, at medlemsvirksomheder der omsætter mellem 5 og 50 mio. kroner udgør 42,8 % af medlemsskaren.

Legater

Dansk Maskinhandlerforenings Jubilæumsfond har også i dette beretningsår uddelt 3 legater til nyuddannede unge mennesker, der har udmærket sig både på det faglige niveau og på det personlige plan. Hver legatmodtager får – ud over æren og et diplom – 10.000 kroner.

Det første legat blev uddelt i februar ved Dansk Maskincenter i Toftlund.

Legat til et godt og rart menneske

En overrasket Jonas Jørgensen fik i februar overrakt Dansk Maskinhandlerforenings jubilæumslegat foran kollegaerne hos Dansk Maskincenter i Toftlund.

Jonas var indstillet af virksomheden, og adm. direktør hos Dansk Maskincenter Charlotte Villum Henneberg begrundede indstillingen således: - Vi var ikke i tvivl om, at vi skulle indstille dig Jonas. Det med, at man er dygtig til sit fag, er jo grundlæggende for, at man klarer sig godt på en arbejdsplads. Men det er mindst lige så vigtigt, at man er en god kollega, at man er vellidt og bare er et godt og rart menneske – og det er du Jonas!

- Du er opskriften på den ægte DMC-medarbejder, som bærer vores værdier, og så er du god til at give videre. En af dine pligter som nyuddannet svend er, at du skal være med til at hjælpe de nuværende 3 lærlinge, videre i deres forløb, og vi er slet ikke i tvivl om, at den opgave kan du sagtens løfte, slutter Charlotte Villum Henneberg.

Fra venstre ses direktør i Dansk Maskinhandlerforening Klaus Nissen, formand i Dansk Maskinhandlerforening Troels Jensen, legatmodtager Jonas Jørgensen, værkfører hos Dansk Maskincenter Toftlund Ivan Fischer og direktør hos Dansk Maskincenter Charlotte Villum Henneberg.

Selvom man ikke kan engelsk kan man godt tage til Australien

Jonas er ikke kun landbrugsmaskinmekaniker. Faktisk blev Jonas udlært landmand i 2019 og har været i lære på Fyn, hvor han er født og opvokset. Udover at være i lære på først et lille kvægbrug og derefter et større jordbrug, brugte Jonas 8 måneder af sin uddannelse i Australien, hvor han både skulle høste, så og hjælpe lidt på værkstedet, hvis der var tid til det.

– Jeg kunne nærmest intet engelsk,

da jeg tog afsted. Jeg var afsted sammen med en kammerat – som godt nok heller ikke kunne ret meget, men så var vi da to om at forstå eller misforstå, smiler Jonas og fortsætter: - Det første stykke tid var meget med fagter, når vi skulle kommunikere, men sproget kom lige så stille. Det viste sig dog, at det ikke var det bedste sted, vi var landet. Derfor fik vi kontakt med en dansker, som var på en anden farm. Hans arbejdsgiver kunne kun tilbyde job til den ene af os, men havde en bekendt, som også kunne bruge en. Derfor tog vi til hver sit sted, og det gjorde jo, at jeg var nødt til at bruge sproget, når der ikke var andre danskere at tale med.

Jonas mødte sin kæreste Louise gennem en ven på landbrugsskolen og flyttede derfor fra Fyn til Sønderjylland sammen med hende, da han var færdig som landmand og fik i første omgang arbejde på en gård i det sønderjyske.

- Jeg har altid været interesseret i at skruer i alt muligt, og det har altid ligget i kortene, at jeg også skulle have noget med landbrugsmaskiner at gøre. Derfor var det et midlertidigt job, indtil jeg fik en læreplads hos Dansk Maskincenter. Jeg er rigtig glad for, at jeg også har taget denne uddannelse. Jeg synes ombygnings- og specialopgaver er rigtig sjove – sådan nogle opgaver, hvor der ikke lige er en facitliste, kan jeg godt lide, siger Jonas.

Arbejder på direktørvognen i fritiden

- I fritiden går der også tid med at skruer i alt muligt. Jeg har købt en Scania lastbil fra 1985, som har været ejet af Cirkus Benneweis og formentlig har været beboelsesvogn for cirkusdirektøren, så den kalder jeg direktørvognen. Jeg er ved at gøre den klar til, at den kan bruges til mindre maskintransporter og studenterkørsel, som jeg så vil leje den ud til. Eller måske bliver den solgt, så jeg kan finde et nyt projekt. Jeg er også ved at sætte en Toyota Heilux i stand med stumper fra en anden Toyota, jeg har stående, slutter Jonas.

Derudover har Jonas og kæresten Louise slagtekaniner som de passer, slagter og sælger, så landmands-livet er heller ikke sluppet helt.

Dobbelt legatmodtager

Nogle mennesker tiltrækker sig bare positiv opmærksomhed på deres helt egen stille måde, og sådan et menneske er Peter Krabbe Knudsen. I februar blev han overrasket af repræsentanter for Dansk Maskinhandlerforening, som kunne overrække ham Dansk Maskinhandlerforenings jubilæumslegat.

Peter var indstillet af sin arbejdsgiver Herborg Smede- og Maskinforretning, som i indstillingen bl.a. skriver:

- Vi er meget stolte af Peter og hans flotte 12-tal til svendeprøven. Peter har gennem sin læretid vist et højt fagligt niveau, som har overrasket både kollegaer og ledelse. Udover det er Peter med sit rolige og venlige sind meget vellidt blandt både kollegaer og kunder. Han er hjælpsom og møder altid op med et smil på læben og en positiv tilgang til opgaverne. Det gør Peter til en god kollega og en nøglemedarbejder for virksomheden.

Peters evner er heller ikke gået ubemærket hen blandt underviserne på

Fra venstre ses direktør i Dansk Maskinhandlerforening Klaus Nissen, legatmodtager Peter Krabbe Knudsen, formand i Dansk Maskinhandlerforening Troels Jensen og værktørfører hos Herborg Maskinforretning Jens Poulsen.

Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser i Aars, hvor han i juni 2023 blev indstillet til og modtog årets EUX-legat.

Også i den indstilling var der fokus på Peters store faglige nysgerrighed og hans bemærkelsesværdige rolige og eftertænksomme natur. HEG skriver også: - Peters klassekammerater har nydt godt af hans vindende væsen og store faglighed, når han med stor hjælpsomhed og åbenhed beredvilligt har delt sin viden og erfaring, hvilket har bidraget positivt til både fagligheden og sammenholdet i klassen.

Herborg tog godt imod EUX-krav

Sammenholdet i klassen har betydet meget, og Peter har da også stadig kontakt til flere af de tidligere klassekammerater, selvom de nu ikke mødes på skolen mere.

- På grund af EUX var vi jo rigtig meget sammen på skolen, da vi havde længere skoleperioder end EUD-lærlingene, og det har da givet et særligt sammenhold for mange af os, som vi

stadig holder fast i, fortæller Peter og fortsætter: - Vi var gode til at hjælpe hinanden og dele viden med hinanden. Det er vigtigt for mig at hjælpe, der hvor jeg kan bidrage med noget til andre, for på et eller andet tidspunkt er det jo mig, der har brug for hjælp, og så er det en fordel, hvis man har hjulpet andre.

På spørgsmålet om hvorfor han valgte at tage sin uddannelse som EUX, svarer Peter: - Jeg var i praktik her hos Herborg et par gange, mens jeg var på efterskole, og det var et dejligt sted, så derfor besluttede jeg mig for at lægge en ansøgning. Jeg havde besluttet mig for, at jeg gerne ville tage uddannelsen som EUX, fordi jeg aldrig har været træt af at gå i skole, og så giver det flere muligheder, hvis jeg på et tidspunkt skal noget andet. Derfor var det dejligt, at Herborg kunne se værdien af at have en EUX-lærling.

Roder med lidt af hvert

Lige nu er Peter og nogle kollegaer ved at lave eftersyn af en John Deere X9 1100, og det er helt klart de helt store maskiner, han synes er sjovest. - De sjoveste opgaver er der, hvor der er meget forskelligt at se til. Der hvor man skal lave fejlsøgning og finde ud af, hvad der er galt og så udbedre det, fortæller Peter.

Også i fritiden kan Peter godt lide at skrue på alt muligt på værkstedet hjemme hos mor og far.

- Det kan være alt muligt fra gamle biler til maskiner, der er sjovt at arbejde med, og af og til køber jeg et eller andet, som skal sættes i stand og tænker, at jeg vil sælge det igen, når det er fikset. Det går bare knap så godt med at få det solgt igen, slutter Peter med et smil.

GPS-entusiast får jubilæumslegat

I marts gik turen til Kaj Homilius A/S, hvor vi overraskede Christian Bæk Nielsen med Dansk Maskinhandlerforenings jubilæumslegat. Christian var sendt på marken for at arbejde med GPS, for at han ikke skulle opdage, at både hans forældre og repræsentanter fra Dansk Maskinhandlerforening samt kollegaerne samledes for at fejre ham, så det var en overrasket men smilende ung mand, der trådte ind ad døren.

I sin tale siger værkfører Erik Homilius: - Vi var slet ikke i tvivl om, at vi skulle indstille dig til legatet Christian. Du har gennem hele din uddannelse vist flid og et stort engagement i dit arbejde. Du har altid sat en ære i at udføre dit arbejde perfekt, og du står ikke tilbage, når der skal ydes en ekstra indsats. Du har gennemført din

Fra venstre ses værkfører hos Kaj Homilius Peter Bæk Nielsen, legatmodtager Christian Bæk Nielsen, værkfører Erik Homilius, formand i Dansk Maskinhandlerforening Troels Jensen og direktør i Dansk Maskinhandlerforening Klaus Nissen.

uddannelse til punkt og prikke, hvilket også afspejler sig på dine karakterer generelt. Derudover er du god til at være med til at skabe et godt arbejdsmiljø og er altid klar på en frisk bemærkning.

Tætte brødre

Christian er vokset op på et landbrug, og har derfor altid haft maskiner omkring sig, så det er der tilknytningen til branchen stammer fra. En anden person, der har skubbet til interessen for maskiner, er storebror Peter, der er værkfører hos Kaj Homilius A/S.

- Selvom der er 6 år imellem os, er

vi meget tætte. Peter og jeg tænker meget ens, og det er også derfor, det er nemt at snakke sammen og løse opgaver sammen, og vi bruger også meget tid sammen i fritiden, fortæller Christian. Allerede da jeg gik i folkeskole, var jeg af og til ude og køre med Peter efter skole, når han skulle ud til kunder, og jeg har også været i praktik her på værkstedet. En dag spurgte Erik, om jeg ville i lære her hos Kaj Homilius, og det kunne jeg ikke sige nej til.

- Jeg har også overtaget Peters servicebil, efter han begyndte at være mere på kontoret som værkfører, så den bliver også i familien, siger den 21-årige landbrugsmaskinmekaniker.

Specialiserer sig i GPS

Det bedste ved denne uddannelse og hverdagen som landbrugsmaskinmekaniker er, at der sker så meget forskelligt hele tiden og teknologien udvikler sig løbende. I dag er vi for eksempel ved at lave nogle GPS-opgaver. Det laver jeg sammen med Kim, der er specialist i det, og jeg får lov til at være med til at holde kurser og undervisning i marken for vores kunder, det synes jeg er rigtig spændende, fortæller Christian.

Christian har også udviklet sine faglige kompetencer og sit netværk på en tur til Australien med AGCO Young stars, hvor han har arbejdet på et AGCO-værksted i 3 måneder. Det blev også til en måneds rundrejse i autocamper med 4 andre gutter, hvor de tilbagelagde ca. 8.000 km. fra Brisbane til Melbourne og tilbage igen, så det var en stor oplevelse.

Fritid og fremtid

- I fritiden hygger jeg mig meget sammen med venner og min bror. Ellers skruer jeg også lidt. For nogle

år siden købte jeg en Fendt 311, som jeg havde skilt fuldstændig ad for at renovere. Mens jeg var i gang med det, kom Kaj Homilius forbi og kiggede på mig og sagde: Den får du vist aldrig samlet igen, jeg har da aldrig set en traktor i så mange dele. Men det lykkedes at få den samlet, siger Christian

Med hensyn til fremtiden, så er der ikke planer om de store forandringer.

- Lige nu er jeg bare rigtig glad for at være her og satser på at blive her i mange år. Måske kunne det blive til en rejse mere som mekaniker på et tidspunkt, hvis der bliver plads i kalenderen, men jeg er tilfreds hvor jeg er, slutter Christian med et smil.

EUX-Legat 2024

I juni blev der holdt dimission for årets EUX-hold på HEG Entreprenør- og landbrugsmaskinuddannelsen.

I den forbindelse overrakte bestyrelsesmedlem Jens-Aage Jensen vores EUX-legat til Magnus Grønholdt Flugt, fra Maskinland A/S.

- Magnus, en dygtig og dedikeret elev, er kendt for sin store faglighed og seriøse arbejdsmoral. Han går aldrig på kompromis med kvaliteten af sit arbejde og er altid parat til at dykke ned i komplekse opgaver.

Men det er ikke kun hans faglige dygtighed, der gør Magnus bemærkelsesværdig. Han er også en utrolig omgængelig person. Hans venlige og imødekommende natur gør ham til en fornøjelse at arbejde sammen med. Han er altid klar til at hjælpe sine

Foto af overrækkelsen
bestyrelsesmedlem
Jens-Aage Jensen, Dansk
Maskinhandlerforening og
legatmodtager Magnus
Grønholdt Flugt, Maskinland

klassekammerater og sprede positiv energi omkring sig.

På holdet er Magnus mere end bare en elev – han er en støtte, en inspirator og en ven. Hans tilstedeværelse bidrager til et positivt læringsmiljø, hvor alle føler sig velkomne og værdsatte. En elev som Magnus er en gave for ethvert undervisningsteam.

Årets lærested

A.P. Jørgensen kåret som årets læreplads 2023

Hvert år på Dansk Maskinhandlerforenings generalforsamling uddeler vi prisen for årets læreplads. Prisen gives til en medlemsvirksomhed, som i særlig grad har udmærket sig ved en exceptionel indsats for faget, promovering af uddannelsen, understøttelse af elever og lærlinge og glæde over elever og lærlinges indsats og mål.

I november 2023 gjorde vi det igen, men modtageren kunne desværre ikke være til stede. Derfor var vi først på året forbi A.P. Jørgensen og overrække dem prisen ved en fælles frokost for alle medarbejdere.

A.P. Jørgensen får prisen for igen rigtig mange år og ikke mindst generationer at have taget et stort socialt ansvar. De har altid haft mange lærlinge i gang og har altid bakket helhjertet op om branchens rekrutteringsinitiativer. De har ydet en ekstraordinær rekrutterings indsats gennem mange år.

- Der var ingen tvivl om, at A.P. Jørgensen skulle kåres som Bedste Læreplads 2023. De er og har altid været ekstremt gode til at uddanne landbrugsmaskinmekanikere. Vi har at gøre med en meget attraktiv læreplads, hvor der hersker en helt særlig lærlingekultur og gode muligheder for at tilegne sig kompetencer inden for det brede felt af landbrugsmaskiner.

- Det er unikt, at A.P. Jørgensen formår at følge med tiden og udviklingen, og at de til stadighed står i forreste række, når det kommer til at uddanne fremtidens mekanikere. De har altid så mange lærlinge i gang, at de er fødekæde både til dem selv og til branchen i det hele taget.

Fælles indsats

- Vi er enormt glade og stolte over at modtage så flot en hæder. Vores to værkførere gør først og fremmest en ekstraordinær indsats for at skabe en givende og udviklende hverdag for hver enkelt lærling, men alle vores medarbejdere spiller faktisk en vigtig

rolle. Alle som én tager de ansvar, lærer fra sig og er kulturbærer for den særlige lærlingeånd, vi har fået etableret igennem mange år og stadig bygger videre på, forklarede daværende direktør hos A.P. Jørgensen, Jim Thygesen.

Spørger man lærlingene fremhæver de over en bred kam det gode sammenhold, de varierede opgaver og det faktum, at man altid kan spørge om hjælp.

"Jeg havde hørt mange gode ting om A.P. Jørgensen, og lærepladsen lever helt klart op til dens positive ry. Der er en rigtig god stemning først og fremmest. Som lærling får man lov til at prøve meget forskelligt af, og der er altid hjælp at hente. Man skal heller ikke være bange for at sige, hvis man er kommet til at lave en fejl – så længe man bare siger det, fortæller CLAAS lærling, Frank Bundesen.

Det var syvende gang prisen for Årets Læreplads i Dansk Maskinhandlerforening blev uddelt.

Fra venstre ses værkfører hos A.P. Jørgensen Allan Klinge, værkfører Ib Ibsen, direktør i Dansk Maskinhandlerforening Klaus Nissen, formand i Dansk Maskinhandlerforening Troels Jensen og daværende direktør hos A.P. Jørgensen Jim Thygesen.

MASKINLEVERANDØRERNE

Maskinleverandørerne Entreprenørsektionen

Fokus på recycling, miljø og råstoffer

I branchen er der i langt højere grad fokus på genanvendelse af materialer, dermed også sortering, neddeling, knusning og renovering af nedslidt udstyr. Råvarer er en mangelvare, som kræver fokus, både i forhold til genanvendelse, men også i forhold til lange sagsbehandlingstider når der f.eks. søges om at åbne nye grusgrave.

Dette har desværre også medvirket til et par skandaler, idet u-renset jord, der ellers skulle have været rensset inden det blev genanvendt, alligevel på uheldig vis havnede de forkerte steder, uden først at være blevet rensset. Dette fik stor fokus efter TV2 udsendelsen "Den sorte svane".

Op mod 6 mio. tons forurenede jord, der var lagt på lager, inden det skulle renses, besluttede sig pludseligt for at flygte. Det så længe ud til at blive en større miljøkatastrofe, end det heldigvis endte med at blive.

Skredet ved Nordic Waste gav mange arbejdstimer på gummihjulslæssere og dumpere, inden man igen fik styr på de mange tons jord.

En stor del af den forurenede jord er blevet kørt til Aalestrup i Vesthimmerlands kommune. Her ligger bunken heller ikke stille hen, den vokser – og de lokale beboere er nervøse for, om de jordprøver, der angiveligt viser at jorden ikke er forurenede, nu også er taget fra den jord, de har fået tilsendt. Dette spørgsmål kan dog let besvares med nye prøver af den jord, der nu ligger i Aalestrup.

Tilliden til dem, som har sendt jorden, er ikke ret stor, for hvorfor vokser bunken? – Hvis jorden ikke er forurenede, kan man vel blot bruge den til de formål, som det er lovligt at bruge den til. I stedet vokser bunken – og virksomheden Nordic Waste, hvor jorden kommer fra, er begæret konkurs.

De større offentlige udbudsprojekter er stadig medvirkende til aktivitet i sektionen. Som det ser ud lige nu, vil projekter, som de nye supersygehuse fylde meget i de kommende år, alt imens prisen bare er vokset på de ret så forsinkede byggerier.

De mange sygehuse, hvor fem ud af seks er forsinkede. Prisernes himmel-

flugt skyldes flere ting. Overordnet er der mest af alt tale om overambitiøse projekter, hvor alle seks blev søsat på én gang, og hvor projektledelsen ikke helt har kunnet følge med til at styre projekterne på en god måde. Havde man bygget et sygehus ad gangen, havde det sandsynligvis været lettere at styre, samt lettere at undgå de samme fejl, der er gået igen på flere af dem.

Dårlig kvalitet på arbejdet, og forkerte valg af både materialer og byggevirk-somheder, har betydet utætte tage og murværk, fugt og skimmelsvamp, som herefter har skullet repareres, renses, ændres eller genopbygges. Når det har vist sig, at dette skyldes sjuks fra byggefirmaet, er de blevet dømt til at betale for dette.

Efterfølgende har man fundet ud af at flere byggevirk-somhederne, primært udenlandske virksomheder, har brugt ufaglært arbejdskraft, der ikke har haft den rette viden og samtidig har haft dårlige løn- og arbejdsforhold. De er blevet underbetalt i forhold til det arbejde, de skulle udføre. Der er sågar blevet udbetalt "løn" i form af grise til de udenlandske byggeriarbejdere.

Det kan godt være, at man har fået billige tilbud på selve byggeriet, men nu betales der en stor pris for at nå i mål. Undervejs har der været overvejelser, om man overhovedet skal fortsætte. I marts 2023 var merprisen for supersygehuse oppe på 9,4 mia. kr.

"Nordic Waste" – en skandale der miljø-mæssig og økonomisk har rystet alle.
Foto: Colourbox

Byggematerialerne er i perioden steget, og det har været medvirkende til, at man har nedjusteret i ambitionerne for de oprindelige projekter. Man har også været nødt til at se på den udvikling, der har været i de mellem-liggende år, hvilket betyder, at noget af det udstyr, der var med i projektet fra starten, er forældet teknologi og derfor kræver forandringer i projekterne, så man i stedet kan implementere den nye teknologi.

Vejdirektoratet bygger en ny Storstrømsbro, der forbinder Sjælland og Falster via Masnedø. Broen bliver cirka 4 kilometer lang og vil dermed være Danmarks tredjestørste bro efter Øresundsbroen og Storebæltsbroen. Hovedentreprenøren er den italienske virksomhed Itinera. Et, stort offentligt anlægsprojekt til 4.7 mia. kr. inkl. nedrivning af den gamle Storstrømsbro.

Det viser sig desværre også, at de udenlandske byggevirksomheder, der har migranter ansat, og arbejdsmiljøloven ikke er blevet overholdt, har mere end 140 påbud fra Arbejdstilsynet. Også her halter aflønninger af de ansatte, der ikke er helt i henhold til dansk standard.

På grund af den måde den italienske hovedentreprenør Itinera håndterer byggerierne på, har Norge valgt at udelukke disse virksomheder fra budrunder i tre år. Udelukkelsen er et klart signal fra Norge om, at denne praksis ikke er acceptabel. I Danmark kan de fortsat byde på de nye store byggeprojekter, selvom de flere gange har vist, de ikke kunne magte opgaverne uden uheld, forsinkelser og overskridelser af såvel budget som tidsfrister.

Luftfoto af Femern Link Contractors byggeplads, Rødbyhavn, Lolland
Foto: Kenneth Bagge Jørgensen/Colourbox

Femern forbindelsen ser ud til at blive forsinket ca. fem år på togforbindelsen til Tyskland, fordi en togbro på den tyske side ikke kan holde til tunge godstog. Man vil i stedet bygge en tunnel, hvor der både skal være plads til biler og tog. Denne tunnel kan desværre ikke nå at blive klar inden åbningen i 2029.

Entreprenørbranchen har bl.a. på grund af disse ret store offentlige anlægsopgaver, både solgt maskiner men også lejet mange maskiner ud til forskellige entreprenører. Dette har haft en positiv betydning, og 2024 ender også overraskende godt. Flere har dog en naturlig skepsis for, om det nu også kan blive ved? Nok især hjulpet på vej af afventende kunder, hvor købelysten ikke er helt den samme som det ret høje niveau, vi kommer fra. Dette kan skyldes de højere renter.

Når det er sagt, var der rigtig god stemning på entreprenørmessen E&H'24 i Herning. En tredages messe, der samlede branchen. 140 udstillere tog imod 6.824 besøgende fra ca. 2.000 virksomheder. En succes i al beskedenhed set med bestyrelsens øjne.

Grøn omstilling med solparker, vindmøller, nedgravning af fjernvarmerør og el kabler, sammen med kystsikring og løsninger til opbevaring af store mængder vand, betyder, at der også i nær fremtid vil være behov for anlægsmaskiner til disse opgaver. Branchen bliver næppe overflødig, selv når de store anlægsprojekter engang står færdige.

Maskinleverandørerne

Park, Vej og Anlæg

Robotterne ikke bare kommer, de er der allerede i den grønne sektor. Omstillingen fra mennesker til robotter er ikke én til én, idet robotter medfører nye og andre udfordringer. Der kan opstå uforudsete fejl, som en person er nødt til at hjælpe robotterne med enten at eliminere eller gøre det på en måde, så fejlmulighederne ikke opstår så let.

For eksempel kan en græsklipper, der skal klippe på en fodboldbane ikke selv flytte målene, når der skal klippes græs, og der kan være risiko for, at robotten kan sidde fast i målnettet.

Flere steder er man begyndt at gå over til "vild med vilje", men det kan også give andre og nye opgaver, hvis man stopper med at klippe grønne områder. Især, hvis man senere skal fjerne det afklippede og aflevere det på deponi, det kræver både arbejde og økonomi. Mange steder kan det også være svært at se sideveje, skilte og vejsoldaterne på grund af højt vildtvoksende grønt.

Branchen er overordnet gået fra et stort salg, lav lagerbeholdning, og med leveringstider på op til 6-8 måneder fra leverandørerne, til et mere stagneret salg, hvor mange selv har fået opbygget en lagerbeholdning. Derudover kan de fleste leverandører producere og levere inden for 6-8 uger, da deres ordrebøger ikke længere er så fyldte grundet lavere efterspørgsel.

Oplevelsen er at flere kunder har råd til at investere, men er usikre på, hvad fremtiden bringer af teknologier og hvilke ændringer, det vil betyde i egen organisering af hverdagen, hvis man implementerer disse. Påvirket af usikkerheden om den nuværende personalegruppe kan håndtere de nye teknologier, og om den nødvendige efteruddannelse er mulig at få. Er det viden som leverandørerne af maskinerne kan levere sammen med produkterne?

Flere virksomheder mangler arbejdskraft. Der er især mangel på arbejds-

kraft i Kalundborg og omegn, men Odense og en stor del af Fyn er også påvirkede af åbningen af Novo Nordisk på Fyn. Novo Nordisk er begyndt at ansætte folk fra Fyn, som bliver transporteret i bus til Kalundborg og tilbage indenfor normal arbejdstid, med henblik på ansættelse i deres nye afdeling på Fyn.

Novo Nordisk har brug for mange medarbejdere fra flere faggrupper. De ansætter både faglærte såvel ufaglærte til gode lønninger, der er svære at konkurrere med i det øvrige private erhvervsmarked. Manglen på faglærte håndværkere sammen med de små ungdomsårgange gør, at lønnen nu er så høj, at man må opgive at følge med – ergo må man ty til andre ting for at tiltrække og fastholde arbejdskraften, herunder alsidigt arbejde, fleksible arbejdstider, medbestemmelse og indflydelse mm., som de helt unge vægter højt; måske endda højere end løn.

De fleste tjener i dag penge på deres produkter, men fremtiden kan synes en smule usikker. Der er en oplevelse af, at både private virksomheder og offentlige instanser er lidt afventende med at investere. Der er en tendens til, at det er bedre at have lidt penge stående i banken i stedet for at investere i maskiner og produkter, på trods af at man godt ved, at der kan være omkostninger forbundet med at have pengene stående.

Arbejdet i ML-Bestyrelsen

Årets bestyrelsesmøder er afholdt fælles for begge sektioner. Da 2024 har været et stort messeår, har de naturligvis fyldt meget på bestyrelsesmøderne og der har været afholdt flere udvalgsmøder.

Generalforsamlingen

I år foregik generalforsamlingen i København, hvor vi havde besøg af Københavns Kommune, der bl.a. fortalte om udbud og om SKI's rolle.

Derudover havde Mascus et indlæg om bl.a. Ritchie Bros. Dagen sluttede af med en aften i Cirkusbygning med Wallmans Dinnershow.

Jan Dahl, Klaus Meldgaard, Robert Kjærgaard

Sektion 1 – Entreprenørerne

Klaus Meldgaard,
Meldgaard A/S, formand
Robert Kjærgaard,
Stemas A/S
Jan Dahl,
Wirtgen Denmark A/S

Bent Tangemann, Lasse Lindholm, Birger Pedersen

Sektion 2 – Park, Vej og Anlæg

Lasse Lindholm,
Lindholm Maskiner A/S, formand
Birger Pedersen,
Timan A/S
Bent Tangemann,
Vermeer Danmark A/S

Mascus indlæg på generalforsamlingen.

Wallmans Dinnershow

Sikkerhed og instruktion

I foråret blev der afholdt et oplysningsmøde om sikkerhed og standarder. Anders Mortensen fra Sikkerhedsstyrelsen fortalte om Sikkerhedsstyrelsen, om deres syn på forskellige standarder, CE-mærkningen og Maskindirektivet, der til januar 2027 bliver erstattet af Maskinforordningen.

Der var særlig fokus på regler for entreprenørmaskiner, herunder Quick couplers og solfilm.

Quick couplers – hurtigskifte har tilbage i oktober 2021 fået en note i EU-systemet. Noten betyder, at der bliver stillet spørgsmål ved om maskiner, som er konstrueret i henhold til EN474-1:2006+A6:2019, kan imødekomme kravene i afsnit 1.2.2 og 3.2.1 i 2006/42/EC. Man er derfor nødt til at være kritisk omkring den hurtigskifte man har, kan leve op til reglerne.

Maskiner, som allerede er bragt i omsætning og maskiner, der står klar på fabrikantens lager, kan stadigt sælges. Er maskinerne ikke bragt i omsætning, skal de kunne leve op til de nye beskrivelser om krav til sikkerheden, for derved at kunne imødekomme og derved overholde 2006/46/EC. I situationer, hvor myndighederne finder materiel for farligt, kan de kræve produkter taget af markedet.

Den nye version af EN474 tager højde for dette og har en anden beskrivelse af kravene for hurtigskifttere.

Instruktion

Der er blevet arbejdet med procedure omkring sikkerhed og instruktion ved levering af nye maskiner.

Af flere grunde er det en god ide at indarbejde en procedure, når man afleverer maskiner til kunder, derfor er der udarbejdet et oplæg til et afleveringsdokument.

Det er vigtigt for leverandørerne af maskinerne, at de overholder både instruktions krav, ved at man fortæller modtageren af maskinen om det man kan og må med maskinen og hvad man skal være opmærksom på, kan føre til farlige situationer, hvis man ikke overholder instrukserne. Samtidigt er det også vigtigt, at man kan bevise dette.

Afleveringsdokumentet medvirker også til, at man også kan bevise og henvise til, at kunden har modtaget

en brugermanual sammen med maskinen, og har gjort kunden opmærksom på, at det er nødvendigt at læse i den.

Måske afleveres maskinen til en ansat, der ikke er den person, der reelt skal bruge maskinen, derfor er det også vigtigt, at den person som modtager instruks fra leverandøren både kan fortælle om dette, men også kan henvise til den medleverede instruktionsbog.

Kunderne kan samtidig bruge dette til deres ESG, hvori de skal beskrive, hvorvidt deres samarbejdspartnere tænker på arbejdsmiljø og sikkerhed for ansatte, som skal bruge maskinerne.

Maskinleverandørerne - Entreprenørsektionen

Nøgletalsanalyse 2020-2023

NØGLETALS ANALYSE

Formålet med analysen er at give foreningen og medlemsvirksomhederne som helhed, indsigt i hvorledes medlemsvirksomhederne klarer sig økonomisk – og lever op til nogle af de forudsætninger bankerne stiller for at låne penge ud – og den førte kreditpolitik.

Analysen giver en mulighed for at sammenligne den økonomiske udvikling blandt medlemsvirksomhederne med tidligere år og vi får dermed skabt et overblik over branchens udvikling og hvor der er områder, der skal særligt fokus på.

NØGLETALSOVERSIGT

med en 4-årig historik.

Bemærk at tallene er gennemsnitstal for de virksomheder, der indgår i analysen. Der er en usikkerhed i 2023 i beregningen af egenkapitalen eftersom beregningsgrundlaget er på 28 virksomheder og ikke 31.

DATA GRUNDLAG

Datagrundlaget er offentligt tilgængelige regnskaber indhentet på 31 virksomheder og omfatter regnskaber fra 3 anpartsselskaber, 27 aktieselskaber, 1 kommanditselskab. Én virksomhed med svensk ejer indgår ikke med regnskabstal i analysen.

Udtræk omfatter:

- Maskinleverandørerne Sektion 1 - Entreprenør medlemsliste
- Alle ansatte
- Fravalg af holdingselskaber
- Virksomheder i "normal drift"
- Inkluderer reklamebeskyttede virksomheder

Kilde: Bisnode (tidl. NN Markedsdata) – indhentet primo november 2024

Nøgletal (1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Antal virksomheder	27	30	29	31
Bruttofortjeneste	43.450	50.264	55.813	54.381
Primært resultat	8.919	13.278	15.993	15.441
Årets resultat	9.038	11.404	11.822	13.441
Egenkapital	61.559	66.374	63.383	72.373
Aktiver	162.894	187.326	189.169	219.428
Afkastningsgrad	4,8 %	7,6 %	10,0 %	7,8 %
Soliditetsgrad	40,1 %	37,4 %	36,7 %	36,6 %
Egenkapitalens forrentning	20,4 %	25,6 %	26,0 %	19,6 %

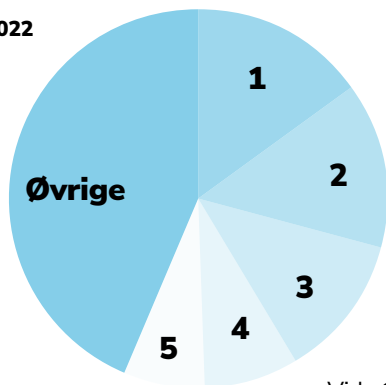
Note: egenkapitalens forrentning er i 2023 baseret på 15 virksomheder.

MEDLEMSFORDELING

Aktivmasse

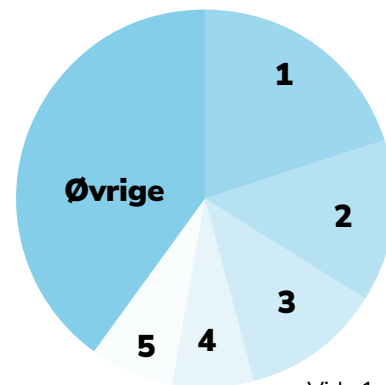
De 5 største virksomheder i analysen udgør 60 % af den samlede aktivmasse i 2023 mod hhv. 58 % i 2022 og 56 % i 2021 – altså en stigende tendens til at store virksomheder fylder mere og mere. Fordelingen påvirkes af en fortsat udbygning af de 5 stores aktiver og med en lille forskydning i antal virksomheder i analysen (2 flere i 2023 end i 2022).

2022

Virk. 1 - 15 %
Virk. 2 - 14 %
Virk. 3 - 12 %
Virk. 4 - 8 %
Virk. 5 - 7 %
Øvrige - 43 %

2023

Virk. 1 - 20 %
Virk. 2 - 14 %
Virk. 3 - 12 %
Virk. 4 - 7 %
Virk. 5 - 7 %
Øvrige - 40 %

FORDELING AF MEDLEMMERNE:

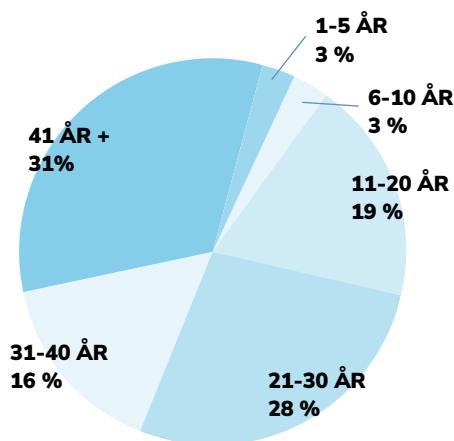
Regioner	Virksomheder
Nordjylland	4
Midtjylland	7
Syddanmark	9
Hovedstaden	7
Sjælland	5
I alt	32

Region med flest virksomheder

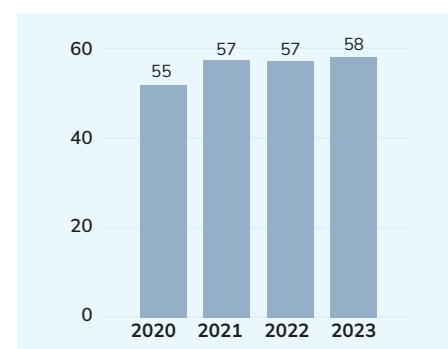
Region Syddanmark er størst repræsenteret med 9 virksomheder, hvilket svarer til 28 % af de i alt 32 medlemsvirksomheder.

VIRKSOMHEDERNES ALDER

Denne del af analysen viser virksomhedernes alder ud fra det år virksomhedens seneste navn er etableret eller registreret. (Nogle virksomheder kan være ældre end oplyst, da virksomheden enten har skiftet navn eller selskabsform). Der er 28 % af virksomhederne i analysen der er mellem 21 og 30 år. Til sammenligning er antallet af virksomheder med 41 år eller mere på bagen steget til 10 og udgør dermed 31% af den samlede medlemsskare.

VIRKSOMHEDENS ANSATTE

I 2022 var der tilsammen oplyst at være 1.640 ansatte i de 29 virksomheder i analysen – tallet er steget til 1.849 fordelt på de 32 virksomheder. De 5 største virksomheder har ansat i alt 879 medarbejdere svarende til 47,5%.

Gennemsnitlig ansatte

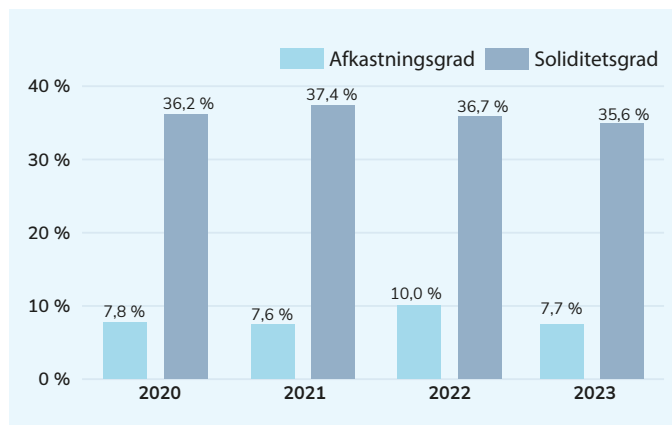
AFKAST OG SOLIDITET

Soliditet er et nøgletal, der viser sammenhængen mellem egenkapital og aktiver som et udtryk for, hvor godt rustet en virksomhed er til at modstå og bære større tab.

Soliditetsgraden er på et tilfredsstillende niveau på 35-40 % i perioden og ligger stabilt og højt.

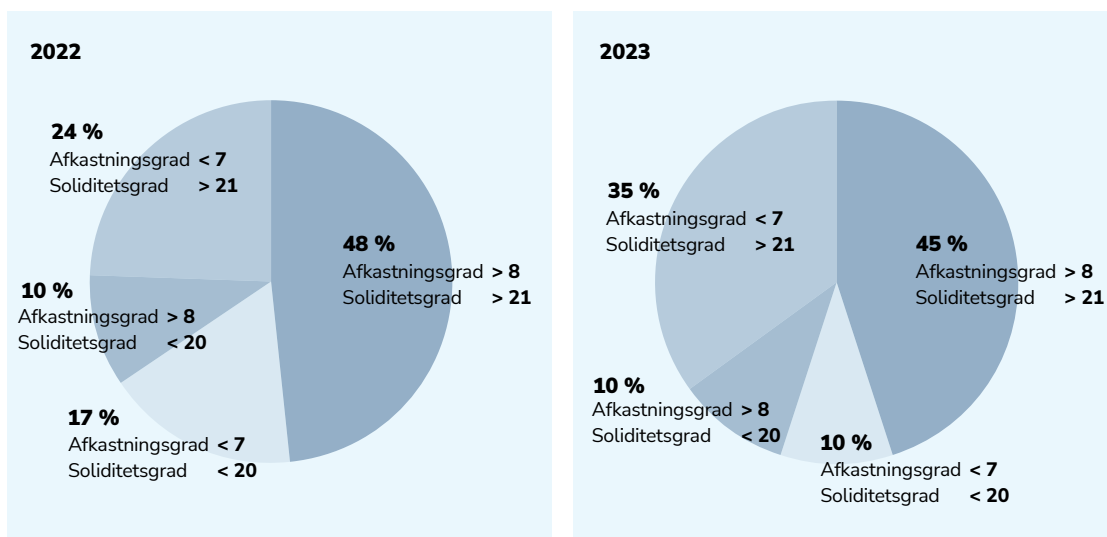
Afkastningsgraden er et nøgletal, som viser, om der kan generes overskud med den indskudte kapital.

Afkastningsgraden er steget fra 2021 til 2022, men faldt så tilbage i 2023-regnskaberne.

AFKAST OG SOLIDITET

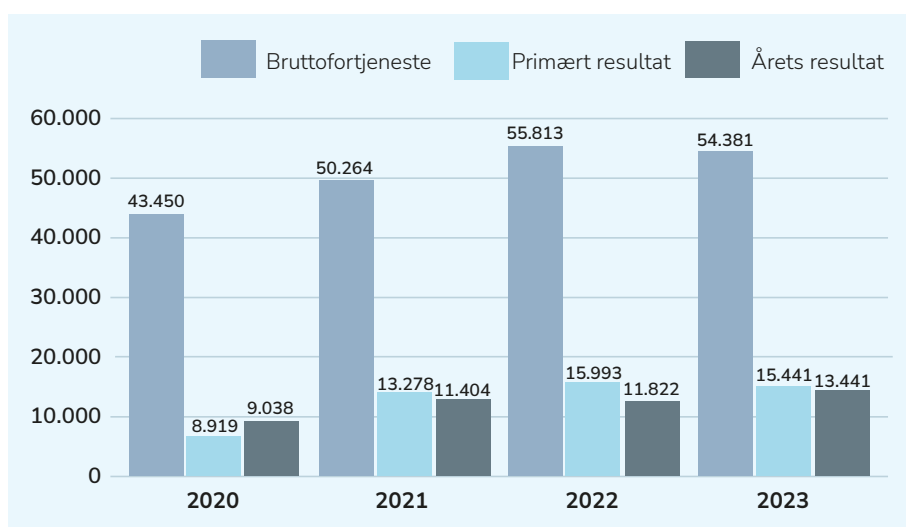
I 2023 er der ligesom i 2022 3 virksomheder, som har en afkastningsgrad større end 8 og en soliditetsgrad mindre end 20. 1/3-del af virksomhederne (35 %) har en afkastningsgrad på under 7 men en soliditetsgrad på over 20. Som er den største forskydning i forhold til 2022.

INDTJENING

Bruttofortjeneste, primært resultat og årets resultat er nøgleudtryk til gennemgang af virksomhedens resultatposter i regnskabet.

Gennemsnittet af bruttofortjenesten for de 31 virksomheder er 54,4 mio. kr. og et lille fald i forhold til 2022. Tendensen for gennemsnittet af det primære resultat har været stigende fra 2020 til 2022, hvor 2023 ligger en smule bagefter 2022 med et niveau ca. 0,5 mio. kr. under 2022. Årets resultat er forbedret i forhold til tidligere.

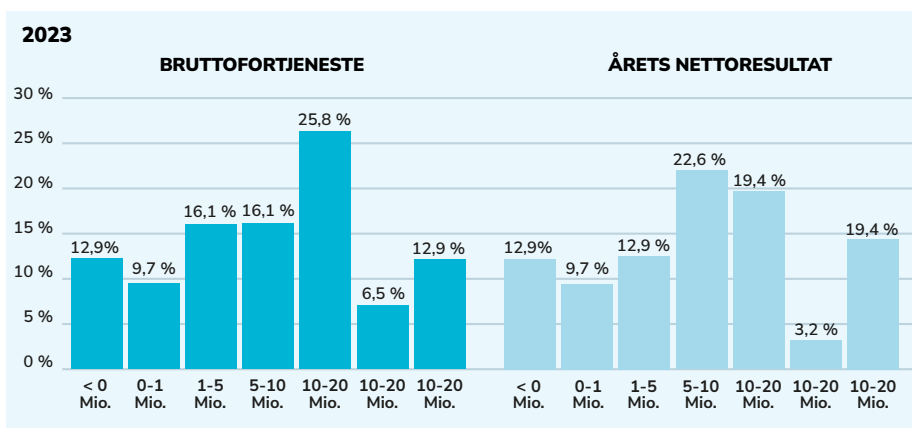

Indtjening i årene 2020-2023

FORDELING AF NØGLETAL

I forhold til 2022-regnskaberne er der forskydninger på bruttofortjenesten primært båret af, at 3 virksomheder har en negativ bruttofortjeneste på hele 32 mio. kr. mod at alle virksomheder i det forgangne år alle havde positiv drift.

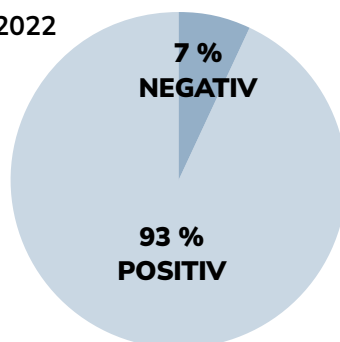
De 5 største virksomheder har et årsresultat på 291 mio. kroner – eller ca. 60 % af virksomhedernes samlede årsresultat.

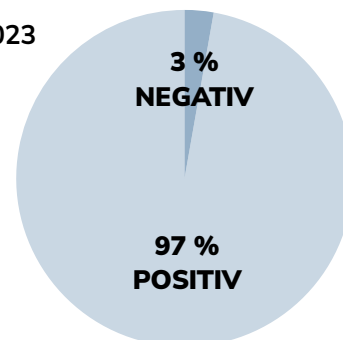
ÅRETS RESULTAT

I 2022 havde 93 % af virksomhederne i analysen et positivt årsresultat, mens tallet for 2023 er steget til hele 97 %, idet kun én virksomhed havde et negativt årsresultat i 2023.

2022

2023

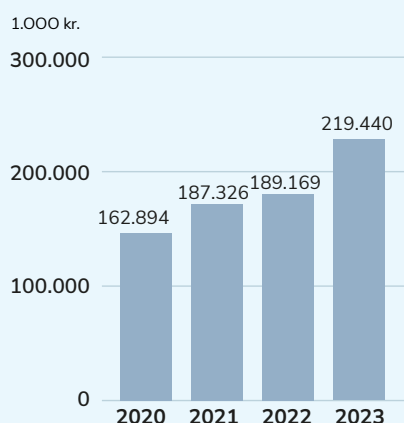

BALANCEN

Den gennemsnitlige balance pr. virksomhed i 2023 er steget betragteligt til 219 mio. kr. mod godt 30 mio. kr. lavere i 2022.

Efterdønningerne af materialeforsyning og stor produktionskapacitet koblet med vigende afsætning kan ses på varelagerets værdi, se grafen her.

Gennemsnitlig balance pr. virksomhed

OVERSIGT OVER ALLE VIRKSOMHEDER

32 virksomheder med regnskaber

27 aktieselskaber
3 anpartsselskaber
2 med anden selskabsform

25 virksomheder med
soliditet over 20

6 virksomheder med
soliditet under 20

1 virksomheder med
soliditet under 20 og
negativt årsresultat

8 virksomheder
har nedbragt
den kortfristede
gæld

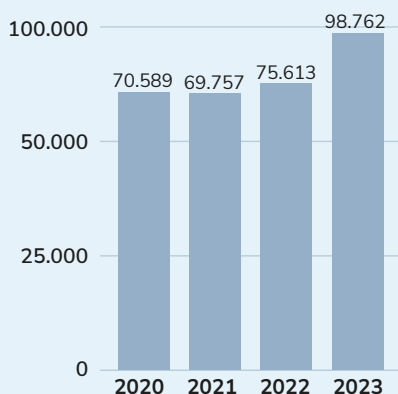

23 virksomheder
har øget
den kortfristede
gæld

VAREBEHOLDNING

Varebeholdningen er primært sammensat af værdien af maskiner (nye og brugte) og reservedele, der ligger på lager m.v. Den gennemsnitlige varebeholdning i 2022 pr. virksomhed var 75,6 mio. kr. og er steget betydeligt til over 98 mio. kr. i 2023.

Lagerbeholdning - 1000 kr.

Maskinleverandørerne - Park, Vej og Anlæg

Nøgletalsanalyse 2020-2023

NØGLETALS ANALYSE

Formålet med analysen er at give foreningen og medlemsvirksomhederne som helhed, indsigt i hvorledes medlemsvirksomhederne klarer sig økonomisk – og lever op til nogle af de forudsætninger bankerne stiller for at låne penge ud – og den førte kreditpolitik.

Analysen giver en mulighed for at sammenligne den økonomiske udvikling blandt medlemsvirksomhederne med tidligere år og vi får dermed skabt et overblik over branchens udvikling og hvor der er områder, der skal særligt fokus på.

NØGLETALSOVERSIGT

Nøgletalsoversigten med en 5-årig historik ses herunder. Bemærk at tallene er gennemsnitstal for de 31 virksomheder, der indgår i analysen.

DATA GRUNDLAG

Datagrundlaget er offentligt tilgængelige regnskaber indhentet på 31 virksomheder. Analysen er baseret på 3 anpartsselskaber og 29 aktieselskaber. Én virksomhed er etableret i oktober 2023 og har ikke aflagt første regnskab – således består den samlede analyse af 31 virksomheder.

Udtræk omfatter:

- Maskinleverandørerne Sektion 2 – Park, Vej og Anlæg medlemsliste
- Alle ansatte
- Fravalg af holdingselskaber
- Virksomheder i "normal drift"
- Firmaer med regnskabspligt
- Inkluderer reklamebeskyttede virksomheder

Kilde: Bisnode (tidl. NN Markedsdata) – indhentet primo november 2024

Nøgletal (1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022	2023
Virksomheder med registret data	24	26	28	28	31
Brutto fortjeneste	18.757	23.807	24.773	23.633	29.017
Primært resultat	4.103	4.312	5.944	4.678	5.902
Åretsresultat	2.223	3.314	4.385	3.327	4.889
Egenkapital	22.556	26.032	28.665	27.949	36.548
Aktiver	45.375	59.313	56.860	65.455	98.515
Afkastningsgrad	9,3 %	7,1 %	9,3 %	8,4 %	8,2 %
Soliditetsgrad	50,1 %	43,9 %	45,5 %	43,8 %	42,3 %
Egenkapitalens forrentning	-2,6 %	23,2 %	25,1 %	17,1 %	18,5 %

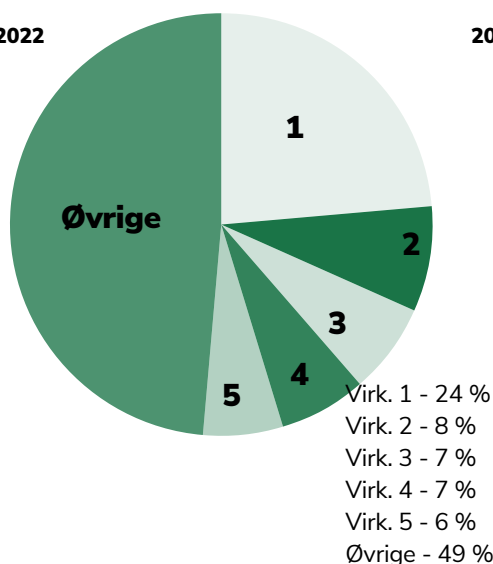
NB - egenkapitalforrentningen er baseret på gennemsnit af 25 virksomheder - og ikke 31

MEDLEMSFORDELING

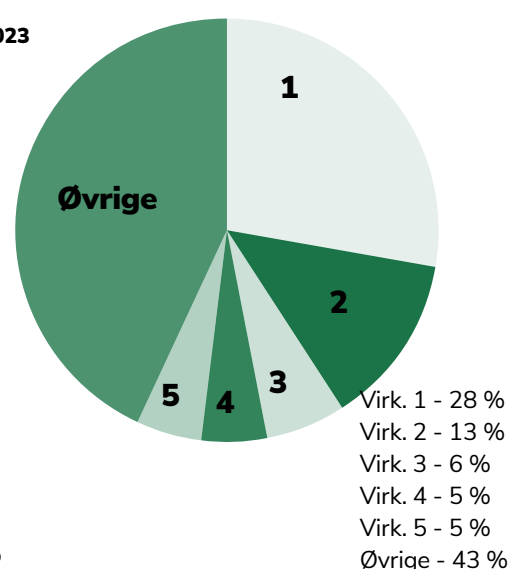
Aktivmasse

De 5 største virksomheder i analysen udgør hele 57 % af den samlede aktivmasse i 2023 – mod 51 % i tilsvarende analyse for 2022. Det er en stigning på 7 %-point i forhold til 2021.

2022

2023

FORDELING AF MEDLEMMERNE:

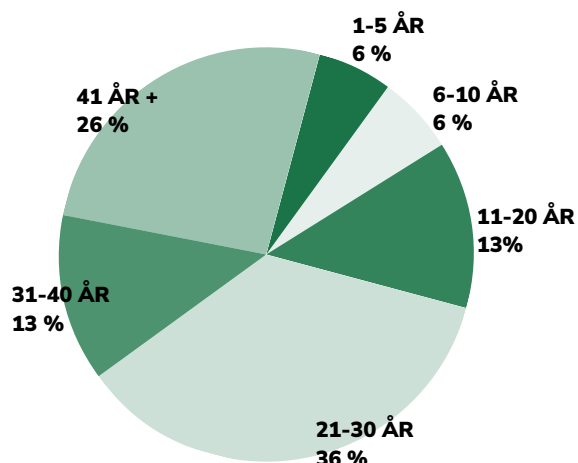
Regioner	Virksomheder
Nordjylland	2
Midtjylland	8
Syddanmark	12
Hovedstaden	5
Sjælland	5
I alt	32

Region med flest virksomheder

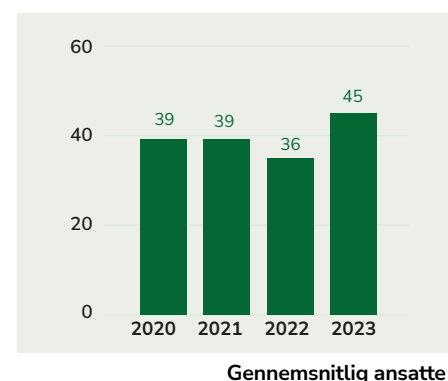
Region Syddanmark er størst repræsenteret med 12 virksomheder, hvilket svarer til 37,5 %

VIRKSOMHEDERNES ALDER

Denne del af analysen viser virksomhedernes alder ud fra det år virksomhedens seneste navn er etableret/registreret. (Nogle virksomheder kan være ældre end oplyst, da virksomheden enten har skiftet navn eller selskabsform). Lidt over 1/3 del af virksomhederne er mellem 21-30 år og kun 2 er yngre end 5 år. Antallet af virksomheder med alder højere end 41 år har kun flyttet sig marginalt.

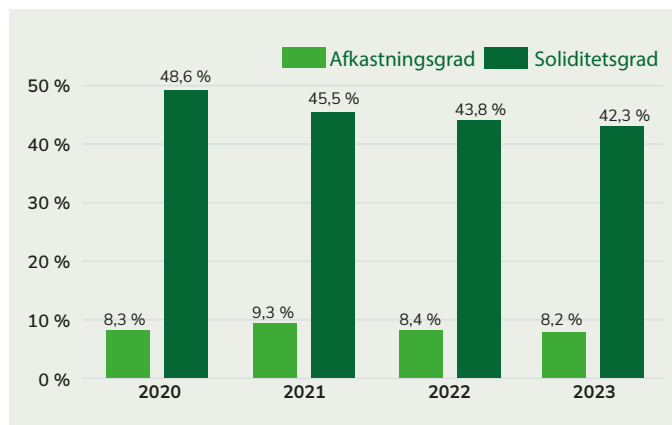
VIRKSOMHEDENS ANSATTE

I 2023 er der tilsammen oplyst at være 1.403 ansatte (mod 1.097 i 2022) ansatte fordelt i de 31 virksomheder i analysen. Det er 45 ansatte i gennemsnit pr. virksomhed. Bemærk at sammenligningen til 2022 er der 28 medlemsvirksomheder mod 31 i 2023.

AFKAST OG SOLIDITET

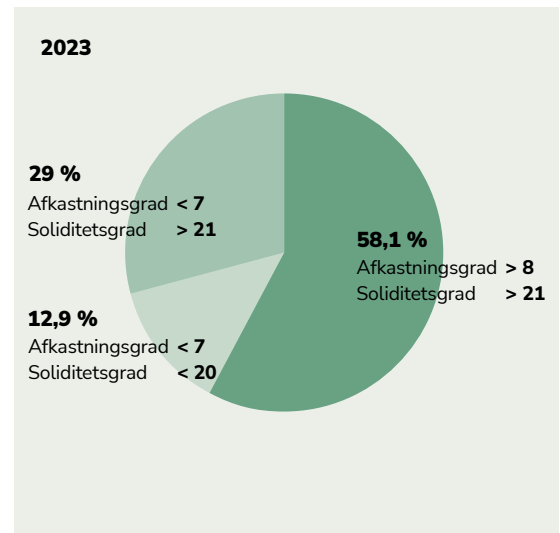
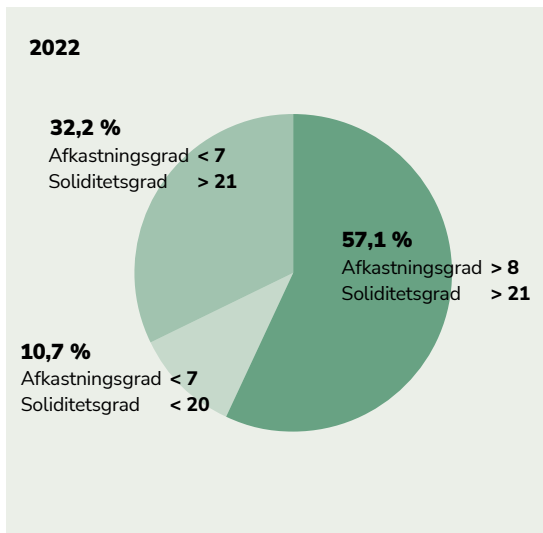
Soliditet er et nøgletal, der viser sammenhængen mellem egenkapital og aktiver, som et udtryk for hvor godt rustet en virksomhed er til at modstå og bære større tab. Soliditetsgraden er igen svagt vigende i forhold til niveauet fra 2020 og nu på sit laveste niveau – I 2019 var tallet 50,5 %. Den gennemsnitlige soliditetsgrad ligger pænt på et meget tilfredsstillende niveau.

Afkastningsgraden er et nøgletal, som viser, om der kan generes overskud med den indskudte kapital. Den gennemsnitlige afkastningsgrad er også svagt vigen- de i nedadgående retning. I 2021 var tallet 9,3 %.

AFKAST OG SOLIDITET

Virksomheder med en afkastningsgrad større end 8 og en soliditetsgrad på mere end 20, er steget en anelse til 58 % mod 57 % i 2022. 12,9 % af virksomheder har en lav soliditet og lav forrentning.

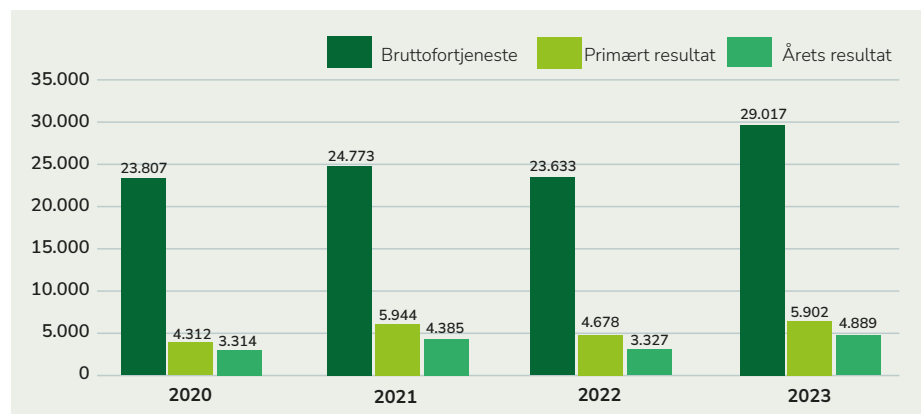
INDTJENING

Bruttofortjeneste, primært resultat og årets resultat er udtryk for en nedbrydning af virksomhedens resultatposter i regnskabet. Der er fremgang på alle 3!

Gennemsnittet af bruttofortjenesten for de 31 virksomheder er udbygget fra godt 23,6 mio. kr. i 2022 til hele 29,1 mio. kr. i 2023 og dermed en meget positiv udvikling, der er fortsat gennem årene.

Gennemsnittet af det primære resultat har genvundet sin styrke og er nu på niveau med 2021.

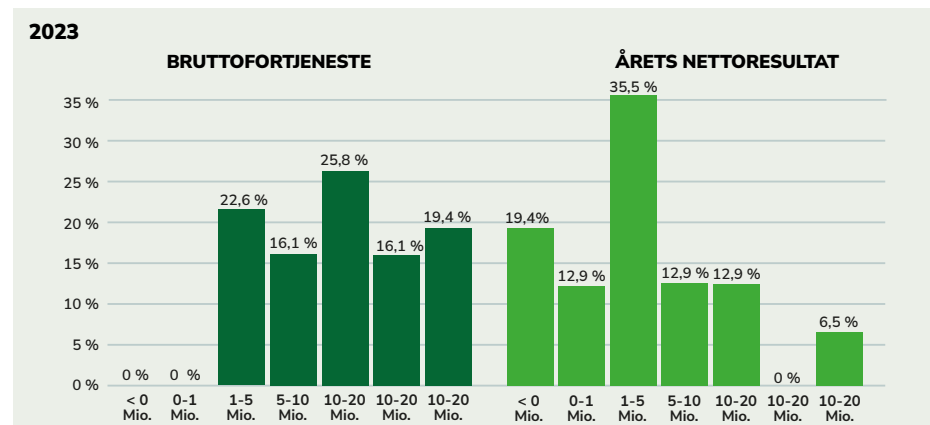
Årets resultat er øget betydeligt fra 3,3 mio. kr. i gennemsnit i 2022 til 4,9 mio. kr. i 2023.

Indtjening i årene 2020-2023

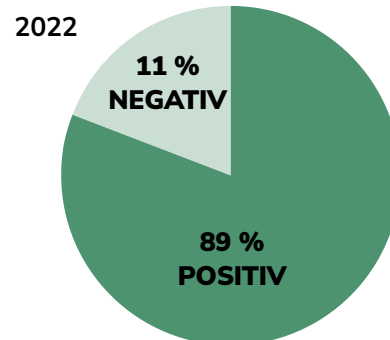
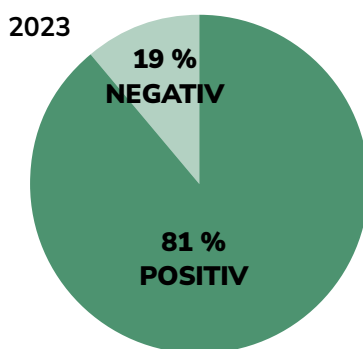
FORDELING AF NØGLETAL

De fleste virksomheder i analysen har en bruttofortjeneste på mellem 10 og 20 mio. kr., og et årsresultat på mellem 1 og 5 mio. kr. Antallet af virksomheder med negativt årsresultat er steget fra 3 til 6 og med et samlet negativt resultat på 54,3 mio. kr. (eller ca. 1/3 del af det samlede resultat for 2023!).

ÅRETS RESULTAT

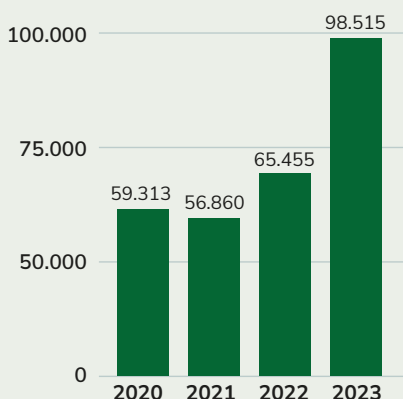
I 2023 er andelen af virksomheder med positivt årsresultat reduceret så 81 % af virksomhederne har et positivt årsresultat, mens 6 virksomheder påvirker det samlede årsresultat negativt.

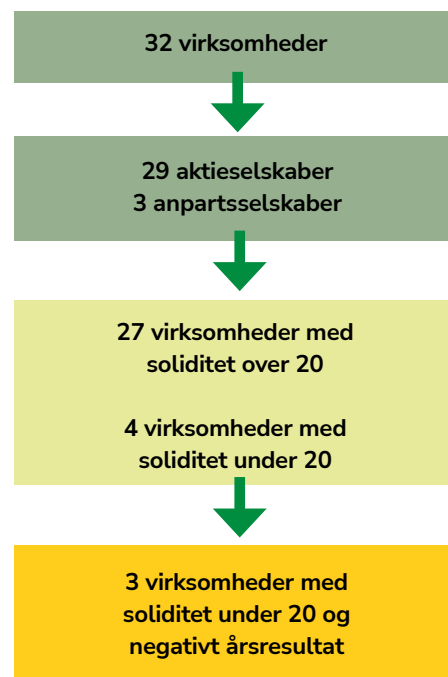
BALANCEN

Den gennemsnitlige balance pr. virksomhed i 2022 var på 65,5 mio. kr. og som er vokset betydeligt til lige under 100 mio. kr. i gennemsnit. Der er kommet lidt flere virksomheder til, men billedet af en øget balance i stort set alle virksomheder er tydelig og som ikke mindst er båret af en betydelig udvidelse af varebeholdningen – se næste graf.

Gennemsnitlig balance pr. virksomhed

OVERSIGT OVER ALLE VIRKSOMHEDER

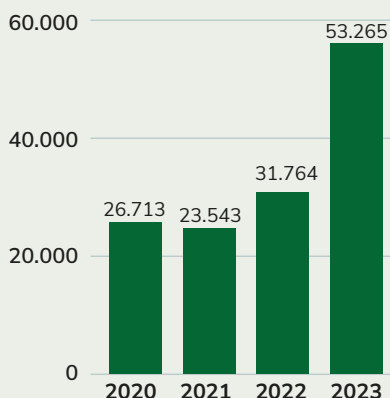

VAREBEHOLDNING

Varebeholdningen er primært sammensat af værdien af maskiner (nye og brugte) og reservedele, der ligger på lager m.v. Den gennemsnitlige varebeholdning i 2023 pr. virksomhed er vokset betydeligt til 53,2 mio. kr. - Et hop på over 20 mio. kr. pr. virksomhed i forhold til 2022, hvor gennemsnittet var ca. 31,8 mio. kr.

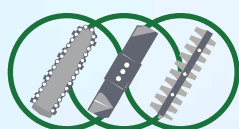
Stigningen i varelagerets værdi kan skyldes efterdønninger af materialeforsyning og stor produktionskapacitet koblet med vigende afsætning.

Lagerbeholdning - 1000 kr.

De 3 virksomheder med soliditet under 20 bør have konsolidering i fokus. Man kan arbejde med styrket kapitalgrundlag og egenkapital samt reduktion af balancen. Virksomheder med negativt nettoresultat kan evt. have behov for en drifts- og handleplan for optimering, øget salg m.v. for genopretning af indtjeningen.

SKOV · HAVE · PARK

en del af Dansk Maskinhandlerforening

Året i Branchen

Det seneste år har været et spændende år for Skov-Have-Park forretningerne. Vi oplever en hastig udvikling, hvor flere virksomheder har opnået imponerende resultater. Branchen gennemgår desuden markante ændringer på flere fronter.

Vi ser på lige vilkår som de store mærkeforretninger, at leverandører stiller skarpere krav til deres samarbejdspartnere. Dette presser virksomhederne til at blive mere målrettede i deres strategier, som nogle gange har medført opkøb af kolleger, ofte i forbindelse med tidligere ejers pensionering, for derved at være store og attraktive nok.

En del må desværre lukke, og mange af disse mindre virksomheder har desværre ikke formået at blive salgsmodne, og de falder derfor ud af markedet i takt med generationsskiftet.

Dette har desuden medført, at mange aktører må træffe afgørende valg om deres fremtidige samarbejdspartnere.

Resultatet er, at antallet af aktører reduceres, men samtidig skabes der mere specialiserede forretninger med et tydeligere fokus og højere ekspertise inden for deres kerneområder. Tendensen viser, at virksomheder, der klarer sig bedst, er dem, der aktivt træffer valg om deres strate-

giske retning. Vi forventer, at denne udvikling fortsætter, og branchen vil sandsynligvis følge samme kurs de kommende år.

Den aktuelle markedsdynamik understreger vigtigheden af at tænke langsigtet, være forudseende og sikre, at virksomheden er klar til en eventuel overdragelse eller salg. Uden denne forberedelse vil mange mindre virksomheder ikke kunne fortsætte, hvilket er en væsentlig udfordring for vores branche.

Netværksmøde

På Skov-Have-Park netværksmødet i oktober, havde vi besøg af John Andersson fra UPGRADEIT, der holdt et indlæg om AI – ChatGPT og der blev erfaringsudvekslet. Vidste du, at man fx kan bruge ChatGPT, til optælling ved status? Tag et foto af fx dine bolte og bed ChatGPT om at tælle dem. Det er da værdifuld viden til nemmere arbejdsgange.

Fremtidsfuldmagt var et andet emne. Før man bliver ramt af sygdom eller ulykke, er det en god ide at have lavet en fremtidsfuldmagt, så de pårørende har god hjælp til at drive virksomheden videre.

Den aktuelle leverandørsituation fylder meget i SHP-afdelingerne.

På mødet blev det besluttet at nedsætte et udvalg/netværk for brugere af SAPERA, som tovholdere er

Bruno Lyngsøe, Peter Madsen og Mads Bach valgt. Ønsker du at blive en del af dette netværk, så kontakt Helle Helth Hansen i sekretariatet.

VERDENSHISTORIENS STØRSTE TEKNOLOGISKE REVOLUTION

"De teknologiske fremskridt vi gør over de næste 50 år grundet AI vil være langt større end alle dem vi har gjort siden menneskeheden begyndelse lagt sammen"

Sam Altman, CEO OpenAI

UPGRADEIT

Nyt netværk godt i gang

Skov-Have-Park netværket har afholdt de første møder. Her kan man både møde nye og gamle kollegaer.

Ved årsskiftet overgik Branche-forening for Skov-Have-Park forretninger til at blive et udvalg under Dansk Maskinhandlerforening i stedet for en selvstændig forening.

Det nye Skov-Have-Parknetværk består derfor af alle de medlemsvirksomheder i Dansk Maskinhandlerforening, som helt eller delvist beskæftiger sig med salg og reparation af udstyr til skov-, have-, parkområdet.

I starten af februar var alle interesserede derfor inviteret til det første netværksmøde.

Mødet var en introduktion til, hvad netværket kommer til at arbejde med, og det var muligt at komme med input til emner, som er relevante for den del af branchen.

På dette første møde var der et ind-

Vi glæder os
til over de
kommende
måneder og år
at udvikle og
udvide
netværket.

**Mads Bach,
formand**

læg ved jurist Eva Kaya om vigtigheden af at have styr på sine handelsbetingelser.

Eva forklarede gennem konkrete sager, hvorfor det er vigtigt at sikre sig

bedst muligt mod krav fra kunderne ved at bruge foreningens handelsbetingelser.

Hun forklarede også om muligheden for gennem foreningen at forsøge at skubbe lidt til retspraksis gennem nogle principielle sager som på sigt kan blive til gavn for alle forhandlere.

Derudover var der et indlæg fra Casper Roensbech fra El Recycling om en ny samarbejdsaftale med foreningen, man kan gøre brug af.

- Jeg synes, vi er kommet rigtig godt fra start med det her netværk. Det er nogle spændende emner, vi kom rundt om på møderne og man kan se og høre på den gode summen, at de, der mødte op, har god gavn af at sparre med nogle andre fra branchen.

Vi glæder os til over de kommende måneder og år at udvikle og udvide Skov-Have-Park netværket, siger udvalgsformand Mads Bach.

SKOV-HAVE-PARK

Nøgletalsanalyse 2020-2023

DATAGRUNDLAG

Datagrundlaget er offentligt tilgængelige regnskaber indhentet på 20 virksomheder ud af de 32 medlemsvirksomheder. Analysen er baseret på 14 anpartsselskaber og 6 aktieselskaber. I denne analyse for

regnskaberne indgår således i alt 20 virksomheders nøgletal, et ApS har ikke indmeldt regnskab således at ud af 21 virksomheder med regnskabspligt indgår 20 med nøgletal i analysen.

- Alle ansatte
- Fravalg af holdingselskaber
- Virksomheder i "normal drift"
- Firmaer med regnskabspligt
- Inkluderer reklamebeskyttede virksomheder
- Baseret på tilgængeligt regnskaber i perioden 2023

Kilde: Bisnode (tidl. NN Markedsdata) – indhentet i november 2024

NØGLETALSOVERSIGT

med en 4-årig historik.

Antallet af medlemmer med registret data er 20 for perioden 2023. Analysen viser en tilbagegang i indtjeningsevnen for de 20 virksomheder, mens aktiver (primært lagerbeholdning) er udbygget med ca. 1 mio. kr. i gennemsnit. Soliditeten er styrket, mens forrentning af egenkapitalen er vejet en smule.

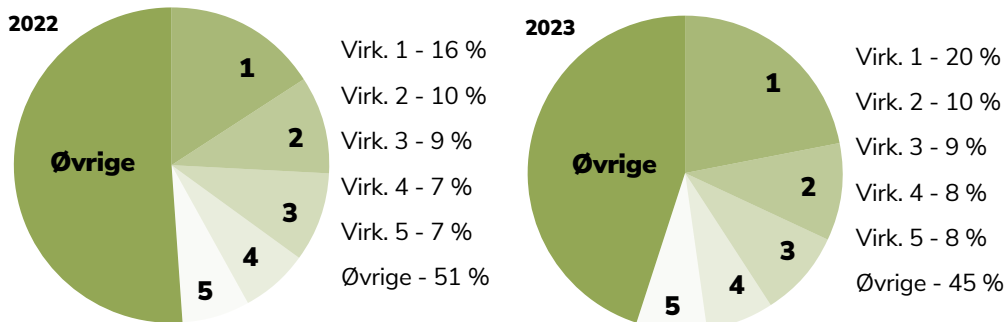
Nøgletal (1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Virksomheder med registret data	22	22	22	20
Brutto resultat	3.903	4.004	4.894	4.229
Primært resultat	657	476	630	542
Årets resultat	431	282	366	309
Egenkapital	1.765	1.816	2.196	2.295
Aktiver	7.075	8.087	10.833	11.799
Afkastningsgrad	9,2 %	6,5 %	5,8 %	6,0 %
Soliditetsgrad	24,3 %	22,8 %	23,0 %	27,7 %
Egenkapitalens forrentning	34,0 %	32,9 %	20,9 %	19,3 %

Note: egenkapitalens forrentning er i 2023 baseret på 15 virksomheder.

MEDLEMSFORDELING

Aktivmasse

De 5 største virksomheder i analysen udgør 55 % af balancesummen (mod 49 % i 2022). Dette er en fortsat udbygning af store virksomheders balancer og er nu 10 %-point højere sammenlignet med 2021, hvor de udgjorde 45 %.

FORDELING AF MEDLEMMERNE:

Regioner	Virksomheder
Nordjylland	2
Midtjylland	11
Syddanmark	10
Hovedstaden	5
Sjælland	4
I alt	32

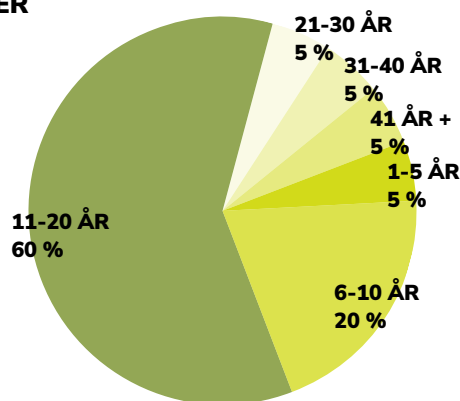
Regioner med flest virksomheder

Syddanmark og Midtjylland har i alt 21 medlemsvirksomheder ud af den samlede medlemsportefølje på i alt 32 virksomheder.

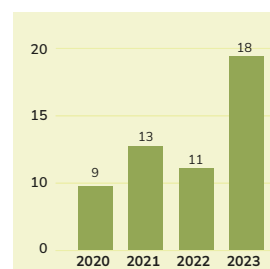
VIRKSOMHEDERNES ALDER

Denne del af analysen viser virksomhedernes alder ud fra det år virksomhedens seneste navn er registreret. 60 % af de 20 virksomheder i analysen har en alder på mellem 11-20 år – kun 2 virksomheder er ældre end 31 år.

VIRKSOMHEDENS ANSATTE

I 2023 regnskaberne er der tilsammen oplyst at være 363 ansatte i de 20 virksomheder – analysen i 2022 med 2 flere virksomheder har givetvis ikke været korrekt angivet.

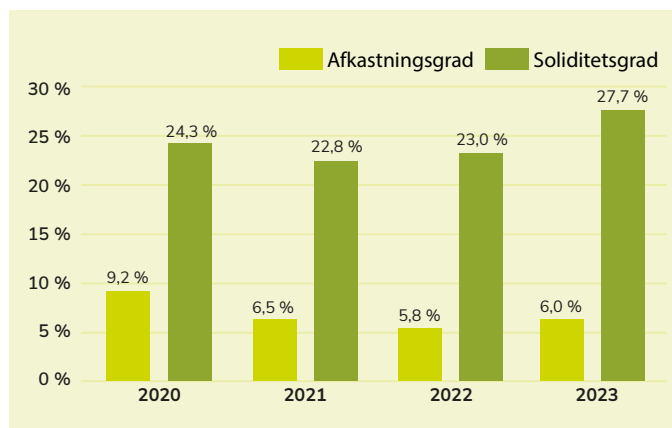
Gennemsnitlig ansatte

AFKAST OG SOLIDITET

Soliditet er et nøgletal, der viser sammenhængen mellem egenkapital og aktiver som et udtryk for, hvor godt rustet en virksomhed er til at modstå og bære større tab.

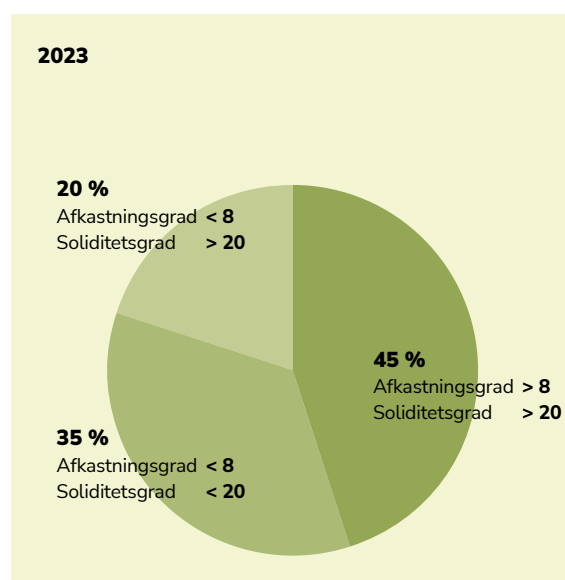
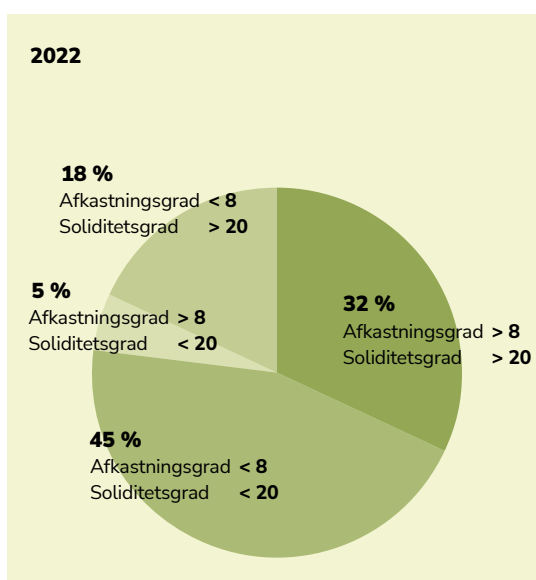
Soliditetsgraden har været let faldende over de sidste år, men er nu styrket til et "acceptabelt" niveau på gennemsnitligt over 27,7 %.

Afkastningsgraden er et nøgletal, der viser, om der kan generes overskud med den indskudte kapital. Afkastningsgraden er steget en smule siden 2022.

AFKAST OG SOLIDITET

I 2023 er virksomheder med en afkastningsgrad over 8 %, og en soliditetsgrad over 20 % steget, der indgår 20 virksomheder i analysen. Mest betydningsfuld er udviklingen af virksomheder med lav afkastningsgrad og lav soliditetsgrad i positiv retning – fra 45 % til 35 %, altså færre virksomheder med "lave" nøgletal.

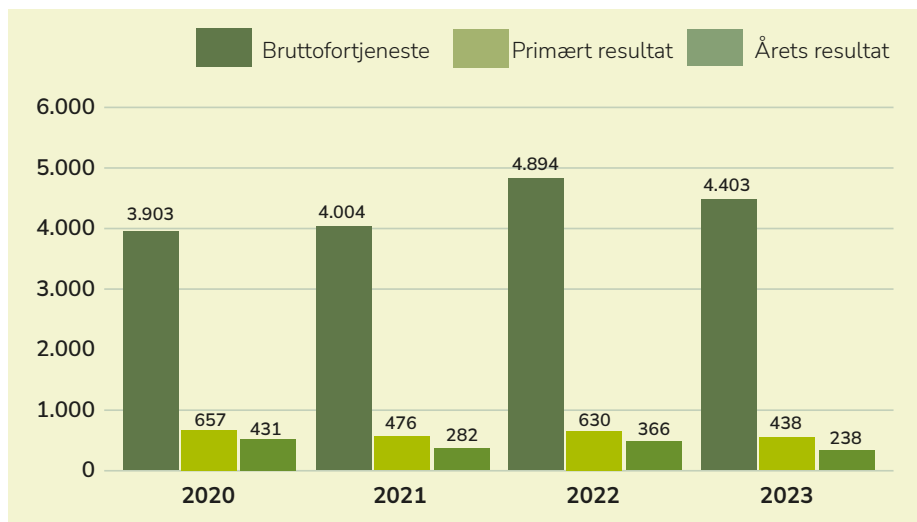

Nøgletalsanalyse 2020-2023

INDTJENINGSANALYSE

Bruttofortjeneste, primært resultat og årets resultat er udtryk for en nedbrydning af virksomhedens resultatposter i regnskabet.

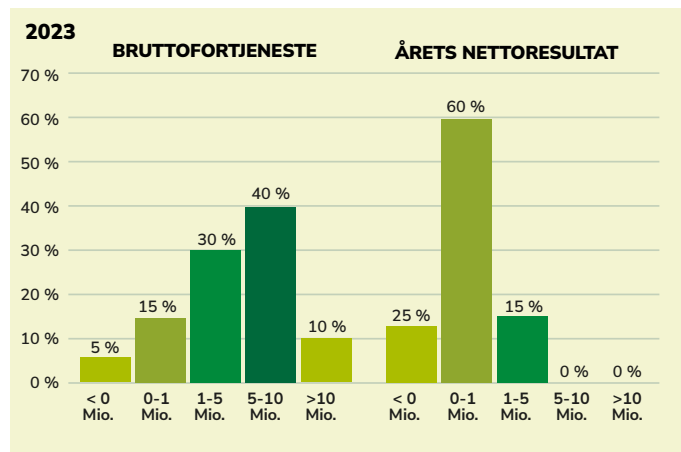
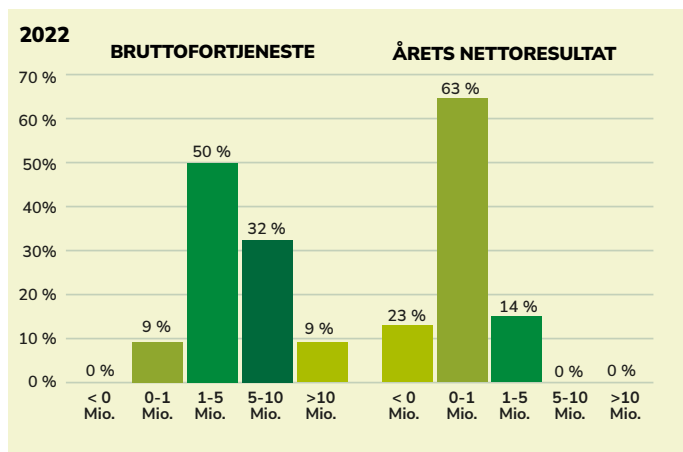
For 2023 er disse poster gennemsnittet af de 20 virksomheder. Gennemsnittet af bruttofortjenesten for de 20 virksomheder er faldet med ca. 10 % fra 4.894 t.kr. til 4.403 t.kr. Gennemsnittet af det primære resultat er faldet med ca. 190 t.kr. fra 630 t.kr. til 438 t.kr. mens årets resultat i 2023 landede på 238 t.kr. mod 366 t.kr. i gennemsnit i 2022.

Indtjening i årene 2020-2023

FORDELING AF NØGLETAL

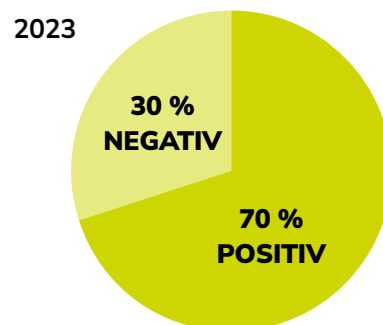
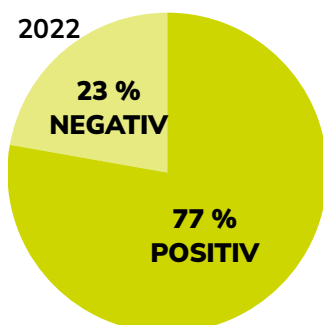
De fleste virksomheder i analysen har en bruttofortjeneste mellem 1 og 5 mio. kroner, samt et års resultat mellem 0 og 1 mio. kroner.

Tabellerne viser fordelingen af nettoresultat og fordelingen af bruttofortjeneste i 2022 og 2023

ÅRETS RESULTATET

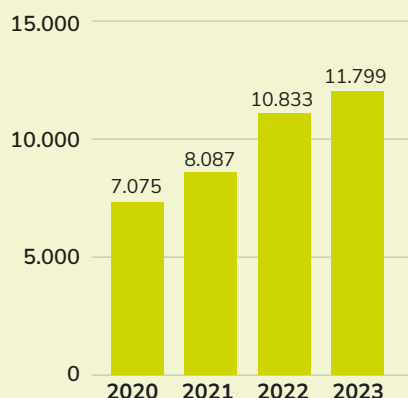
I 2023 er antallet af virksomheder med et negativt årsresultat steget yderligere og udgør i dag 30 % af de 20 virksomheder (mod 23 % i 2021).

BALANCEN

Den gennemsnitlige balance pr. virksomhed er stødt og roligt steget gennem de 4 regnskabsår og ligger på 11.799 t.kr. i 2023 mod 10.833 t.kr. året før. Denne udvikling har givetvis flere forklaringer og bør være et punkt på dagsordenen i den daglige drift for at sikre værdien af varebeholdningen (nyt og brugt) i en tid hvor afsætningsforventningerne er nedadgående.

Gennemsnitlig balance pr. virksomhed

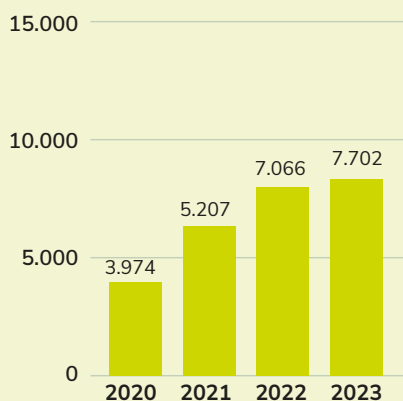

VAREBEHOLDNING

Varebeholdningen er primært sammensat af værdien af maskiner (nye og brugte) og reservedele, der ligger på lager. Den gennemsnitlige varebeholdning i 2022 pr. virksomhed var 7.066 t.kr., hvor den i 2023 er på 7.702 t.kr., her kan spørgsmålet om likviditetshensyn komme på tale, da mere kapital er bundet op i varelageret.

Den øgede varebeholdning kan skyldes efterdønningerne af materialeforsyning efter Corona, koblet med vigende afsætning.

Lagerbeholdning - 1000 kr.

OVERSIGT - ALLE VIRKSOMHEDER

De 8 virksomheder med soliditet under 20 bør have konsolidering i fokus. Man kan arbejde med styrket kapitalgrundlag og egenkapital samt reduktion af balancen. De 4 virksomheder med negativt nettoresultat kan for optimering evt. have behov for en drifts- og handleplan, øget salg m.v. for genopretning af indtjeningen.

NØGLETAL

		12 virksomheder: Med soliditet over 20					Negativt nettoresultat
	Antal virksomheder	Soliditet under 0	Soliditet 1 - 20	Soliditet 21 - 30	Soliditet 31 - 50	Soliditet 51 +	
A/S	6	1	1	2	2	3	1
ApS	14	0	6	2	3	0	3
I alt	20	1	7	4	5	3	

4 virksomheder har behov for en drifts- og handleplan for optimering, øget salg m.v. for genopretning af indtjeningen.

GAFSAM

GAFSAM er en sammenslutning af danske gaffeltruckforhandlere og reparatører, som blev dannet for mere end 25 år siden med henblik på at højne og ensrette de lovpligtige service- og sikkerhedseftersyn på gaffeltruck og andet udstyr. Medlemmerne er firmaer i gaffeltruckbranchen med alt fra 1 til 75 ansatte.

Det overordnede mål for GAFSAM er at sikre kvalitet og gode vilkår i gaffeltruckbranchen, hvilket i sidste ende kommer kunderne til gode. Foreningens vigtigste opgave er at efteruddanne medlemmer og deres ansatte, så kunden får den bedst mulige service hos sin GAFSAM servicepartner.

Da der er kommet nye standarder og betegnelser i lovgivningen, som skulle indarbejdes, har en af de helt store opgaver for GAFSAM i år har været opdatering af mapper og kurser.

I april måned deltog vores medlem Teamtruck med en maskine og en ekspert i konkurrencen Danmarks Bedste Lærling – Entreprenørmaskinmekaniker ved DM i Skills.

At blive inviteret med til sådanne arrangementer er vi meget glade for, da det er med til at øge synligheden for vores branche i forbindelse med rekruttering af medarbejdere, siger formand for GAFSAM Søren Bro

Der har været en afmatning i nysalget generelt i branchen, og markedet har været meget svingende. Der er en afventende stemning og usikkerhed blandt kunderne. Servicedelen er derimod stigende, da man reparerer mere på gammelt materiel frem for at investere i nyt. Der har fortsat været lange leveringstider på nye produkter og reservedele, hvilket kan skyldes flere faktorer. Man forventer mere

normale tilstande i det kommende år.

Der er stillet foreslag om, at GAFSAM - ligesom Brancheforening for Skov-Have-Park forretninger, ønsker at blive indlemmet i Dansk Maskinhandlerforening. Hvis det vedtages på GAFSAM generalforsamling i foråret, betyder det, at GAFSAM ophører som selvstændig forening og bliver et udvalg under Dansk Maskinhandlerforening. Udvalget vil vælge en formand og en næstformand, og formanden vil få en plads i Dansk Maskinhandlerforenings bestyrelse. GAFSAM medlemmer får fortsat mulighed for at holde netværksmøder, hvor der vil

være fokus på emner, der relaterer sig specifikt til gaffeltruckbranchen og sparring med ligesindede.

- Jeg ser det som en styrkelse og en fremtidssikring af GAFSAM på sigt, siger Søren Bro og fortsætter: Det vil give os øget synlighed og større muskler. Når der fx politisk skal laves ny lovgivning på vores område, vil vi gerne høres, og det tror vi på, vi kan blive gennem Dansk Maskinhandlerforening. Det at blive en del af et større fællesskab vil alt andet lige også give færre driftsopgaver for bestyrelsen, som dermed giver luft til mere udvikling af branchen.

GAFSAM med maskine og dommer til DBL-E

Eksport

Vi har i 2024 indledt dialog i Vietnam om mulig eksport til landet, der er et stort landbrugsland. Vi har gennem den danske ambassade i Hanoi haft dialog med en mulig importør. Der har været afholdt møder, og vi har deltaget i en landbrugsmesse for at se på udbuddet af maskiner i landet med ca. 85 mio. indbyggere.

Siden 2021 har vi haft fokus rettet mod mulighederne i Sydøstasien og med Indien og Vietnam som potentielle eksportlande. Begge med et kæmpe marked præget af mange små landbrug, hvor nogle af de største landbrug er koncentreret i regioner – Indien omkring hovedstaden New Delhi og længere mod nordøst og Vietnam ligeledes i den nordlige del af landet og den sydlige del i regionen uden for storbyen Ho Chi Minh City.

Der er fortsat en god dialog med de danske ambassader i hhv. New Delhi og Hanoi, der har sammenskrevet en mindre markedsrapport med værdifuldt input til et indledende forretningsgrundlag – herunder transportforhold, toldafgifter, markedsstørrelser m.v., som efterfølgende er brugt som input til et muligt forretningsgrundlag for at kunne tilbyde brugt materiel til Indien.

Vi er kommet tættest på et samarbejde med en virksomhed i Vietnam, der i dag producerer mindre havefræsere til regional eksport, men som ser et marked for import af brugte landbrugsmaskiner fra Danmark. Vi er i fortsat dialog om forretningsmodellen og senest efter Klaus Nissens besøg i Vietnam i november 2024, er

der kommet skred i et muligt samarbejde. I løbet af første kvartal i 2025 håber vi, at vi kan indgå en nærmere og mere detaljeret aftale om at eks-

portere de første maskiner til Vietnam umiddelbart i forlængelse af en sådan aftale.

Året i DM-Arbejdsgiver

Et år med fokus på arbejdstid

Pr. 1. juli 2024 trådte nye regler om arbejdstidsregistrering i kraft – en implementering af arbejdstidsdirektivet. Formålet med de nye regler er at sikre, at de i forvejen gældende regler om arbejdstid bliver overholdt. Herunder et særligt fokus på 48 timers reglen, den daglige hviletid og det ugentlige fridøgn.

I løbet af foråret har vi på HR-kurser og i forbindelse med Chefmøder orienteret om både de nye og de gamle regler.

Det er vores oplevelse, at det ikke er selve implementeringen af tidsregistrering, der har fyldt – men derimod de afledte dialoger og fokus på de gamle regler.

Der har været et betydeligt fokus på, hvordan man indenfor rammerne i lovgivningen kan få arbejdstidsplanlægningen til at gå op, så den matcher virksomhedens og kundernes behov samt medarbejdernes ønsker samtidig med, at arbejdstidsreglerne bliver overholdt. Det har bragt os ud i mange dialoger og vejledninger omkring lokalaftaler, personalepolitikker, pauser, vagtplaner, vagtordninger m.m.

De lokale lønforhandlinger

I forbindelse med overenskomsten i 2023 blev der lagt op til et øget fokus på de lokale lønforhandlinger.

I den forbindelse har DM-Arbejdsgiver over året udarbejdet flere beregningsværktøjer, som forhåbentligt er en støtte til de lokale forhandlinger. Hensigten er at tydeliggøre, hvad en lønstigning pr. time eller måned reelt udmøntes som, når både fritvalg,

pension m.v. tælles med.

Enkelte værktøjer er præsenteret og udsendt efter Chefmøder og HR-kurserne i foråret.

De nyeste værktøjer vil blive tilgængelige for DM-Arbejdsgivermedlemmerne via DM-Arbejdsgivermappen på hjemmesiden.

Unge i job

Der er på landspolitisk plan et stort ønske om at øge antallet af unge i fritidsjob. Vi har mange henvendelser fra medlemmer, der gerne vil have de unge ind. Desværre må vi ofte advare om en betydelig risiko for bøder efter arbejdsmiljølovgivningen, der spænder ben for de gode intentioner. Det er særligt på værkstederne og på lagre med kørende maskiner, der er udfordringer.

Indførelsen af traineeordningen for unge, der er fyldt 15 år og har afsluttet 9. klasse, fungerer i den praktiske dagligdag, og vi arbejder på at få øget mulighederne, for at kunne ansætte unge i den skolepligtige alder på værkstederne m.v., hvor de kan snuse til det håndværksmæssige og blive interesseret i branchen.

Oprustning til gavn for medlemmerne

2024 blev året hvor DM-Arbejdsgiver oprustede til 2 fuldtidsstillinger pr. 1. marts 2024.

Med kombinationen af en erfaren jurist og en erfaren HR-konsulent, håber vi, at vi kan følge med i den øgede efterspørgsel på ledelsessparring samtidig med, at vi har fået kapacitet til at være mere proaktive på aktuelle emner, herunder afvikle flere kurser og webinarer.

Den første tid er gået med oplæring i branchen og udarbejdelse af nyt materiale til medlemmerne og med opbygning af hjemmesiden.

Hverdagen i DM-Arbejdsgiver

Omdrejningspunktet for vores rådgivning er naturligvis håndtering af alle aspekter af personaleadministration og ledelse.

Vi yder rådgivning til ansættelsesproceduren, lønfastsættelsen, problemstillinger i det løbende ansættelsesforhold og til afslutningen af samme. I det løbende ansættelsesforhold er det ofte sygefravær og adfærd, der er temaerne for jeres problematikker. Vi forsøger samtidig at udarbejde værktøjer og skabeloner, som kan hjælpe jer med personalehåndteringen. Med relanceringen af arbejdsgivermappen på hjemmesiden håber vi, at det kan lette jeres daglige personalehåndtering.

Vi ser et stadig øget behov for rådgivning på det mere strategiske plan – altså inden eller lige efter de store streger til forandringerne besluttet. Det giver os en rigtig god chance for at rådgive jer i en god personaleproces i forbindelse med fx større nedskæringer, flytninger og lukninger af afdelinger.

Vi oplever, at de fleste virksomheder i stigende grad prioriterer ledelse og efterspørger ledelsessparring såvel i konkrete situationer, som mere overordnet. Vi kan se, at det hjælper på forløbene og sagligheden af sagerne, når vi inddrages tidligt.

Det er jo nok sådan noget, vi skal arbejde med

Kunstig intelligens og multimaskiner imponerede på Agritechnica.

Fællesudvalgene: DM-Arbejdsgiver havde nok engang en bustur til Agritechnica, hvor medarbejdere kunne komme med på turen helt gratis og dermed komme tæt på maskinbranchens største, globale event.

En af de deltagende forretninger var Brørup Traktor- & Maskincenter ApS, som havde sendt et større hold medarbejdere med på tur. En af dem var landbrugsmaskinmekanikerlærling Sietse Wijbenga, der beretter om en hyggelig og interessant tur.

- Agritechnica er jo bare stort og vildt. Moderne teknologi med mere og mere tildelingskort og kunstig intelligens afspejler jo meget godt, hvad vi ser ind i, siger han.

For første gang udstillede den tyske producent Nexat deres multimaskine, der med moduler både kan så, høste og harve – blandt meget andet. Et koncept som også skulle beses.

- Det var en af de mange nye ideer, som vi så dernede. Det var også tydeligt, at vi ikke var målgruppen, så vi gik mest sammen og diskuterede nyhederne, forklarer han.

De nyeste Deutz-traktorer havde de set i forvejen, så derfor var det lige så fascinerende at se alt det, som bliver samlet fra hele verden.

- Derhjemme ser du ikke lige, at du kan få alt i dele til en traktor fra en leverandør i Pakistan. Det gør du på Agritechnica, siger han.

Sietse og resten af busturens 126

deltagere var afsted, så de kunne være på messen både fredag og lørdag, med en fællesmiddag på hotellet i Harzen fredag aften.

Multimaskinen Nexat var en af de mest fascinerende maskiner på årets Agritechnica, mener deltager i Dansk Maskinhandlerforenings tur. Foto: Agritechnica

Omkring 10.000 danskere kom forbi Agritechnicas 24 haller med maskiner på over 40 hektar udstillingsareal. Foto: Agritechnica

Sietse Wijbenga er, når han ikke er på Agritechnica, landbrugsmaskinmekanikerlærling i Brørup.

Vi var absolut ikke alene på Agritechnica. Det anslås, at der kom cirka 470.000 gæster i messens uge- lange åbningstid i midten af november. Foto: Agritechnica

Beskæftigelsesundersøgelse

Beskæftigelsesundersøgelsen er baseret på indberetninger fra alle DM-medlemmer.

Den samlede beskæftigelse udgjorde pr. 1. september 2024 i alt 2.903 personer, et fald på 21 personer i forhold til sidste år, hvor tallet udgjorde 2.924 personer.

Under DM-Arbejdsgiver er der i alt beskæftiget 3.718 personer i 134 virksomheder, et fald på 17 personer i forhold til 2023.

DM sælger arbejdsgiverdelen til medlemmer i de andre brancheforeninger, som har sekretariat hos Dansk Maskinhandlerforening.

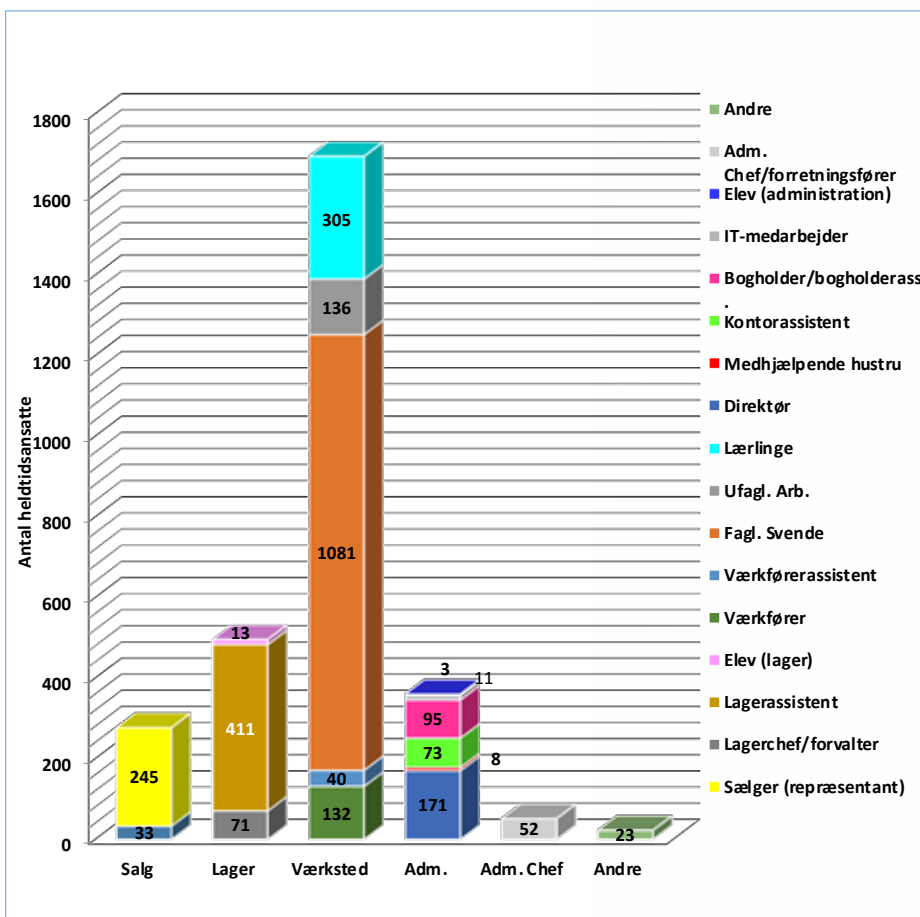
Den gennemsnitlige beskæftigelse i en medlemsvirksomhed var i september 2024 på 28,72 personer.

På disse sider er grafiske illustrationer af beskæftigelsen og beskæftigelses-sammensætningen.

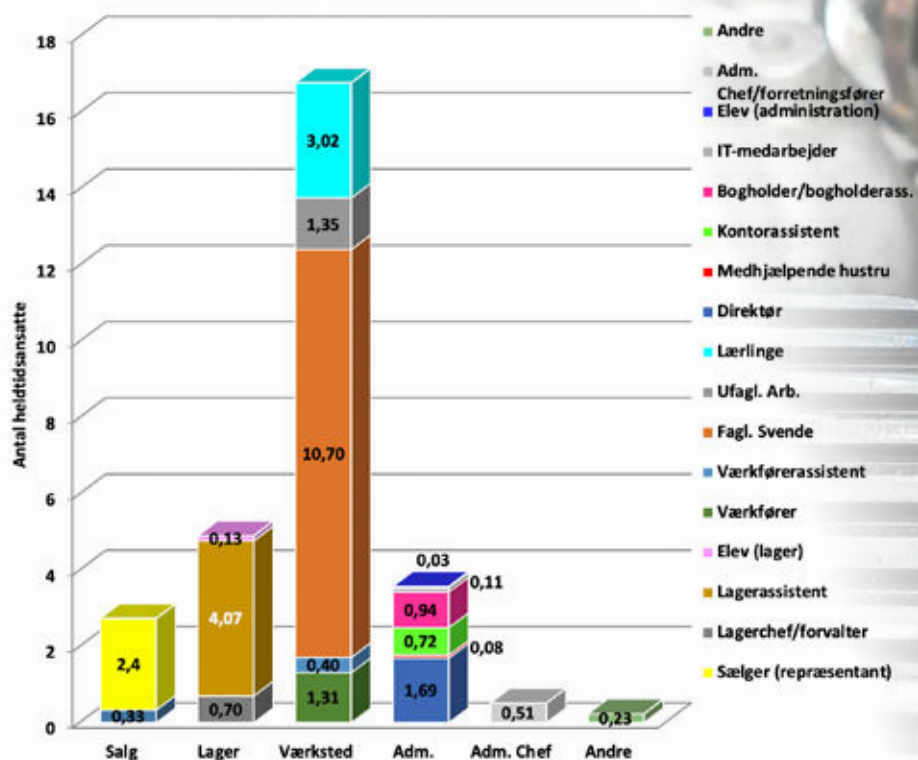
DM-medlemmer havde i 2023 en samlet lønsum på 1.494,2 mia. kr. mod 1.348,8 mia. kr. i 2022, en stigning på 10,8 %.

DM-A medlemmer (kun arbejdsgiver-medlemmer) havde i 2023 en samlet lønsum på 498,1 mio. kr. mod 454,9 mio. kr. i 2022, en stigning på 9,5 %. Den samlede lønsum blev således i Dansk Maskinhandlerforening i 2023 på 1.992,3 mia. kr.

	Salg	Lager	Værksted	Adm.	Adm. chef	Andre
Salgschef/produktchef	33					
Sælger (repræsentant)	245					
Lagerchef/forvalter		71				
Lagerassistent		411				
Elev (lager)		13				
Værkfører			132			
Værkførerassistent			40			
Fagl. svende			1081			
Ufagl. arb.			136			
Lærlinge				305		
Direktør				171		
Medhjælpende hustru				8		
Kontorassistent				73		
Bogholder/bogholderass.				95		
IT-medarbejder				11		
Elev (administration)				3		
Adm. chef/forretningsfører					52	
Andre						23
Total	278	495	1694	361	52	23
Grandtotal	2903					

	Salg	Lager	Værksted	Adm.	Adm. chef	Andre
Salgschef/produktchef	0,33					
Sælger (repræsentant)	2,4					
Lagerchef/forvalter		0,70				
Lagerassistent		4,07				
Elev (lager)		0,13				
Værkfører			1,31			
Værkførerassistent			0,40			
Fagl. Svende			10,70			
Ufagl. Arb.			1,35			
Lærlinge			3,02			
Direktør				1,69		
Medhjælpende hustru				0,08		
Kontorassistent				0,72		
Bogholder/bogholderass.				0,94		
IT-medarbejder				0,11		
Elev (administration)				0,03		
Adm. Chef/forretningsfører					0,51	
Andre						0,23
Total	2,73	4,9	16,78	3,57	0,51	0,23
Grandtotal	28,72					

Tidsregistrering

Arbejdet med arbejdstidsregistrering, har for nogle skabt et udvidet fokus på, hvad man også kan benytte de nye data til. Et eksempel er Karl Mertz. DM-Arbejdsgiver har bedt dem sætte ord på deres arbejde, med de nye data.

Hos Karl Mertz har vi udarbejdet lokale retningslinjer omkring registrering af arbejdstid, da disse data kan danne grundlag for andet meget brugbart og værdifuldt i vores virksomhed.

I Karl Mertz havde vi forud for de nye regler om arbejdstidsregistrering allerede et system til arbejdstidsregistrering på montør siden. Dette system har vi valgt at fortsætte med, dels pga. arbejdskort og integration op mod ordregistrering for efterfølgende fakturering og dels fordi det opfylder de kriterier, som er nødvendige for montørerne på farten.

Til funktionærsiden har vi via vores lønssystem tilkøbt et HR-modul, hvor arbejdstidsregistreringen kører via en integreret app, som tilgås af funktionærerne.

Det nye system giver mulighed for at arbejde ud fra en grundarbejdsplan, som kan være den samme uge for uge eller kan være en plan, der ruller over fx en 4 ugers periode. Hver medarbejder er koblet op på en plan.

Herfra bliver den øvrige processen en

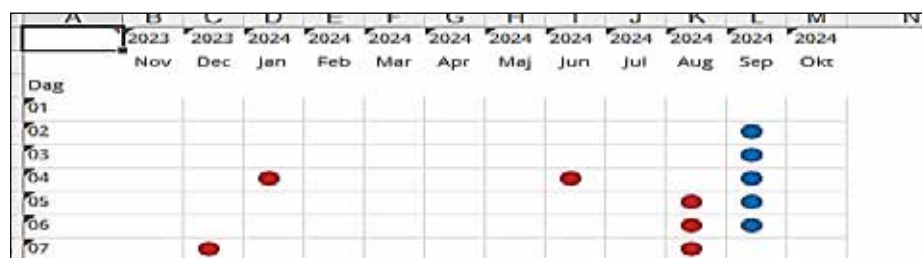
let arbejdsgang for medarbejderne, idet de alene skal registrere afvi- gelser, til ovenstående plan. De kan nemt via en App indtaste fx overar- bejde, tillæg, fravær (sygdom, ferie, barsel mv.).

Da vi skulle sætte systemet op, valgte vi at fokusere på hver enkelt medarbejder, om de arbejdede mere end de 37 timer, og om de havde ledelsesansvar – da der her gerne må arbejdes mere end de ugentligt 37 timer.

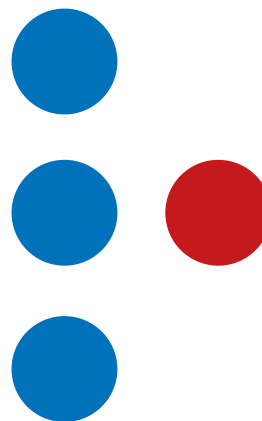
I systemet er det muligt at sætte et flueben, så de kan arbejde mere end normtiden. Samtidig, da vi i vid udstrækning ønsker at begrænse overarbejde, er de i systemet sat op til, at de kan bruge plus og minus tid, så man stadig kan holde øje med, hvor mange timer de er på arbejde og om hviletider overholdes, herunder 11- og 48-timers reglen mm.

For at få yderligere værdi af de nye registreringer har vi tilkøbt et ana- lysemodul til HR-modulet. Modulet giver mulighed for lettere at danne sig et overblik over en medar- bejders arbejdsdag samt sygefravær. Modulet giver os herudover mulighed for at hente diverse oplysninger til nøgletal og HR-data. Blandt andet fratrædelser, sygefravær, antal med- arbejder i Karl Mertz mv.

Med den lettere adgang til data,

Eksempel på fraværsoverblik
Røde prikker = sygdom – Blå = ferie

har vi igangsat en proces med at få revideret vores sygepolitik og vores personalehåndbog for at kunne efter- leve de gældende regler og overens- komster på bedste vis.

Det er udformet således i vores per- sonalehåndbog:

Sygdom:

Kan man ikke møde på arbejde på grund af sygdom, skal man informere nærmeste leder tidligst muligt, og senest kl. 6.30, via telefon.

Når du planlægger at vende tilbage fra sygdom, skal du dagen før inden kl. 16:00 give besked til din nærmeste leder pr. telefon, og efter kl. 16:00 via sms.

Lærlinge, der er på skole, skal melde sygdom både til skole og værkfører inden kl. 06:30.

Der kan forekomme samtaler ved enten hyppigt sygefravær, fx in- denfor en periode på 2 måneder, hvor der har været 10-15 syge- dage eller andet fravær, eller ved længere varigt sygefravær.

Dette er ifølge vores vurderinger fyl- destgørende. Herfra behandles hver syge-sag individuelt.

Til at understøtte lederne i deres individuelle håndtering har vi i HR- og Analyse-modulet fået udviklet et kalendermæssigt overblik med de forskellige fraværstyper på den enkelte medarbejder. Hver fraværs type sættes ind med egen farve i en kalenderoversigt for den periode man søger på. Det er et godt værktøj, som vi venter os meget af.

DM-Lønstatistik

DM's lønstatistik udsendes primo april hvert år, og til grund for statistikken ligger de oplysninger, der indsendes primo september året før. Statistikkerne bliver tilgængelig for vores medlemmer 6 måneder efter tallene er indsamlet og ligger på vores hjemmeside under medlemsområdet DM-Arbejdsgivermappe – Lønstatistik. Der ligger statistikmateriale 5 år tilbage.

Alle timelønninger er bruttolønninger, hvor der skal tillægges udgifter til fritvalgsordning inkl. feriefridage, udearbejde, feriepenge og bidrag til pensionsordning. Funktionærlønninger er ligeledes bruttolønninger, hvor der skal tillægges udgifter til ferietillæg, fritvalgsordning, bidrag til pensionsordning samt afholdelse af feriefridage.

Statistikkerne udarbejdes som

- Timelønsstatistik – Regionsopdelt
- Timelønsstatistik – Aldersopdelt
- Timeløn
- Funktionærlønstatistik – Aldersopdelt
- Funktionærlønstatistik – Stillingsopdelt

Ud over Dansk Maskinhandlerforenings lønstatistik har du via DM's medlemskab af DA også mulighed for at sammenligne lønninger med de øvrige medlemsorganisationer i DA via NetStat.

Det er en løsning som især virksomheder, med mere end ti medarbejdere og med flere forskellige personalegrupper kan have god gavn af. Dette kræver, at man som virksomhed indberetter korrekt til statistikken, for at få brugbare oplysninger ud.

I øvrigt vil forbedringer af indberetningerne komme hele branchen til gavn, da oplysninger på den enkelte medarbejdergruppe bliver mere korrekt.

NetStat er det oplagte valg, når du skal finde markedslønnen for en ny medarbejder, eller når du ønsker at sammenligne lønniveau eller sygefravær på din virksomhed med andre i branchen eller lignende brancher.

På forsiden får man et hurtigt overblik over lønnen for særligt udvalgte arbejdsfunktioner, som du kan klikke på for at få mere information.

Slå mine tal til og se straks om I lønner på niveau med øvrige i branchen.

Man kan også søge efter lønnen for bestemte arbejdsfunktioner og stillingsbetegnelser efter eget valg, eller vælge en af de anbefalede søgninger for at finde inspiration.

På NetStat kan du:

- sammenligne lønnen på din virksomhed med konkurrenternes
- sammenligne sygefraværet på din virksomhed med konkurrenternes
- finde markedslønnen for den medarbejder, du er ved at ansætte
- få vist statistik som både tal og i en figur, der gør det nemt at danne sig et overblik
- gemme en søgning til en anden gang og opsætte abonnementer, så du altid får de nyeste tal leveret i din indbakke
- hurtigt finde markedslønnen for en medarbejder ved at søge efter arbejdsfunktionen eller stillingsbetegnelsen
- se kønsopdelt lønstatistik for din virksomhed, hvis I er omfattet af loven
- finde inspiration ved at vælge en af de anbefalede søgninger

DM-Kompetencefonde

Hos GRIMME Skandinavien har et todageskursus forbedret processerne og styrket relationerne fra kollega til kollega.

Tilbage i januar deltog den samlede medarbejderstab hos GRIMME i kurset 'Medarbejderens møde med kunden', der fandt sted i virksomhedens kantine, hvor alle blev blandet i forskellige grupper. Kurset blev arrangeret i samarbejde med Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser og havde til formål at forbedre kommunikationen mellem værkstedet, montørerne, lageret, servicepersonalet og kunderne.

Kurset viste sig at være en værdifuld investering, der ikke kun har forbedret interaktionen med kunderne, men også styrket kollegernes forståelse for hinandens arbejdsopgaver.

- Kurset har fremmet samarbejdet på tværs af teams og gjort os til en mere sammenhængende enhed, siger Jan Sørensen, der er teamleder på lageret hos GRIMME.

-Vi er blevet bevidste om, at vi udgør én virksomhed og ikke blot separate afdelinger, siger han endvidere.

Jan har været hos GRIMME i seks år og bemærker, at kurset har gjort alle medarbejdere opmærksomme på vigtigheden af at kommunikere effektivt både internt og eksternt.

- Selvom jeg ikke har meget kontakt med eksterne kunder, er det vigtigt for mig at støtte mine kolleger i deres interaktion med kunderne, siger Jan Sørensen.

Tommy Skov, der arbejder som re-

servedelsekspedient hos GRIMME, er enig med sin kollega.

Med mere end 14 års erfaring på lageret har han oplevet kurset som en værdifuld genopfriskning af viden og en forstærkning af samarbejdet med kollegerne.

Jeg blev mindet om, at alle er forskellige og har forskellige tilgange til opgaverne. Vi har fået en større forståelse for hinanden som en samlet gruppe, siger Tommy Skov.

Støtte til styrket virksomhed

Blandt andet med støtte fra kompetencefonden, lykkes GRIMME med at prioritere medarbejdernes udvikling og trivsel ved at tilbyde relevante kurser som dette.

- Hvis man ikke udvikler sine medarbejdere, så er det næsten som at afvikle virksomheden. Det er svært at tiltrække arbejdskraft i dag, uanset hvilken virksomhed eller branche du er, men jo mere udvikling der er, desto bedre er dine chancer for at tiltrække nye medarbejdere. En virksomhed, der følger med tiden, tiltrækker medarbejdere, der også følger med tiden, siger Birgitte Knudsen, der er ansvarlig for HR og lønadministration hos GRIMME og har søgt støtte til kurset hos kompetencefonden.

- Det er ret nemt at søge om økonomisk kompensation, og der er masser af muligheder for forskellige kurser. Så det handler egentlig bare om at undersøge det og sende en ansøgning til DM-Arbejdsgiver.

Møde mellem afdelinger

Medarbejdernes respons på kurset har været positiv, og der er i dag større ensartethed i bestillinger af varer,

da alle afdelinger nu henviser til de samme produktbrochurer.

Birgitte Knudsen understreger, at det var gavnligt at have alle grupper af medarbejdere samlet.

"Hvis man ikke udvikler sine medarbejdere, så er det næsten som at afvikle virksomheden."

Birgitte Knudsen

- Før kurset var der en tendens til at skyde skylden på hinanden. Montørerne kunne finde på at bebrejde lagerpersonalet og omvendt, men kurset har hjulpet til at skabe en forståelse af, at lageret kun kan udføre deres opgaver baseret på de oplysninger, montørerne giver dem.

Øvelserne bidrog til at en afslappet atmosfære og bragte lidt grin frem, mens DISC-analysen gav indsigt i kollegers personlighedstyper. Det var

dialogen og samtalerne under kurset, der gjorde den virkelige forskel.

Ved at tilbyde relevante kurser som dette, sikrer GRIMME, at deres medarbejdere er opdaterede og i stand til at møde de stadigt skiftende udfordringer. Jan, Tommy og Birgitte er enige om, at kurset har bidraget til en styrket arbejdsplads. De anbefaler andre at deltage i relevante kurser for at forbedre deres færdigheder og relationer.

Kurset har gjort os til en mere sammenhængende enhed, siger Jan Sørensen, teamleder på lageret.

Få tilskud til efteruddannelse

- For at kunne søge om tilskud fra kompetencefonden skal medarbejderen være omfattet af overenskomsten mellem DM-Arbejdsgiver og HK Privat eller Dansk Metal og 3F.
- Der kan være tale om både selvvalgt og aftalt uddannelse.
- Kurset, man søger til, skal være indenfor overenskomstens dækningsområde.
- Der kan søges til både fysiske kurser og online undervisning.
- Har du spørgsmål eller brug for hjælp, så kontakt Dansk Maskinhandlerforening på 39270087 eller dmh@danskmaskinhandel.dk
- Se mere info og find inspiration på www.såkandu.dk

Pensionsordning i PensionDanmark

Dansk Maskinhandlerforening har et godt samarbejde med PensionDanmark, hvor jeres medarbejdere har deres pensionsordning via overenskomsten. Pensionsordningen er ikke kun en opsparing til pension, men indeholder også forsikringer, der sikrer medarbejderne og deres familier økonomisk tryghed ved dødsfald, førtidspension, kritisk sygdom, fleksjob og ressourceforløb.

Opsparing til pension

Medarbejdernes opsparing til pension bliver typisk sat ind på både en aldersopsparing, en ratepension og en livsvarig pension.

Pengene fra en aldersopsparing, som blev indført 1. januar 2018, bliver ikke modregnet i offentlige ydelser. Derfor har PensionDanmark automatisk tilpasset medarbejdernes opsparing og indsætter det beløb, som man årligt

må sætte ind på en aldersopsparing. Resten af pensionsindbetalingerne bliver fordelt ligeligt på ratepensionen og den livsvarige pension.

Husk lærlingepension

Lærlinge har ret til fuld pension, når de fylder 18 år.

Det er vigtigt, at man indberetter og indbetaler til PensionDanmark, ellers kan det blive dyrt for virksomheden. Virksomheden skal nemlig erstatte den manglende forsikring, hvis en lærling kommer galt af sted og for eksempel kommer på førtidspension. Læs mere på pension.dk/virksomhed, hvor der er information om relevante overenskomstkoder, priser og regler for, hvornår der skal indberettes.

Seniorpension

Seniorpension trådte i kraft 1. januar 2020. Opfylder medarbejderne

betingelserne, kan de søge seniorpension seks år før folkepensionsalderen. Medarbejdere med pensionsordning i PensionDanmark, der får tilkendt seniorpension, kan også have ret til en supplerende pension fra PensionDanmark. Beløbet er typisk 80.000 kr. årligt.

Sundhedsordning med adgang til over 3.000 behandlere

Medarbejdere med pension i PensionDanmark (herunder lærlinge) har også en sundhedsordning. Sundhedsordningen giver bl.a. adgang til behandlinger hos en fysioterapeut eller kiropraktor, hvis medarbejderne har problemer i led, muskler og sener. Og der er ingen krav om lægehenvisning. På den måde kan ordningen være med til at forebygge, at mindre gener udvikler sig til mere alvorlige skader og eventuelt længerevarende sygefravær.

Der er over 3.000 behandlere klar til at hjælpe medarbejderne på flere end 800 klinikker landet over.

Online Psykolog, Online Læge og Online Fysioterapeut

Medarbejdernes sundhedsordning i PensionDanmark er udvidet, så de nu også har mulighed for at få hjælp hos en fysioterapeut online via video.

Online Fysioterapi er et supplement til de fysiske behandlinger, som medarbejderne kan få på en af sundhedsordningens klinikker.

Det nye tilbud kan for eksempel være oplagt, hvis man har svært ved at få tid til at komme til fysioterapeut, eller hvis man har brug for hjælp i ferien.

Man mødes med fysioterapeuten via video – på telefon eller computer – og man kan bruge Online Fysioterapi til langt det meste af det, man normalt går til en fysioterapeut med.

Fysioterapeuten hjælper med øvelser, og medarbejderen får også et træningsprogram i PensionDanmarks app, hvor man kan se øvelserne.

Medarbejderne har også adgang til Online Psykolog og Online Læge.

Hos Online Psykolog kan medarbejderne nemt og hurtigt få en samtale med en psykolog. Psykologen er med på video, så man kan se hinanden, mens man taler sammen.

Online Læge fungerer på samme måde, og her kan lægen hjælpe med de fleste ting, som ens egen læge hjælper med. Har man børn, der endnu ikke er fyldt 15 år, kan de også få hjælp.

Videosamtalerne foregår enten via PensionDanmarks app ("Din Pension") eller hjemmesiden pension.dk.

Online Fysioterapi har åbent alle hverdage kl. 7-18.

Online Læge og Online Psykolog har åbent alle hverdage kl. 8-21, mens der i weekender og på helligdage er åbent kl. 9-17.

Sundhedsrådgivning og behandlingsrådgivning

PensionDanmark har også to sundhedsteams: Sundhedsrådgivning og Behandlingsrådgivning.

Sundhedsrådgivning består af 16 erfarne sygeplejersker og socialrådgivere. Her kan I som virksomhed få rådgivning og hjælp til, hvordan man kan håndtere sygemeldte medarbejdere, eller medarbejdere der ofte er syge. Medarbejderen skal blot være omfattet af sundhedsordningen via sin pensionsordning i PensionDanmark.

Medarbejderne kan også selv ringe og få hjælp hos Sundhedsrådgivning. Og de kan også få hjælp via hurtig diagnose-ordningen, hvis de er blevet henvist til en speciallæge fra deres egen læge. De får hjælp fra en sygeplejerske, der hjælper dem gennem sundhedssystemet – uden unødigt ventetid.

I Behandlingsrådgivning sidder 15 dygtige fysioterapeuter, der kan rådgive medarbejderne, hvis de har problemer i led, muskler og sener. De tager en snak med medarbejderne og finder ud af, om de skal starte i behandling hos en fysioterapeut eller kiropraktor.

Læs mere om PensionDanmarks sundhedsordning på pension.dk/virk-somhed.

Få besøg af PensionDanmarks rådgivningsbus

I PensionDanmarks rådgivningsbus kan medarbejdere med pensions- og sundhedsordning i PensionDanmark få en gennemgang af deres pensionsordning med en pensionsrådgiver og/eller en snak om sundhed med en af PensionDanmarks sundhedsrådgivere. Sundhedsrådgiveren fortæller om mulighederne i sundhedsordningen og kan blandt andet også måle de besøgendes body age.

Man kan booke rådgivningsbussen ved at ringe til PensionDanmark på 3547 0098 eller ved at sende en mail til pdbus@pension.dk.

Få pensionsrådgivning til medarbejderne i virksomheden

I kan få besøg af pensionskonsulent i PensionDanmark, Lars Birkemose, der giver personlig rådgivning til medarbejderne – herunder for eksempel om forsikringerne, sundhedsordningen, investering og beregning af udbetaling ved pensionering.

De individuelle møder er på op til en halv times varighed med fokus på netop det, medarbejderne ønsker at tale om.

Ring til PensionDanmark

Har man spørgsmål, er man altid velkommen til at ringe til PensionDanmarks virksomhedsrådgivning på tlf. 7012 1340 alle hverdage kl. 8-18.

DM-Netværksgrupper

Vi har i Dansk Maskinhandlerforening 3 netværksgrupper. De består af ejerledere, direktører og kommende ejere, der er fordelt efter geografi, forhandlinger m.v. og består af 7-10 deltagere pr. gruppe.

DM er facilitator og netværksleder, hvor vi fokuserer på motivering og den samlede koordinering, samt kvalitetssikring af indhold og rammer.

Der er både blevet afholdt møde i grupperne og fælles møder.

Den 3. oktober 2023 var vi på Sixtus i Middelfart samlet på tværs af grupperne, hvor dagens tema var "Den vanskelige samtale". Den dækker over en lang række forskellige samtaleemner og typer. Fælles for dem alle er, at det er en samtale, som kan være vanskelig at gennemføre for både leder og medarbejder, og at der ofte er en potentiel konflikt i samtalen. Kendskab til nogle

grundlæggende teknikker kan hjælpe til at gennemføre sådanne samtaler professionelt. Palle Kjær, Contra Denmark ApS førte os gennem dagen.

På fællesmødet 26. september 2024 på Severin i Middelfart havde vi fokus på kunstig intelligens med John Andersson, UPGRADEIT som kursusleder.

Rollespil "Den svære samtale mellem arbejdsgiver og medarbejder" spillet af Mads Bach og Henrik Rasmussen.

Deltagerne på Netværksseminaret 3. oktober 2023

Christine Sundbøl, 9 besværlige spørgsmål.

John Andersson, MBA og performance coach, har i ca. 20 år hjulpet organisationer med at øge bundlinjen gennem fokus på performance og effektivitet. Med over 2.500 kurser har han dyb indsigt i, hvad der motiverer og skaber reel forandring. Senest har John specialiseret sig i brugen af AI til at optimere arbejdsprocesser og forbedre beslutningstagning. Hans viden om AI gav os indsigt i at skabe effektive løsninger, der kan styrke konkurrenceevnen og være med til at skabe succes.

Kursets var tilrettelagt med ejere/ledere for øje.

Vi fik indblik i

- Er AI varm luft
- Hvad gør andre
- Hvad kan vi bruge det til
- Hvor kan det bruges
- Processer
- Værktøj til inspiration
- Spørge ind til og få viden om kunden eller leverandøren
- Optimering af tekst – overblik
- Blive bedre til at servicere

Alle fik oprettet en profil på Chat-GPT's gratis version, men vil man have det optimale udbytte, bør man opgradere til den betalte version.

Der er endnu ingen regler om, at man skal tilkendegive, man har brugt AI, men der vil helt sikkert komme en forordning fra EU.

På møderne i egne grupper har der været fokus på

- Jetreports
- AI-kunstig intelligens
- Mersalg
- MuS – Medarbejderudviklingssamtaler
- Rekruttering
- Power Bi ved John Andersson

- Opgavestyring ved John Andersson
- Lederskab ved Christine Sundbøl
- 9 besværlige spørgsmål ved Christine Sundbøl

Netværksgruppernes sammensætning

Da branchen ændrer sig og der er tætte samarbejde blandt de foreninger, der er tilknyttet sekretariatet, er medlemmer fra de øvrige foreninger blevet tilbudt at deltage i netværksgrupperne, hvor det giver en god synergi og udvikling.

Helle Helth Hansen er facilitator af disse grupper og kan kontaktes, hvis du ønsker at blive en del af dette netværk.

Alle netværksmøder har altid et fast punkt på dagsordenen, som er bordet rundt, hvor hver deltager fortæller om:

- Hvad optager mig lige nu?
- Mine aktuelle udfordringer i virksomheden?
- Min eller virksomhedens største succes siden sidst

Første gang vi besøger et medlem, er der rundvisning og information om virksomheden.

En vigtig del er desuden, at møderne i de enkelte grupper samt på fællesmøderne danner rammer om uformel ledelsessparring.

Gode grunde til at være med i en DM-Netværksgruppe

1. Efteruddannelse

I netværket kan du spørge ind til andres konkrete erfaringer og dermed løbende optimere din viden på præcis de felter, som er aktuelle for dig.

2. Udvikling af din karriere

Med et effektivt netværk, der samlet dækker et meget stort kompetenceområde, kan du hurtigt hente ny viden og finde ligesindede sparringspartnere gennem hele karrieren.

3. Find et fortroligt forum

I netværket kan du trygt åbne dig og få kompetente råd. Det er vigtigt, at der er fortrolighed i grupperne og hvad der bliver delt og sagt bliver i gruppen.

4. Få indblik

Informationsmængden stiger konstant, og ingen kan følge med i alt. I netværket kan du skabe et aktuelt overblik inden for dit interesseområde.

5. Være innovativ

Du får styrket din kompetence til at skabe forandring i din virksomhed. Brug netværket som testforum for dine ideer og få inspiration til innovation til din virksomhed.

6. Spar penge

Spørg kollegerne i netværket, før du køber konsulenttimer. At kende andres fejl og succeser kan spare dig for spildte investeringer.

7. DM-Temadage for netværksgrupper

Der afholdes to årlige temadage, et i foråret og et i efteråret for alle netværksgrupper, hvor aktuelle emner og udfordringer tages op. – Det kan være bl.a. være kurser, eksterne foredrag, indlæg og debatter m.v.

Kommunikation

Hjemmeside

I foråret lancerede vi en ny fælles hjemmeside for alle foreninger. Tanken med siden er, at den er mere enkel og giver et bedre overblik over, hvad foreningerne hver især står for, og hvem målgruppen er for de enkelte foreninger. Hvor de tidligere hjemmesider var meget medlemsorienterede, er tanken at den nye side kommunikerer mere til omverdenen og vores interessenter. Man kan finde information om vores messer og uddannelser i branchen, og man kan selvfølgelig også finde alle vores medlemmer på kort, så man kan finde en forhandler eller leverandør i sit nærområde.

Efterfølgende har vi været i gang med at bygge et medlemsområde op, som man kan tilgå via hjemmesiden.

I medlemsområdet ligger de dokumenter, som medlemmerne har adgang til via foreningen, som fx købekontrakter og information om arbejdsmiljø. Er man arbejdsgivermedlem, er der også adgang til diverse dokumenter, der har med medlemmernes personaleadministration at gøre.

Man kan også se hvilke kurser og arrangementer vi udbyder løbende samt bestille forlagsmaterialer. Der bliver løbende lagt nye informationer og oplysninger i medlemsområdet.

SoMe

Vi bruger fortsat Facebook til at kommunikere de aktiviteter, vi gennemfører i branchen. Vi ønsker i 2025 også at bruge LinkedIn som kommunikati-

onskanal for vores aktiviteter.

Indtil videre kan man følge med på Facebook på vores profiler Dansk Maskinhandlerforening, Maskinleverandørerne og Landbrugsmaskinmekaniker.

Nyhedsmails

Vores vigtigste kommunikationskilde med jer som medlemmer er vores nyhedsmails. En gang om måneden sender vi information om alt fra nye love og regler, messer, tilbud om møder, kurser osv. Vi vil gerne opfordre til, at I tilmelder flere mellemledere og medarbejdere til vores nyhedsmail, så informationerne fra jeres brancheforening kommer bredere ud i virksomhederne. Kontakt endelig sekretariatet, hvis I har flere medarbejdere, som skal have vores nyhedsmails.

CLIMMAR og europæiske grupper

CLIMMAR er en paraplyorganisation for de nationale medlemsorganisationer. CLIMMAR er til stede og gør sin indflydelse gældende ved de europæiske omstillingstavler for standardiserings- og reguleringsinitiativer, fastlægger europæiske markedstal og garantibetingelser, samt traktorsalgspartners tilfredshed med deres mærker. Derudover tager CLIMMAR sig af problemstillinger, der opstår i alle lande, fx træning og videreuddannelse, rekruttering af unge, positiv imageopbygning for industrien og professionen, er aktiv på internationale messer og professionelle konkurrencer.

Her spiller Danmark en stadig mere central og vigtig rolle. Per Hedetoft fra sekretariatet repræsenterer CLIMMAR i flere EU-grupper og bl.a. OECD-grupper (elektriske traktorer og robotter) samt en ny- afsluttet ISO-gruppe. EU-grupperne er WGAT og NRMM.

CLIMMAR – vores europæiske sammenslutning omfatter 16 nationale brancheforeninger, der har at gøre med handel og service indenfor landbrug-, entreprenør-, park- og anlægsmaskiner. CLIMMAR repræsenterer mere end 19.000 virksomheder i hele Europa, som beskæftiger knap 170.000 ansatte. Sammenlagt servicerer disse virksomheder godt 3,1 mio. landbrug med et samlet areal på næsten 2,0 mia. hektar jord. Dette er vigtigt at fremhæve – bl.a. fordi størstedelen af dansk lovgivning fødes i EU – og vores branche er i denne sammenhæng ingen undtagelse.

CLIMMAR er repræsenteret i følgende arbejdsgrupper:

- ISO TC 23/SC 19 "Agricultural electronics" Plenary
- ISO TC 23/SC 19/WG 8 "Safety and security"
- ISO/TC 23/SC 19/JWG 10 Common work between agricultural and earth moving machinery"
- EU Working Group Agricultural Tractors - WGAT
- EU Non Road Mobile Machinery -

NRMM

- OECD SWG's
- Tractor codes
- Electric tractors
- Robot tractors

Hvad er EN og ISO?

EN er EU harmoniserede normer og standarder, ISO er international harmoniseret standardisering. Hvis en maskinproducent ønsker at sælge en maskine, uanset om det er i eget land eller andre lande, skal nogle juridiske

krav være opfyldt, og producenten skal bevise, at kravene er opfyldt, enten ved at bruge EN/ISO-normer eller ved at lave deres egen test og dokumentation.

EN/ISO-standarder er ikke obligatoriske!

EN/ISO normer og standarder er ikke den eneste måde at bevise, at et produkt kan opfylde kravene, men i de fleste tilfælde er det lettere – og dermed færre omkostninger? De fleste lande og myndigheder kender EN/ISO normerne og standarderne og derfor er det almindeligt ud fra formodningsprincippet, at acceptere produkter, fremstillet efter harmoniserede EN/ISO-normer.

Men tingene ændrer sig, ny lovgivning, yderligere lovgivning kræver nye måder at fremstille maskiner korrekt på, og nogle gange er EN/ISO utilstrækkelig på nogle punkter. Det er bl.a. derfor mange standarder netop nu gennemgås for at undersøge, om de kan leve op til den kommende Maskinforordning.

Et andet eksempel kan være standarden EN 12525:2000+A2:2010, hvor der er blevet peget på nogle problemer med at overholde nogle punkter i Maskindirektivet – 2006/42/EC. Dette er blevet undersøgt af en ekspertgruppe, der efterfølgende har besluttet, at man ikke længere kan nøjes med at have en ROPS (styrerbøjle sikring) på en traktor med frontlæsser, der skal også fremadrettet være FOPS (beskyttelse mod faldende genstande), hvis en traktor sælges med en påmonteret frontlæsser, for derved at kunne indfri kravene i Maskindirektivet. Denne ændring betyder, at man gerne må sælge sit eksisterende lager, men at man fremadrettet skal have en FOPS, enten i form af et

tag, eller en førerkabine monteret, hvis der skal bruges en frontlæsser på en traktor, og det vil blive rettet i den kommende reviderede version af EN12525.

I ISO SC23 TC19 arbejdsgruppen WG8 har man afsluttet arbejdet med ISO 18974 dokumentserien, og serien på 4, er blevet udgivet bl.a. ved Dansk Standard (DS)

DS/EN ISO 18497-1:2024
Landbrugsmaskiner og traktorer – Sikkerhedsaspekter ved delvist automatiseret, semi-autonomt og autonomt maskineri – Del 1: Principper og terminologi for maskinkonstruktion

DS/EN ISO 18497-2:2024
Landbrugsmaskiner og traktorer – Sikkerhedsaspekter ved delvist automatiseret, semi-autonomt og autonomt maskineri – Del 2: Konstruktionsprincipper for afskærmningssystemer

DS/EN ISO 18497-3:2024
Landbrugsmaskiner og traktorer – Sikkerhedsaspekter ved delvist automatiseret, semi-autonomt og autonomt maskineri – Del 3: Autonome driftszoner

DS/EN ISO 18497-4:2024

Landbrugsmaskiner og traktorer – Sikkerhedsaspekter ved delvist automatiseret, semi-autonomt og autonomt maskineri – Del 4: Verifikationsmetoder og valideringsprincipper

Virksomheder, der bl.a. arbejder med udviklingen af autonome køretøjer til jordbearbejdningssopgaver, er allerede begyndt at bruge standarden til at beskrive deres produkter og hvordan

de udvikles i henhold til ISO 18974, og formodes derved at kunne overholde forskellige krav som fx stammer fra Maskindirektivet. Beskrivelsen af deres metode kan fx se således ud:

Draft built from an ISO 12100 approach
Evaluate what are the relevant and significant hazards

Propose an appropriate set of requirements, useful and valuable for manufacturers

Main references
ISO 18497-series: 2024
ISO 4254-1:20125

Igangværende arbejde i grupperne:

- WG8: ISO 24882 Cybersecurity Off-Road Standard
- JWG 12 ISO 25119 revision Decomposition - WD
- JWG 12 ISO 25119 revision Hydraulic example - WD
- JWG 12 ISO 25119 revision Software - WD
- WG8 CEN gap analysis for Machinery Regulation:
- WG8 preparing for Cybersecurity resilience act, to revise documents where needed.
- JWG 10: ISO 23285 Safety electrical and electronic components and systems operating at 32 to 75 V DC and 21 to 50 V AC

I CLIMMAR regi er der nu blevet lavet en ny innovations-gruppe, hvor det er meningen, at flere skal bidrage til dette arbejde.

Færdselsgruppen

Det har været et aktivt og spændende år med arbejdet i Landbrugets færdselsgruppe.

Dialogen med Færdselsstyrelsen er god, men det er ikke altid let at få ændret regler. Trafikminister Thomas Danielsen (V) er meget opsøgende, lyttende og åben for at få udfærdiget så enkle regler som overhovedet muligt. Det startede med en invitation fra ministeren til det, han kaldte "traktorfest" i København.

Transportminister Thomas Danielsen fik en række spørgsmål og input om reguleringen af tunge maskiner, da han besøgte Danske Maskinstationer og Entreprenører til deres årsmøde.

Ministeren kvitterede med en invitation til hele branchen om et møde med ham, embedsmænd fra ministeriet og eksperter fra Færdselsstyrelsen. Det blev til to timer med direkte dialog om udfordringer, mulighed for opfølgning med det samme, som fx at få afklaret, at en traktor med tvillingehjul fylder op til fire meter i bredden. Flere input og en klar retning til de næste skridt, hvor reglerne skal kigges igennem.

Efterfølgende inviterede Landbrugets Færdselsgruppe ministeren til AGROMEK som opfølgning på mødet. Da ministeren ikke havde tid til at besøge AGROMEK, blev han i stedet inviteret ud i sin egen valgkreds, Holstebro, for at se på maskiner, som var i gang med høstarbejdet.

Den 12. august mødtes Trafikministeren og Færdselsgruppen derfor på Ausumgaard ved Holstebro, hvor der med hjælp fra Danish Agro

Komplicerede problemstillinger kræver ikke nødvendigvis komplicerede processer

Machinery og TBS i Holstebro blev skaffet maskiner, der normalt ikke var på bedriften, så ministeren kunne se maskinerne i drift.

Peter Nyegaard Nissen, sektordirektør ved Landbrug og Fødevarer, som nu også er en aktiv deltager i landbrugets færdselsgruppe, skriver således om dagen:

Jeg havde den store fornøjelse, sammen med Landbrugserhvervets Færdselsudvalg, at byde transportmi-

nister Thomas Danielsen velkommen på Ausumgaard i strålende solskin og godt høstvejr. Hvilken bedre ramme kunne man næsten ønske sig, når transportministeren har takket ja til at sparke dæk og bælter på landbrugets store maskiner og kigge lidt nærmere på regler og udfordringer i forhold til transport og færdsel på landbrugsområdet, siger Peter Nyegaard Nissen.

Vi belyste i fællesskab otte mærkesager fra udvalget og førte en konstruktiv dialog med ministeren, så reglerne ikke bliver en hindring for den udvikling, der allerede er i gang. Formålet var at give ministeren en forståelse af og støtte til nødvendige lovændringer, så danske landbrug kan operere med den nødvendige fleksibilitet og effektivitet på offentlige veje. Det handler både om at kunne køre hurtigere og med tungere læs, hvilket vil reducere antallet af kørsler.

Ministeren fik også lejlighed til at køre en tur i en bæltetraktor fra CLAAS Danish Agro Machinery. Det klarede transportministeren til ug! Det er en kæmpe fornøjelse at opleve en minister, der er så meget hjemme i sagerne, fokuserer på detaljerne og lyttende i forhold til udfordringerne - tak for det.

Transportministeriet skrev efterfølgende selv således om besøget: **Moderne, effektivt og bæredygtigt landbrug kræver moderne maskiner.**

Transportminister Thomas Danielsen besøgte mandag Ausumgaard, hvor Maria og Kristian Lundgaard-Karlshøj viste rundt. Peter Nyegaard Nissen fra Landbrug & Fødevarer, Per Hede-

Transportministeren, solskin, maskiner og høstvejr

toft fra Dansk Maskinhandlerforening, Gerth Petersen Holm fra Danske Maskinstationer og Entreprenører og Henning Sjørsløv Lyngvig fra SEGES Innovation fortalte om udfordringerne med utidssvarende regler, som for eksempel, at vægtgrænsen for traktorer med gummibælter kun er 16 ton.

Vægtgrænsen bliver efter planen hævet til 32 ton fra nytår. Derudover arbejder Thomas Danielsen med input fra branchen på en række andre opdateringer, så reglerne ikke spænder ben for en nytænkning.

I forbindelse med AGROMEK, blev der også sendt invitationer ud til de forskellige partiers transportordførere, hvilket betød at Kenneth Fredslund Petersen fra Danmarksdemokraterne takkede ja, hvor gruppen var værter ved et møde og en rundvisning på AGROMEK.

Landbruget færdselsgruppe har også et godt samarbejde med politiets tungvogns betjente, så der blev ligeledes afholdt et møde med repræsentanter derfra på AGROMEK.

I øvrigt kan nævnes, at Jens Richtendorff og Henrik Salk fra Politiet har kørt teoretisk undervisning om landbrugsmaskiner for deres kollegaer. Efterfølgende besøgte de TBS Holstebro, hvor de ved selvsyn kunne se de maskiner, der var blevet undervist i. Et godt besøg som alle fandt udbytterigt.

Her sidst på året har noget af arbejdet båret frugt. Arbejdet har bl.a. også omfattet høringssvar til Færdselsstyrelsens samskrivning af en lang række regler, som den 1. juli 2024 trådte i kraft i form af en ny Detailforeskrifter for køretøjer (DFK). Det betyder, at der er en del ændringer på, hvordan køretøjer fremadrettet skal være indrettet, for at være lovlige på de danske veje.

Dimensionsbekendtgørelsen er blevet revideret, og det betyder, at vi fra 1 januar 2025 kan køre lovligt med bæltekøretøjer, som er udstyret med gummibælter og konstruerede i henhold til EU-typegodkendelsen, samt at vi også må køre til og fra værkstederne med materiel, der er bredere end 2,55 m.

Udstillinger

Entreprenør & Håndværk

E&H blev i juni åbnet på fineste vis, da transportminister Thomas Danielson klippede snoren.

Ministeren var efterfølgende forbi Maskinleverandørernes stand, hvor han tog udfordringen op med at guide et lod gennem en labyrint med en elektrisk minigraver. Vi fik fortalt ministeren om vores indsats på uddannelsesområdet i samarbejde med HEG.

Senere på dagen fik vi med hjælp fra vores ekspertpanel kåret vinderne af Maskinleverandørernes Nyhedspris 2024 blandt de 14 indstillede produkter.

Vinder blev Liebherr L507E fra JMM Group A/S, 2. pladsen gik til Wacker Neuson DV45 fra Stemas A/S, og 3. pladsen tog Rapid Uri fra Special Maskiner A/S.

Efter 3 gode og hektiske dage, gjorde Klaus Meldgaard status på messen:

- Alle vores forventninger er blevet indfriet, så jeg er meget glad og tilfreds. Det er helt nødvendigt, at branchen har E&H-messen, hvor der er mulighed for i fælles flok at vise de tunge maskiner frem – det findes ikke andre steder, og derfor er messen absolut kommet for at blive. Og igen i år har vi fået ordrer på messen – endda fra uventet kant, da flere nye kunder har lagt ordrer uden forhåndsftaler, fortæller Klaus Meldgaard.

- Kvaliteten af de besøgende kan ganske enkelt ikke blive højere – det er fagfolk, der kommer og ser maskinerne. Beslutningstagere, dem, der kører i vores maskiner, og dem, der sidder på kontoret og har med

Transportminister Thomas Danielson prøvede maskiner på E&H.

1. plads

2. plads

3. plads

reserveredele at gøre. Det er nysgerrige folk, der har en naturlig interesse i de udstillede produkter, og det har været med til at sikre en rigtig god stemning på messen.

Entreprenør & Håndværk blev besøgt af 6.824. Datoen for næste udgave af messen er fastlagt til den 17.-19. juni 2027.

Maskiner under broen

Hele 3.699 fagfolk lagde vejen forbi Maskiner under Broen for at opleve 145 udstillere vise alt, hvad park-, vej- og anlægssektoren havde at byde på, da Danmarks mest centrale, grønne maskinmesse blev afholdt den 28. og 29. august under høj sol.

- Vi har haft et brag af en udstilling, og der er ingen tvivl om, at Maskiner under Broen har været en stor succes hele vejen rundt i år. Den samme melding får jeg fra de andre udstillere, jeg har talt med. Der har været mange besøgende på standen, og det har været gode, nysgerrige kvalitetsbesøg. At messen er oppe på 3.699 gæster er imponerende, og det viser bare, at Maskiner under Broen er blevet en indarbejdet del af branchen og et must for fagfolk. Det mærker vi tydeligt, både på snakken op til messen men absolut også i løbet af de to udstillingsdage, siger Lasse Lindholm.

Sidste Maskiner under Broen i 2022 havde 3.191 besøgende og 142 udstillere.

Maskiner under broen set fra luften.

Det var ikke kun gangstier og udstillerens stande, som var fulde af folk til årets Maskiner under Broen – også de faglige miniseminarer var velbesøgte, og det understreger hele pointen med messen. At der er stor interesse for de faglige miniseminarer, viser netop, at det er de professionelle fagfolk, som kommer her. Med seminarerne kan de nemlig både komme helt i dybden med fagligheden, samtidig med at de ude på messearealerne får det komplette overblik over branchens muligheder.

Under messen fik vi igen fremhævet mange maskinnyheder med Maskinleverandørernes nyhedspris.

1. plads

2. plads

3. plads

Sæt kryds i kalenderen den 26. og 27. august 2026!

Efter de succesfulde dage i august, hvor både rekorden i antal af udstillere og gæster blev slået endnu en gang, og den efterfølgende spørgeskemaundersøgelse, som viser at hele 96 % af gæsterne vil besøge messen igen, er det besluttet at Maskiner under Broen afholdes igen i 2026.

Der er ingen tvivl om, at Maskiner under Broen har vist sit værd, fastslår formand for Maskinleverandørerne – Park, Vej & Anlæg, Lasse Lindholm.

- At praktisk talt samtlige gæster siger, at de gerne vil besøge messen igen, er voldsomt imponerende, men det understreger samtidig den følelse, vi alle sammen sidder med: Maskiner under Broen fungerer simpelthen. Logistikken forløber fuldstændigt glat, udstillerne viser hele viften af løsninger, og det er de rigtige, professionelle gæster, der kommer. Det er netop den nede-på-jorden-maskinmesse, som branchen har brug for, så jeg er overbevist om, at Maskiner under Broen er kommet for at blive, siger Lasse Lindholm.

Agromek

Med 556 udstillere og 43.197 besøgende, som er det højeste i 10 år, understregede Agromek i november sin status som Nordeuropas største landbrugsmesse. Der er stor glæde over de flotte tal og den høje kvalitet af de besøgende blandt udstillerne.

Vi kan glæde os over stor opbakning fra vores medlemmer til messen og som altid fik vi lov til at stille op med vores branchestand i hal C blandt ML-medlemmerne.

Over alle messens fire dage udspillede konkurrencen Danmarks Bedste Landbrugsmaskinmekanikerlærling sig. I samarbejde med HEG og eksperter fra Helms TMT-Centret, CNH, Danish Agro Machinery og Stenderup, som havde lavet nogle udfordrende opgaver, blev lærlingene testet godt og grundigt i deres færdigheder. Fredag eftermiddag blev spændingen omsider udløst. Titlen gik til Gustav Klinkby Jensen fra Stadil Maskinforretning, mens Thomas Vanggaard Nielsen fra Grimme Skandinavien, Tobias Sørensen fra Yding Smedie & Maskiner og Mathilde Jen-

Ministeren bliver vist rundt på Agromek.

sen fra Farmas i Viborg fulgte på de næste pladser. Prisen blev overrakt af Poul Nyrup Rasmussen, formand for EuroSkills 2025.

Vi gentog også succesen med at afholde Live-værksted på Agromek. Vi inviterede igen folke- og efterskoleelever samt FGU-elever til at besøge Agromek. På deres besøg kom de forbi vores Live-værksted, hvor unge fra vores brancher fortalte om deres uddannelse.

Anders Toft Bro – kendt fra Fotovog-
nen på TV-Midtvest, interviewede de unge live om deres uddannelse og oplevelser i maskinbranchen.

Liveshows blev streamet og sendt på vores sociale medier og til skærme rundt i hallerne. De unge fik derefter guidede ture rundt på Agromek og hvert hold besøgte flere af vores medlemmer, som fortalte de unge om at uddanne sig i netop deres virksomhed.

I alt havde ca. 900 unge igennem vores aktiviteter de 4 dage, og vi håber, at nogle af dem er blevet inspireret og har fået øjnene op for vores branche.

Som noget nyt havde vi i år indgået samarbejde med Sørby E-Sport om at stille op med computerspillet Farming Simulator. Med seks computere, alle

ML og DM stand på Agromek.

Danmarks Bedste Landbrugsmaskinmekanikerlærling.

Dansk Markdemo 2023

med rat og pedaler, var der nærmest fra åbning til luk kø til at prøve det populære spil. Det var en god indgangsvinkel til dialog omkring uddannelse.

Næste udgave af messen løber af stablen 24.-27. november 2026.

Dansk Markdemo vender tilbage i 2025

I juni 2023 gennemførte Dansk Maskinhandlerforening den første udgave af Dansk Markdemo med stor opbakning fra maskinproducenter og forhandlere i Danmark. Formålet med Dansk Markdemo er at vise maskiner og redskaber til de professionelle brugere i deres rette element, hvor kunderne kan se og prøve, hvordan maskinerne arbejder.

- Vi har stor opbakning fra de udstillere, der var med i 2023, som ønsker, vi arbejder videre med dette koncept, siger tovholder Erik Nissen. Sidste gang blev arrangementet til på få måneder, og vi var rigtig godt tilfredse med resultatet. Denne gang har vi bedre tid til at forberede et endnu bedre arrangement end sidste gang.

- Vi har evalueret med udstillerne og fået deres input til, hvad der virkede, og hvad vi kan forbedre. I efteråret 2024 er der sået forskellige parceller med afgrøder, som skal fremvises i forbindelse med Dansk Markdemo. Der er sået raps med lavt plantetal og forskellig teknik, der er sået hvede, vinterbyg og rug med lavt plantetal, for at se hvilke sorter, der bedst kan klare sig med lavt plantetal og stor rækkeafstand.

Indtil nu har fire landboforeninger sagt ja til at deltage med forskellige emner. Og der kommer også et område med fokus på jordpakning og valg af dæk og dæktryk.

Arrangementet vil blive gennemsyret af høj faglighed, relevante temaer og fokus på nogle af de nye tekniske løsninger, som kan bidrage til at udvikle fremtidens planteavl.

Dansk Markdemo afholdes den 25. og 26. juni 2025 på Gelballevej 44, 6640 Lunderskov.

Have & Landskab indtager Ledreborg Slot i 2025

Efter 11 udstillinger og 22 år i Slagelse bliver hele den grønne branches samlingspunkt nu omplantet og skal slå rødder i større og andre omgivelser. Ledreborg Slot og den storslåede slotspark nær Roskilde bliver nemlig rammen, når fagudstillingen Have & Landskab slår portene op til næste udstilling den 3. til 5. september 2025.

- Trods en perlerække af stadig flottere udstillinger kunne man lidt frækt sige, at de også gentog sig selv. Det var lidt det samme fra år til år. Nu tager vi et stort spring og både håber og tror, at det vil få en helt ny kreativitet bragt frem i både os selv og udstillerne, siger Joel Klerk og fortsætter: Beslutningen om at flytte fra Slagelse skyldes, at vi var mere og mere udfordret af logistikken. Med skiftet til Ledreborg Slot får Have & Landskab en optimal infrastruktur, en

organisation, der er vant til at afvikle store arrangementer, og ikke mindst nogle af de flotteste parkomgivelser hele landet har at byde på, fortæller Have & Landskabs bestyrelsesformand, Joel Klerk.

"Engen" ved Ledreborg Allé kommer til at udgøre maskinområdet til Have & Landskab 2025, og her kommer der til at vente maskinfolket en helt ny oplevelse, og jeg er sikker på, at det bliver en win-win for alle, fortæller Maskinleverandørernes repræsentant i Have & Landskabs bestyrelse, Bent Tangemann.

Have & Landskab har i sensommeren afholdt tre infodage, hvor potentielle udstillere blev vist rundt på arealerne, og her oplevede Bent Tangemann, hvordan enhver skepsis blev vendt til begejstring i løbet af rundturen.

- Der er bare noget med beliggenheden ved Ledreborg Slot, som er noget helt særligt. Det var markant, hvordan stemningen vendte hos de folk, som ankom til rundvisningen lidt negative over den nye lokalitet. De blev overbevist, og personligt må jeg bare sige, at jeg tror, at arealerne hænger bedre sammen og kommer til at skabe en langt mere helstøbt udstilling, siger Bent Tangemann.

Udstillingen finder sted 3. til 5. september 2025. Udstillingen havde 278 udstillere og 11.661 besøgende til sidste udgave i 2023.

Rekruttering og Skills

Jesper Volder fra Bay Christensen er Danmarks Bedste Lærling – Entreprenørmaskinmekaniker 2024

Det blev Jesper Volder, der var i lære som entreprenørmaskinmekaniker hos Bay Christensen i Rønnede, der løb med titlen som Danmarks bedste lærling ovenpå tre udfordrende dage ved DM i Skills, der blev afholdt i Roskilde i slutningen af april.

Jesper Volder tog titlen foran Steffen Skriver Pedersen fra V. Løwener, Jacob Søgaard Nielsen fra Zeppelin Skejby og Søren Sandager Nielsen fra Hydrema Center Nord.

Jesper var efter præmieoverrækkel-sen stolt af sin præstation.

- Det har været tre gode dage med en masse spændende opgaver og udfordringer. Det har også været nogle pressede dage. Men det har været rigtig gode dage, siger Jesper Volder. Deltagerne dystede i fejlfinding og -løsning på fire forskellige maskiner. Maskinerne var en gravemaskine fra Caterpillar, en gravemaskine fra Wacker Neuson, en redskabsbæ-

Jesper Volder tog titlen foran Steffen Skriver Pedersen fra V. Løwener, Jacob Søgaard Nielsen fra Zeppelin Skejby og Søren Sandager Nielsen fra Hydrema Center Nord.

rer fra Egholm og en gaffeltruck fra Jungheinrich.

DM i Skills

Ud over konkurrencen Danmarks Bedste Lærling – Entreprenørmaskinmekaniker, havde vi også en masse lærlinge og elever med på vores demostand til at fortælle alle de besøgende på DM i Skills om uddannelserne i vores branche.

Vi havde forskellige små konkurrencer med, da en konkurrence altid er en god indgangsvinkel til at komme i dialog med de unge. Man kunne eksempelvis åbne en sodavand med en minilæsser, gætte motordele eller lappe et dæk "på Tanzania måden" med en kapsel og en klipklapper.

Vi fik talt med utrolig mange unge og deres forældre de dage Skills var i gang, og vi føler virkelig, det giver

Jesper Volder

Mathilde og Birgitte

DM i Skills

stor værdi at være med, og møde de unge der hvor de er.

Birgitte tog bronze ved WorldSkills

Efter nogle udfordrende dage i september ved WorldSkills i Lyon i Frankrig, kunne Birgitte Brunsgaard Jacobsen til sidst krone indsatsen med en fornem bronzemedalje i kategorien Heavy Vehicle Technology.

Birgitte vandt i 2022 titlen som Danmarks Bedste Landbrugsmaskinmekanikerlærling, og hun opnåede efterfølgende en fornem femteplads ved EuroSkills i Polen.

Ved WorldSkills skulle Birgitte i mod-sætning til den danske konkurrence også reparere entreprenørmaskiner og andre tunge maskiner. Alligevel formåede hun at gøre det så godt, at indsatsen blev belønnet med en bronzemedalje.

Birgitte modtog sin medalje ved en

højtidelig afslutningsceremoni, og med medaljen om halsen kunne hun nyde begivenheden sammen med resten af den danske delegation.

Det var kulminationen på hårdt arbejde, en stærk vilje og stædighed, der udløste den flotte placering, og vi er meget stolte over den måde Birgitte har repræsenteret branchen på. Selv var Birgitte også stolt og glad over sin præstation og støtten hun har modtaget fra alle sider.

- Jeg ved ikke, om jeg som sådan kan bruge medaljen til noget, men jeg har lært meget af at deltage i konkurrencen. Også meget om mig selv og det at arbejde under pres. Jeg har også fået mange nye kontakter og nye venner. Og medaljen er også en god ting at have på CV'et, sagde Birgitte efter konkurrencen.

Per Hedetoft var dommer for fjerde gang ved WorldSkills

En anden dansker i aktion var vores konsulent Per Hedetoft, som siden 2012 har været dommer ved inter-

national konkurrencer. Per Hedetoft synes stadig efter mange år, at det er en meget spændende opgave at være dommer til Skills-konkurrencerne, fordi han oplever mange fagligt dygtige unge mennesker.

Danmarks Bedste Lærling – Landbrugsmaskinmekaniker 2024

Stadil-lærling vinder titlen som Danmarks bedste

Gustav Klinkby Jensen fra Stadil Maskinforretning blev på Agromeks sidste dag kåret som Danmarks bedste lærling.

- Gustav har en stille, rolig og behagelig personlighed, som arbejder grundigt, systematisk og hurtigt med et godt overblik og et godt humør, lyder det fra dommerne til vinderen af prisen som Danmarks bedste landbrugsmaskinmekanikerlærling.

Gustav Klinkby Jensen vandt foran Thomas Vanggaard Nielsen fra Grim-

Birgitte Brunsgaard Jacobsen

Per Hedetoft

Gustav Klinkby Jensen

me Skandinavien på andenpladsen, Tobias Sørensen fra Yding Smedie & Maskiner på tredjepladsen og Mathilde Jensen fra Farma i Viborg på fjerdepladsen.

- Jeg ved ikke, hvad jeg havde turdet regne med. Der var nogle dage, jeg kæmpede lidt mere end andre, og så tror man jo det værste. Men det har været nogle gode dage med forskellige udfordringer, hvor nogle var lidt hårdere end andre, siger Gustav.

Fra dommerne lyder det, at alle deltagerne lå meget tæt i konkurrencen.

- Thomas Vangaard Nielsen er et frisk pust, som er god til at kommunikere, holde fokus på at prioritere det at hjælpe kunden hurtigt ud at køre igen, og det er lige så værktøjet "sprøjter" ud til alle sider, lyder det fra dommerne i begrundelsen af andenpladsen.

Tobias Sørensen bliver af dommerne beskrevet som en frisk og behagelig person med en god fremtoning med friske bemærkninger.

Tobias Sørensen, Gustav Klinkby Jensen, Mathilde Jensen, Thomas Vangaard Nielsen og Josias Beekhof.

- Han er god til at omsætte kundens forklaring til en mulig fejlsøgning, som der så kan arbejdes koncentreret ud fra.

Mathilde Nielsen på fjerdepladsen bliver beskrevet som smart tænkende og en, der tænker proaktivt.

- Hun holder fokus, er venlig og rolig med et godt humør, bevarer fatningen – også under pressede situationer.

Den hollandske Josias Beekhof, der deltager i den nye serie Denmark Open, har deltaget på lige vilkår med de danske deltagere, og han bliver også bedømt på samme måde, men han er ikke en del af den danske konkurrence.

- Han er meget høflig, lidt ydmyg og har en rolig personlighed. Han er nysgerrig, analyserende og har en god og grundig forståelse af systemer.

Der er koncentration ved Danmarks Bedste Lærling – Landbrugsmaskinmekaniker 2024 finalen.

Fire dage med fire maskiner

Maskinerne, som de unge læringe arbejdede på, var en McCormic traktor fra Helms, en Gehl læsser fra Stenderup, en New Holland traktor fra CNH/Farmas og en snitter fra Danish Agro Machinery.

- Nogle af maskinerne har været lettere end andre. Jeg synes egentlig, at det gik rimelig fornuftigt med den lille McCormic traktor og New Holland traktoren. Den første dag skulle jeg lige vænne mig til, at folk gik og kiggede på, at jeg arbejdede, men de sidste par dage har det ikke været så bøvlet, siger Gustav Klinkby Jensen.

Formand for EuroSkills 2025 og tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen overrakte prisen til vinderen.

- Jeg er glad for at få lov til at være med til at fejre de unge fagatleter, og som formand for EuroSkills er det min fornemmeste opgave at fremhæve de største talenter, der er så vigtige rollemodeller for alle andre unge. Det er DM for landbrugsmaskinmekanikere en stor del af, sagde Poul Nyrup Rasmussen.

Poul Nyrup Rasmussen, formand for EuroSkills 2025

EuroSkills 2025

Gustav Klinkby Jensen har efterfølgende takket ja til at være vores repræsentant på "Danmarks vigtigste landshold" til EuroSkills i dagene 9.-13. september 2025 i Herning. Træningstøj, -maskiner og -lokaler skal findes frem til Gustav, så han kan blive klædt godt på, når der skal dystes i kategorien "Heavy Vehicle Technology".

Live værksted på Agromek

Vi gentog i år succesen med at afholde Live-værksted på Agromek. Vi inviterede igen folke- og efterskoleelever samt FGU-elever til at besøge Agromek. På deres besøg kom de forbi vores Live-værksted, hvor unge fra vores branche fortalte om deres uddannelse.

Anders Toft Bro – kendt fra Fotovog-
nen på TV-Midtvest, interviewede de unge live om deres uddannelse og oplevelser i maskinbranchen. Liveshows blev streamet på vores sociale medier og til skærme rundt i hallerne. De unge fik derefter guidede ture rundt på Agromek. Hvert hold

besøgte flere af vores medlemmer, som fortalte de unge om at uddanne sig i netop deres virksomhed.

I år havde vi også arrangeret læringe matchmaking/speeddating i samarbejde med Industriens Uddannelser, som kom med flere hold grundforløbselever og elever, som er i skolepraktik til bilmekanikere, men har svært ved at finde læreplads. De kunne få en snak med virksomheder, som pt. mangler læringe og ud fra det overveje, om et brancheskift kunne være en mulighed for dem.

I alt havde ca. 900 unge igennem vores aktiviteter de 4 dage, og vi håber, at nogle af dem er blevet inspireret og har fået øjnene op for vores branche.

Farming simulator

Seks computere, alle med rat og pedaler og computerprogrammet "Farming Simulator 25" var også en del af standen, og var et ret populært tilløbsstykke for både de små og store børn, så der var det meste af tiden kø på at få adgang til at spille.

Liveværksted på Agromek.

Årets kurser

Salgsjura og salgsjura med særligt fokus på forbrugerforhold

I februar gennemførte Eva Kaya to kurser i salgsjura. Det er kurser, som tager udgangspunkt i vores særligt udarbejdede købekontrakter, og hvor man kommer igennem emner som god markedsføringsskik, vildledende og utilbørlig markedsføring, indgåelse af aftaler og formidlingssalg, opfyldelse af aftalen, misligholdelse - herunder forsinkelser, fejl og mangler, ophævelse af aftalen og garanti og reklamationsret og anden relevant lovgivning.

I år holdt vi på forespørgsel fra vores Skov-have-park netværk også et kursus, der var mere målrettet de forretninger, der primært handler med forbrugere.

HR-kursus – Arbejdsgiver i Stormvejr

I maj afviklede DM Arbejdsgiver det årlige HR-kursus 3 steder i landet. HR-kurset havde om formiddagen en gennemgang af de grundlæggende regler for personaleadministration – med fokus på de områder, hvor det kan blive dyrt for virksomheden ikke at håndtere problemstillingerne korrekt. Eftermiddagsprogrammet bød på aktuelle emner – herunder de retlige rammer, sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv, nyt i barselsreglerne og ikke mindst de nye regler om tidsregistrering.

Emballage-retur - webinar

Ny lov pålægger danske virksomheder at registrere den emballagemængde, de sætter i markedet i Danmark. Loven træder i kraft 1. juli 2025, men allerede i perioden 1. april – 31. august 2024 SKAL omfattende virksomheder indberette budgetterede mængder emballage.

På baggrund af dette holdt vi i juni to webinarer om de nye regler og de muligheder man har for at få hjælp til indrapportering.

Bankreguleringer rammer hårdere og hårdere – webinar

I en tid med højere renteniveauer, stigende EU-regulering af banksektoren kombineret med usikkerhed om bl.a. CO2-afgifter på landbruget og forventning om nedskæring af landbrugsproduktion i Danmark, har det fået bankerne til at se branchen ekstra efter i sømmene.

Derfor afholdt vi et webinar, om hvad man kan gøre for at skabe en konstruktiv dialog med sit pengeinstitut med emner som: Hvad er det banken forventer du leverer? Flere krav om dokumentation, ESG-rapportering m.v.

Sælgerakademi uddannelse

Den 8. marts sluttede 11 sælgere fra maskinbranchen deres to år lange sælgerakademiuddannelse af med at forsvare deres afgangsprøve. De havde skrevet om forskellige emner, bl.a.: hvordan de får forskellige produkter i deres portefølje til at vækste, fremtidens maskinhandel, hvordan griber man et nyt geografisk salgsområde an, muligheder og udfordringer ved at samle flere afdelinger på en ny lokation, social selling m.m.

De har virkelig gjort det godt. Der blev uddelt topkarakterer – tre 7-taller, tre 10-taller og fem 12-taller.

Inden de kom så vidt, har de gennemført 5 moduler med forskellige discipliner indenfor salg. Det er den generelle holdning blandt deltagerne, at de ud over en akademiuddannelse også har fået brugbare værktøjer i værktøjskassen og ikke mindst et fantastisk netværk, hvor de kan bruge hinanden til både faglig og personlig sparring.

Grundlæggende lederuddannelse

DM-Arbejdsgiver har traditionen tro været medundervisere på den grundlæggende lederuddannelse. En superkoncentreret maggitering af personalejura, hvor kursisterne får en lynindføring i alle de regler, de bør være opmærksomme på. Formålet er ikke, at de kan det til fingerspidserne, men at de har en baggrundsviden, der betyder at de stopper op og undersøger sagen nærmere, kontakter deres bagland inden en sag kommer for langt.

I 2024 har vi været afsted 2 gange i marts og i november.

Vi arbejder løbende med at udvikle konceptet med HEG og november-holdet har her i december fået en ekstra formiddag, om den mere bløde del af personalehåndteringen som HEG kombinerede med undervisningen i forandringsledelse.

Diplomoverrækkelse - Sælgerakademi

Willis Towers Watson

Der sker mere, end man skulle tro, i forsikringsmarkedet, og man kan roligt sige, at det har været et brandvarmt 2024. Igen er der slået nye temperaturrekorder rundt om i Europa, og året har samtidig været præget af flere storbrande både i Danmark, Norden og Europa. I WTW og Dansk Maskinhandlerforenings forsikringsaf-tale med Codan, er vi desværre heller ikke gået fri for brandskader, da der har været 2 store brande indenfor de sidste par år.

Oveni de mange storbrande kommer alle klimapåvirkningerne både i Danmark, men også indirekte via Europa og resten af verden. Skaderne rammer bygnings-, maskin-, løsøre- og driftstabsforsikringerne – under et betegnet som property-forsikring – der tegner sig for halvdelen af præmierne i forsikringsbranchen.

Netop derfor har forholdene ovenfor så stor, generel indflydelse på forsikringsselskaberne. Om dette sammenfald af flere storbrande er resultatet af de rene tilfældigheder, eller om der ligger andre forklaringer bag, er uvist. Hvad, der imidlertid ikke står til diskussion, er, at der er sket store tab af værdier, både bygninger, produktionsanlæg, varelagre og driftstab, som de mange brande uanset årsag trækker med sig.

All-Risk-forsikring (bygninger, maskiner, inventar, varelagre og driftstab) kan imødesee en flad prisudvikling på 2-5 % eksklusive indeks for de mest 'attraktive' risici til prisstigninger i niveauet op til cirka 15 % eksklusive indeks på de mere komplekse og/eller større risici.

Bilforsikring stiger moderat i pris. WTW forventer en generel stigning på 4 til 8 % eksklusive indeks. Antallet af glas- og elektroniskskader er stigende med andelen af elektriske biler på vejene. Elektriske biler betjenes via dashboards (skærme), og det kendte slogan 'kør bil, når du kører bil' er blevet relevant som aldrig før. Der sker flere og flere skader – og der ventes 500.000 motorskader for hele 2024. Det er en kedelig, ny rekord. Brug af skærme – herunder også mobiltelefoner – og den heraf følgende uopmærksomhed er et stigende problem. Tilsvarende for bakkemanøvrer, hvor skærme og sensorer ofte snyder bilisten, der stoler for meget på systemerne. Samtidig er el-bilerne på grund af batterierne tungere, og det betyder større og dyrere skader ved kollision. Endelig påvirker de stigende priser på arbejdsløn og reservedele præmierne. En fordør til en udbredt bilmodel, Hyundai i40, er eksempelvis steget med 65 % siden 2023. Branchen oplever også et stigende pres om bæredygtighed, og reparation med genbrugte materialer er ofte en dyrere løsning end udskiftning.

Arbejdsskadeforsikring stiger ret markant i pris – niveauet er på cirka 6-20 % eksklusive indeks – hvor indeks er den del af prisstigningen, der sker automatisk baseret på pristalsudviklingen. Ny lovgivning fra 1. januar 2024 om eksempelvis voldsskader og kraftigt stigende årslønninger i Danmark – skubber til erstatningsudbetalingerne og dermed til forsikringspræmierne. Samtidig viser statistik fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), at antallet af anerkendte arbejdsulykker er steget fra 4,0 pr. 1.000 beskæftigede i 2019 til 5,9 i 2023.

Erhvervs- og produktansvarsforsikring ventes at opleve en forholdsvis flad prisudvikling. Bestemte forhold – eksempelvis såkaldt auto-excess i USA, PFAS/PFOS-problemstillinger og 'social inflation' – påvirker dog markedet negativt. Social inflation er et udtryk for en trend med stigende krav, hvor stigningen på uforklarlig vis ikke direkte kan tilskrives de underliggende økonomiske forhold. Grundlæggende er markedet for ansvarsforsikring velfungerende og med god kapacitet. Oftere og oftere ses, at ansvarsforsikringsselskaberne i deres risikoforståelse ønsker en treparts-dialog – det vil sige kunde-WTW-forsikringsselskab. Den type dialog er rent faktisk nyttig for alle parter, og mange af WTW's kunder kender det allerede.

Til trods for et forholdsvis stramt marked med generelt stigende skadesomkostninger, er det lykkedes WTW og Dansk Maskinhandlerforening at lave en ny 3-årig aftale med Codan. Aftalen fortsætter uændret med samme gode dækninger og præmier kun tillagt almindeligt indeks.

Brancheaftaler

MediDyne ZOLL hjertestarter

MediDyne

Aftalen med MediDyne om, at man kan købe deres Zoll hjertestartere til en fornuftig pris er stadig gældende. Det er også muligt at leje en hjertestarter igennem vores aftale med MediDyne.

Hvert år rammes ca. 4.000 danskere af pludseligt, uventet hjertestop uden for hospitalerne. Ca. 10 % af disse personer overlever.

Ca. 10 % af disse personer overlever. Hurtig og rigtig førstehjælp indenfor få minutter er afgørende. Hjertelungeredning er vigtig førstehjælp, men den mest effektive behandling af

hjertestop opnås, når god hjertemasage kombineres med brug af en hjertestarter.

ZOLL AED Plus hjertestarter har indbygget REAL CPR Help®, som måler og registrerer, hvordan du giver hjertemassage – og som giver dig feedback, der hjælper dig med at gøre det rigtigt. Meddelelser via lyd og billede hjælper dig til at yde livreddende førstehjælp med selvtillid og overblik.

ZOLL AED Plus hjertestarter efterlever alle Sundhedsstyrelsens krav og specifikationer til en hjertestarter.

PENSIONSSKABET PENSION & HEALTH CARE SERVICES

PensionsSelskabet pension & health care services

Denne brancheaftale indeholder mulighed for pensionsordning til medlemsvirksomhedernes ejerledere og jeres ansatte.

Der kan laves aftale for de medarbejdergrupper, som virksomheden ønsker:

- Medarbejdere uden overenskomst.
- Medarbejdere med overenskomst.
- Ledergruppen.

Fordele:

- Udbetaling til virksomheden ved længerevarende sygdom.
- Bedre sikkerhed ved sygdom.
- Lave administrationsomkostninger.
- Personlig rådgivning.
- Fleksibilitet.
- Sikring af medarbejderens børn ved kritisk sygdom.
- Mulighed for sundhedsforsikring.
- Bedre vilkår på en fælles pensionsaftale.

Kontaktperson:

Stig Wetterstrøm
Telefon: +45 20 90 43 20
E-mail: swe@pensionsselskabet.dk

Apollo Management

Apollo Management tilbyder rådgivning og opgaveløsninger inden for grøn omstilling, finansiering og forretningsudvikling.

Sparring om grøn omstilling, udarbejdelse af klimarapport, SDG-mål, handlingsplaner og ESG-nøgletal, som der er blevet mere fokus på blandt beslutningstagere, slutbrugere, banker med flere. Du kan få beregnet din virksomheds CO2-belastning som grundlag for en handlingsplan,

der skal have til formål at mindske CO2-påvirkningen.

Du får en såkaldt KlimaRapport Basis, der også indeholder udvalgte ESG-mål, som kan bruges i både intern og ekstern kommunikation.

KlimaRapport – og er der flere virksomheder Aftalen omfatter en rabat på den indledende KlimaRapport. Er der flere virksomheder i en koncern er der derudover tilknyttet en koncernrabat.

Kontaktperson:

Carsten Færge
Telefon: +45 21 64 76 12
carsten@danskmaskinhandel.dk
www.zero-carbon.dk

Brancheaftaler

Kontaktperson:

Tom Pedersen
Telefon: +45 30 55 96 95
tp@avista-oil.dk
www.avista-oil.dk

Avista Oil Danmark A/S

Aftalen med Avista Oil, hvor alle medlemmer kan opnå en rabat på diverse hjælpemidler, opsamlings- og opbevaringstanke er stadig gældende, selvom der af og til kommer ændringer i forhold til priser og nogle gange beskeder i forhold til hvem, der officielt har vundet retten til at indsamle spildolie.

Gratis afhentning af spildolie

Samarbejdsaftalen betyder, at de medlemmer, der leverer deres spildolie, også kan gøre brug af tilbud om

billigere udstyr til at opsamle samt opbevare såvel olier som bremsevæske, filtre, batterier mm.

Avista Oil garanterer, at de renser den brugte olie, så den kan genanvendes som smøreolie. Det vil sige, at de store selskaber kan generhverve den rensede "råolie", og så kan de tilføje diverse additiver, der gør, at olien igen kan overholde de forskellige smørekra-
v.

Kontakt:

Lomax' salgsafdeling
Telefon: +45 47 36 80 00
Salg@lomax.dk

Lomax er totalleverandør inden for kontorartikler, møbler, rengøring, lagerudstyr og meget mere.

Med brancheaftalen får du forhøjet kvartalsbonus på følgende kategorier: 10 % på kontorartikler og møbler, 8 % på teknologi samt adgang til eksklusive medlemstilbud.

Hos Lomax optjener du altid minimum 5 % i bonus på dine køb, som

automatisk indsættes på din kundekonto.

Du opsparer bonus på alle dine køb i ét kvartal, hvorefter du kan handle for det opsparede beløb i det efterfølgende kvartal.

Der er gratis fragt ved ordrer over 800 kr., nem genbestilling og mulighed for at vælge en gave sammen med din ordre.

Louis Nielsen – Brillor

Erhvervsaftale med Louis Nielsen giver tilskud til

- Skærmbriller
- Sikkerhedsbriller
- Arbejdsbriller
- Medarbejderrabat på briller
- Synsprøver med udvidet helbredsundersøgelse

Anskaffelse af skærm- og sikkerhedsbriller sker ved, at medarbejderen inden sit besøg hos Louis Nielsen, rekvirerer en rekvisition hos nærmeste leder.

For at jeres medarbejdere kan gøre brug af medarbejdertilbuddet, skal de have adgang til vores egen Louis Nielsen firmaside, hvor de kan udskrive deres personlige rabatkuponer.

For mere information kontakt sekretariatet.

Falck

For medlemmer med tilknytning til sekretariatet er der indgået en brancheaftale med Falck.

Med denne aftale bliver der mulighed for en løsning, som kan indeholde følgende:

- Årligt lovpligtigt eftersyn af brandmateriale
 - Herunder gennemgang af nuværende setup, samt mulighed for rådgivning ved nye adresser
- Førstehjælpsskasser, forbindsstoffer, øjenskyll m.m.
 - Kontant køb samt mulighed for køb af opfyldning efter behov
- Hjertestarter
 - Både leasing og kontant køb

Kontaktperson:

Flemming Nissen
Telefon: +45 30 34 96 84
flemming.nissen@falck.dk
www.Falck.dk
www.Falckteknik.dk

- Falck Guard (Fire Trace – brandslukningsanlæg til maskine og pressere)
 - Der er også mulighed for side- og mandsoplæring, så I fremadrettet selv kan montere.

Det er muligt kun at få lavet en aftale med produkter, I har brug for, og I skal derfor ikke have alle produkter med for at få adgang til aftalen.

De medlemmer der allerede i dag har en aftale med Falck, kan få tilpasset deres aftaler i forhold til de nye priser og muligheder ved at kontakte Flemming Nissen.

Advokaternes Inkasso Service

Medlemsvirksomhederne kan få inkasso uden omkostninger og 20 % rabat på advokatbistand.

Konceptet går videre end no-cure-no-pay, idet Advokaternes Inkasso Service ved udenretlig behandling alene tager den del af det inddrevne, der ligger udover fakturaen, dvs. renter, salærer og gebyrer. Medlemmerne beholder fakturaens hovedstol. Lykkes det ikke at inddrive kravet, er det gratis.

For behandling i fogedretten koster det et fast beløb på kr. 800,- ekskl. moms og salær, og lykkes inddrivelsen tilfalder ovennævnte beløb i tillæg Advokaternes Inkasso Service. Medlemmet modtager således hele fakturaens hovedstol alene fratrullet kr. 800,-.

Kontaktperson:

Torben Stohn
Telefon: +45 88 53 55 53
info@inkassoadvokat.dk
www.inkassoadvokat.dk

Advokaternes Inkasso Service kontakter debitor på alle hensigtsmæssige måder, breve, mails og tlf. Hvis det efter en kreditvurdering af debitor giver mening, foretager de udkørende fogedforretning.

Som advokatkontor behandler de indsigelser og giver møde i retten i alle sager, uanset om de løftes ud af småsagsprocessen. Prisen afhænger som udgangspunkt af tidsforbruget.

Det er enkelt at oprette en sag via Advokaternes Inkasso Service hjemmeside på adresse www.inkassoadvokat.dk.

Bruger du Dinero, e-conomic, Billy regnskabsprogram eller Minuba, kan du nu overføre dine ubetalte fakturaer og rykkerbreve til Advokaternes Inkasso Service med et enkelt klik på musen

Brancheaftaler

Kontaktperson:

Jan Sølvér Svendsen
Telefon: +45 96 35 13 82
jss@dkamr.dk

Dansk Arbejdsmiljø Rådgivning

Maskinleverandørerne og Dansk Arbejdsmiljø Rådgivning har indgået en aftale om rådgivning indenfor arbejdsmiljø for foreningens medlemmer.

Dansk Arbejdsmiljø Rådgivning tilbyder vejledning og opdatering i gældende lovgivning, og har konsullenter, der er specielt uddannede til at rådgive netop maskinforretninger indenfor de specielle forhold, der er gældende her.

Rådgivningen vil blive afregnet til en fast lavere pris, når man er medlem af foreningen. Dansk Arbejdsmiljø Rådgivning dækker hele Danmark og svarer på telefonen døgnet 24 timer.

Kontaktperson:

Pia Møller
Telefon: +45 22 71 53 83
pia.moller@lyreco.com
kundeservice: +45 70 10 05 00
www.lyreco.dk

Lyreco

Brancheaftalen med Lyreco omfatter gratis fragt på alle ordrer, rabatter på kontorartikler, tryksager, tonere, værnemidler samt catering-, aftørings- og sikkerhedsprodukter. Ingen minimumsbestilling.

En service, der gør en forskel

- Ordre på katalogvarer modtaget inden kl. 16.00, kan normalt leveres næste arbejdsdag
- Ingen minimumsordre
- Leveringssikkerhed på 99 %
- Du kan handle 24 timer i døgnet, 7 dage om ugen, hele året rundt
- Bestilling kan foretages på vores webshop, på e-mail eller telefon.

Kontaktperson:

Falck Healthcare's Psykologiske Rådgivningscenter
Ring døgnet rundt på telefon
+45 70 10 20 12

Falck Healthcare

Krisehjælp til ejerledere

Ejerledere kan også få brug for krisehjælp. Derfor er der indgået en aftale om Krisehjælp til ejerledere med Falck Healthcare som en del af medlemskabet.

Formålet med dette er at forebygge psykiske eftervirkninger hos foreningens medlemmer efter arbejds- og privatrelaterede hændelser.

Adgang til nedsat responstid

Falck Healthcare yder hjælp med en responstid

på max 4 timer fra kunden kontakter Rådgivningscenteret til psykologens første face-to-face kontakt med klienten overalt i Danmark.

Alvorlige hændelser:

Foreningens medlemmer dækkes i tilfælde af:

- Ulykker.
- Dødsfald.
- Vold og trusler om vold herunder røveri og røverforsøg.
- Medarbejderens alvorlige sygdom og død (herunder dækkes også nærmeste pårørende).

Scandic

Scandic

Sekretariatet har indgået en brancheaftale med Scandic-hotellerne i Danmark, Norge, Sverige, Finland, Tyskland og Polen. Aftalen gælder for alle medlemmer tilknyttet sekretariat og deres ansatte, den kan også bruges privat.

Aftalen gælder rabat på overnatning i ovennævnte lande samt rabat på møder, der afholdes på danske Scandic-hoteller.

Aftalen må gerne bruges privat, bookingen skal foretages via Scandics Websites eller app. Tilmelder man sig deres loyalitetsprogram Scandic Friends, kan man som medlem nyde flere fordele. Man optjener point, når man bor hos Scandic og spiser i deres restauranter. Husk blot, at få alle dine køb skrevet på værelsesregningen. Dine point hjælper dig med at nå op på næste level, og giver dig mulighed for at booke bonusnætter samt giver dig ekstra fordele hos deres partnere.

K. Thomsen Udbudsrådgivning

K. Thomsen Udbudsrådgivning er en enkeltmandsvirksomhed, der yder konsulentbistand til virksomheder, der ønsker at byde ind på offentlige udbud. Rådgivningen varierer fra afklaringer af begreber i udbudsmaterialet til udformning af virksomhedens tilbud og alt derimellem.

den til at navigere den snørklede jura, der omgiver offentlige udbud. Dertil kommer, at offentlige institutioner, som fx kommuner og regioner, ikke nødvendigvis fokuserer på de samme kvalitetskrav som private kunder og andre erhvervsdrivende. Det er her, K. Thomsen Udbudsrådgivning kan bidrage med værdifuld støtte.

Kontaktperson:

Kristoffer Thomsen
Telefon: +45 29 42 63 07
ket@kthomsenudbud.dk

Offentlige udbudsprocesser er ofte besværlige og tidskrævende. Specielt for mindre virksomheder som ikke nødvendigvis har ekspertisen eller ti-

K. Thomsen Udbudsrådgivning giver rabat på normal timepris

Legal IT

Virksomheder med 50-249 ansatte er omfattet af lovgivning, der skal sikre anonyme indberetninger om lovovertrædelser m.v. gennem en såkaldt "WhistleBlower-ordning". Legal IT har udviklet et IT-system der simplificerer processen, og giver den enkelte medarbejder i en virksomhed adgang til helt anonymt at indberette mistanke om strafbare handlinger, lovovertrædelser, krænkelser m.v.

Du kan booke et 30 minutters online møde for en nærmere gennemgang af løsningen. Softwareløsningen er omfattet af datatilsynets krav til håndtering af whistleblower-indberetninger og sikrer fuld anonymitet, ligesom Legal IT kan fungere som ekstern sagsbehandler og indledningsvis håndtere indberetninger uden at kende indberetterens identitet.

Kontaktperson:

Daniel Hartfield-Traun
Tlf. 2095 8566
E-mail: dht@legaltechdenmark.com
www.legaltechdenmark.com

Brancheaftaler

Integrate

Vi har i samarbejde med Integrate udviklet et certificeringssystem målrettet Skov-Have-Park forretninger. Målet med certificeringsprocessen er at udvikle og forbedre forretningerne og dokumentere det med en certificering.

Som certificeret Skov-Have-Park forretning har man dokumentation for at man:

- Har styr på salg, herunder forretningsområder, butik, kunder, salgsplanlægning mv.
- Har styr på interne processer, herunder arbejdsgange, værksted, lager, systemer mv.
- Har en velfungerende organisation, herunder ansvarsfordeling, roller, information mv.
- Har ambitioner og planer for fremtiden.

Forløbet udføres af Integrate sammen med virksomheden og består af et screeningsbesøg og en opfølgende indsats. Screeningsbesøget består af en indledende snak med ledelsen og rundvisning i virksomheden.

Derefter foretager konsulenten screening af salg, processer og organisation. Herefter udarbejder konsulent en rapport med anbefalinger.

Denne rapport gennemgås grundigt i en drøftelse med ledelsen. Efter ca. 2 måneder afholdes et online møde med opfølgning på indsatsen og man modtager et certifikat til display i forretningen.

Vi anbefaler opfølgning og recertificering hvert 2. år.

Kontaktperson:

Thomas Ulderup
Telefon: +45 40 83 58 88
E-mail: tu@integrate.dk
www.integrate.dk

Henter udtjent IT og mindre batteridrevne maskiner

EL Recycling har specialiseret sig i at genbruge og genanvende udtjent IT-udstyr i tæt samarbejde med ELRetur, der håndterer langt de fleste genbrugspladser rundt om i landet på vegne af producenter af blandt andet IT-udstyr.

Samarbejdet med EL Recycling omfatter ud over muligheden for at få afhentet eget IT-udstyr også muligheden for at få afhentet mindre, batteridrevne skov-have-park maskiner.

- Vi afhenter gratis, og vi betaler for de produkter, vi kan genbruge, fortæller Casper Roensbech, der er én af de to stiftere af selskabet, der er beliggende i Randers. På den måde kan IT-udstyr og skov-have-park udstyr opgraderes og sælges primært på portaler i udlandet samt på egen hjemmeside. Det udstyr og de maskiner, der er defekte

og ikke kan repareres, bliver neddelt i enkeltkomponenter og vil indgå som genanvendelse og gå tilbage i affaldsstrømmen og indgå i ny produktion.

Vi afhenter over hele landet, og gennem vores 4 ISOcertificeringer har vi processer inden for arbejdsmiljø, miljø, kvalitet og IT-sikkerhed.

Virksomheden har cirka 20 fastansatte, og derudover er der tilknyttet en række CSR-forløb, pensionister og frivillige, så virksomheden i alt tæller cirka 42 medarbejdere.

- Vores samarbejde med medlemmer af Dansk Maskinhandlerforening er banebrydende ved, at den enkelte virksomhed får mulighed for at markedsføre sig over for sine slutkunder med et koncept, der bidrager til øget genbrug og genanvendelse og dermed er et bidrag til reduktion af CO₂, slutter Casper Roensbech.

Kontaktperson:

Carsten Færge
Telefon: +45 21 64 76 12
E-mail: carsten@elrecycling.dk
www.elrecycling.dk

Grøn omstilling

Det behøver ikke nødvendigvis være en stor forkromet omgang at komme i gang med at dokumentere virksomhedens grønne aftryk. Dansk Maskinhandlerforening har i årets løb bistået mange medlemsvirksomheder med at få udarbejdet en klimarapport.

"Go green or Go home" - Den grønne omstilling er kommet for at blive og behovet for at dokumentere egen virksomheds ESG-nøgletal vokser. Det kan være i form af krav fra større kunder eller som del af offentlige udbud, for at tiltrække medarbejdere, til dialogen med banken for at fastholde det nuværende renteniveau (hvis ikke lavere) og så giver det en ny platform for virksomheden at markedsføre sig på. Et ESG-regnskab for små og mellemstore virksomheder kan gribes an ved at få udarbejdet en klimarapport, der viser virksomhedens CO₂-belastning (Environmental), kombinere det med korte fakta om sociale forhold i virksomheden (Social) og endelig

korte fakta om fx bestyrelsesarbejdet i virksomheden (Governance).

Klimarapporten giver en række nøgletal og kan anvendes aktivt til indsatser for at reducere CO₂-udslip og på den måde engagere medarbejdere i at tænke mere "grønt" til fordel for både virksomheden og omverdenen. Nogle indsatser er rettet mod at energirenovere, andre investeringer retter sig mod fx udskiftning af varebiler fra diesel til el eller hybrid og affaldshåndteringen kan mange steder gøres bedre og mindre miljøbelastende ved fx at fokusere på øget genbrug.

"Vi ser flere og flere eksempler på at netop en klimarapport på 2 sider med de forskellige ESG-fakta er et positivt budskab og flere virksomheder vælger at lade nøgletal indgå både på egen hjemmeside, ved udsendelse af tilbud og i årsrapporten, der på den måde styrker virksomheden i relation til banken", siger Carsten Færge, Dansk Maskinhandlerforening.

Kontaktperson:

Carsten Færge
Telefon: +45 21 64 76 12
Mail: carsten@danskmaskinhandel.dk

Sekretariatet

Mødefaciliteter

Møde faciliteterne i TradeCity, der ligger i umiddelbar tilknytning til vores nye kontor på Kokholm 3A, benyttes fortsat flittigt af både medlemsvirksomheder og leverandører. Vi har i alt 10 forskellige mødelokaler til rådighed. Der kan dækkes op med morgenmad, frokost, eftermiddagskaffe og -kage, samt efter aftale også aftensmad. – Alt til konkurrencedygtige priser.

Der er adgang til trådløst internet og alle lokaler har projektor, whiteboard og mulighed for en flipover, hvis dette ønskes. Hybrid-møde kan også afholdes i ét af de mindre mødelokaler.

Ved ankomst til TradeCity viser info-skærme gæsterne, hvilket mødelokale, der er reserveret til deres møde eller kursus. DM deltager gerne med relevante oplæg som inspiration og kan være til rådighed som sparring og indlægsholder på bestyrelses- og ledermøder efter nærmere aftale.

Bilen efterlades på én af de mange gratis p-pladser, og har man en elbil, er det nu også muligt at oplade denne. Er der behov for overnatning, er Hotel Scandic beliggende i tæt gåafstand fra TradeCity.

Organisation

Efter en succesfuld flytning til bedre og større lokaler har alle nu fundet sig til rette. Forskellige medarbejdere med differentieret baggrund og kompetencer supplerer på en række områder hinanden, så medlemsvirksomheder i hele landet har adgang til professionel rådgivning indenfor blandt andet:

- Ledelsessparring – herunder generationsskifte
- Personaleansættelser og afskedigelser
- Overenskomster og juridiske aspekter
- Grøn omstilling og ESG-rapportering
- Eksport og afsætningsmuligheder
- Teknik og færdselslovgivning
- Og meget mere

Ring hellere en gang for meget og benyt dig af dit medlemskab.

Afslutning

2024 har været et år, hvor overskrifterne i høj grad har været domineret af Grøn Trepert, Grøn omstilling, rekruttering og messer. Konjunkturmæssigt er brancherne som helhed presset af renteniveauet og meget store lagerbindinger. Heldigvis er vores medlemsvirksomheder leverandører til fødevarerhvervet og kritisk infrastruktur, og mad skal der som bekendt på bordet og den fri bevægelighed sikres. Det er sundt for samfundet som helhed, at der lige kommer en påmindelse om, at træerne ikke gror ind i himlen. Især dansk økonomi var midt i en overopledning, og jobs var et tag selv-bord for lønmodtagerne med massive lønstigninger som resultat. At vi lige får et dyk kan forhåbentlig også resultere i lidt ydmyghed i samfundet generelt og i særdeleshed i relation til at have et arbejde.

Generelt har vores meget store indsats på rekrutteringsområdet båret frugt, og medlemsvirksomhederne løfter et kæmpestort samfundsøkonomisk ansvar ved at tage et meget stort antal læringe og elever og på den måde sørge for at uddanne fremtidens medarbejdere selv.

I årets nøgletalsanalyse kan vi konkludere, at medlemsvirksomhederne generelt og på tværs af brancherne

klarer sig ganske fornuftigt. De er gode til at have fokus på omkostningsniveauet og tilpasse virksomheden i tide med rettidig omhu. En af de store senfølger fra Covid-19 er de store lagerbindinger som sætter cashflowet under betydeligt pres. Heldigvis er medlemsvirksomhederne godt rustet til at modstå likviditetsudfordringerne.

Nøgletalsanalysen, som for første gang i år er samlet i en publikation, viser et interessant samlet billede af en maskinbranche, der er rustet til fremtiden, med ganske fornuftige nøgletal. Flere udløsende faktorer i international økonomi, og ikke mindst krisen i Ukraine har påvirket usikkerheden i de finansielle markeder og et renteniveau, der i løbet af et par år er steget betydeligt. Det påvirker både regnskaberne for 2023 og forventes også at have stor påvirkning på flere medlemsvirksomheder fremadrettet. Stigende varebeholdninger, realisering af producenteres lagre til stærkt reducerede priser, forventet nedgang i afsætning som følge af strukturelle ændringer i dansk landbrug mv. fører til en forventning om lavere vækst for branchen.

Den grønne omstilling er kommet for at blive, og tiden modnes også i den henseende. Vores branche har valgt

en jordnær tilgang til den grønne omstilling, og med Dansk Maskinhandlerforenings Klimarapport er medlemsvirksomhederne allerede godt i gang. Det handler om at tilgå området med en god portion sund fornuft, og få det ned på et praktisk niveau. Kravene til at kunne dokumentere en virksomheds CO₂-aftryk er stigende fra kunder – både private og offentlige. Og det er efterhånden et decideret konkurrenceparameter. Men også bankerne stiller i stigende grad krav til kundernes grønne indsatser og dokumentation herfor. Det er fair nok, at vi skal passe på vores jordklode og vores natur, vi må bare ikke glemme den sunde fornuft. Danmark står for 0,1 % af verdens samlede CO₂-udslip.

Det kommende år 2025 ser ud til at blive et år, hvor der fortsat vil være en afmatning i afsætningen af maskiner. Men prognoserne peger på, at ultimo 2025 vil vi se en opadgående kurve og der vil igen komme damp under kedlerne.

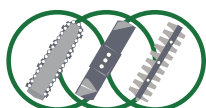
Man skal ikke lade en god krise gå til spilde.

**Dansk
Maskinhandlerforening**

MASKINLEVERANDØRERNE

SKOV · HAVE · PARK
en del af Dansk Maskinhandlerforening

Kokholm 3A, 1. mf.
6000 Kolding

www.danskmaskinhandel.dk

